

การศึกษา ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการเชื่อมโยงอุตสาหกรรม
กรณีศึกษา อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์และชิ้นส่วน

PROBLEMS AND DIRECTIONS OF INDUSTRIAL LINKAGE DEVELOPMENT
CASE STUDY ON ELECTRONICS AND COMPONENTS INDUSTRIES

ณัฐฉิ นวกะวงษ์การ

NATTINEE NAWAKAWONGKARN

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาวิทยาการจัดการอุตสาหกรรม

บัณฑิตวิทยาลัย

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เลขหมู่.....
เลขทะเบียน..... 35966

พ.ศ. 2542

วัน, เดือน, ปี..... 3.0.0. 2543

สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

PROBLEMS AND DIRECTIONS OF INDUSTRIAL LINKAGE DEVELOPMENT
CASE STUDY ON ELECTRONICS AND COMPONENTS INDUSTRIES

A THEMATIC SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENT FOR THE DEGREE OF
MASTER OF SCIENCE IN INDUSTRIAL MANAGEMENT
SCHOOL OF GRADUATE STUDIES
KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG

1999

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

COPYRIGHT 1999

SCHOOL OF GRADUATE STUDIES

KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อสารนิพนธ์	การศึกษา ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการเชื่อมโยงอุตสาหกรรม กรณีศึกษา อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์และชิ้นส่วน
นักศึกษา	นางสาวฉัฐฉิณี นวกะวงษ์การ
รหัสประจำตัว	40064528
ปริญญา	วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชา	วิทยาการจัดการอุตสาหกรรม
พ.ศ.	2542
อาจารย์ผู้ควบคุมสารนิพนธ์	รศ.อดิษฐ์ กาญจนพิบูลย์
อาจารย์ผู้ควบคุมสารนิพนธ์ร่วม	ดร.มนัส ไพฑูรย์เจริญลาภ

บทคัดย่อ

เนื้อหาของสารนิพนธ์ฉบับนี้ เป็นการศึกษาถึงระดับการเชื่อมโยงของอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์และชิ้นส่วน การให้ช่วงผลิตของผู้ใช้ชิ้นส่วน การรับช่วงผลิตของผู้ผลิตชิ้นส่วน และความเหมาะสมของโครงสร้างภาษีอากรของอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อให้ทราบถึงปัญหาของการพัฒนาการเชื่อมโยงอุตสาหกรรมภายในประเทศ และทราบถึงแนวทางในการแก้ไขและส่งเสริมเพื่อให้เกิดการเชื่อมโยงอุตสาหกรรมภายในประเทศมากขึ้น

จากการศึกษาพบว่า ระดับการเชื่อมโยงของอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์และชิ้นส่วน อยู่ในระดับต่ำ ทั้งนี้ ปัญหาและอุปสรรคของการพัฒนาการเชื่อมโยงอุตสาหกรรม แบ่งเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ปัญหาของผู้ใช้ชิ้นส่วน ปัญหาของผู้ผลิตชิ้นส่วน และปัญหาโครงสร้างภาษีอากรไม่เหมาะสม

ปัญหาและอุปสรรคสำคัญของผู้ใช้ชิ้นส่วนในการจัดซื้อชิ้นส่วนภายในประเทศ ได้แก่ บริษัทแม่ไม่อนุมัติการจัดซื้อ/ผู้ใช้ชิ้นส่วนเป็นบริษัทข้ามชาติ ซึ่งมีนโยบายการจัดซื้อชิ้นส่วนตามที่บริษัทแม่จัดหาให้ ผู้ใช้ชิ้นส่วนไม่รู้จักแหล่งผลิตชิ้นส่วนภายในประเทศ คุณภาพชิ้นส่วนไม่ได้ตามต้องการ การส่งมอบของผู้ผลิตชิ้นส่วนไม่ตรงเวลา และผู้ผลิตชิ้นส่วนยังขาดเทคโนโลยีการผลิตที่ทันสมัย

ปัญหาและอุปสรรคสำคัญของผู้ผลิตชิ้นส่วนในการรับช่วงผลิตภายในประเทศ ได้แก่ ปัญหาเกี่ยวกับ มาตรฐานการผลิต/ความสามารถในการบริหารการผลิต การบริหารเทคโนโลยี ความสามารถในการแข่งขันด้านการตลาด การขาดบุคลากรที่มีทักษะ และการขาดแคลนเงินทุนหมุนเวียน

ในการศึกษาด้านโครงสร้างภาษีอากร พบว่าปัญหาที่สำคัญคือ ปัญหาโครงสร้างภาษีที่ไม่เหมาะสม และมีการถกเถียงกัน ส่งผลให้ผู้ผลิตชิ้นส่วนภายในประเทศหลายราย ไม่สามารถผลิตและแข่งขันกับผู้ผลิตในต่างประเทศได้

การพัฒนาการเชื่อมโยงอุตสาหกรรม ควรให้ความสำคัญกับการสนับสนุนและพัฒนาเพื่อยกระดับอุตสาหกรรมสนับสนุนและชิ้นส่วน ในด้านของมาตรฐานการผลิต เทคโนโลยี การตลาด การพัฒนาบุคลากร และการสนับสนุนทางการเงิน รวมทั้งควรมีมาตรการปรับโครงสร้างภาษีอากรที่เหมาะสม เพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขันกับต่างประเทศมากขึ้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปเผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาต
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมีเหตุดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Thematic Title	Problems and Directions of Industrial Linkage Development Case Study on Electronics and Components Industries
Student	Miss Nattinee Nawakawongkarn
Student ID.	40064528
Degree	Master of Science
Programme	Industrial Management
Year	1999
Thematic Advisor	Assoc.Prof. Atimuch Kanchanapiboon Dr. Manas Paitooncharoenlap

ABSTRACT

The contents of this thematic focus on the level of industrial linkage of electronics and components industries, contracting of assemblers, subcontracting of suppliers, and appropriateness of imported tax structure. This is to know the problems of industrial linkage development including their solutions to expand the local industrial linkage.

According to the study, the level of industrial linkage of electronics and components industries is low. Problems of industrial linkage development can be classified into three types of problem, which are problems of assemblers, problems of suppliers and problems of imported tax structure.

Problems of assemblers are the procurement policy from Mother Company , lack of suppliers data, low quality of local parts, out of delivery time and lack of modern technologies.

Problems of suppliers are production standard/production management , technologies management, marketing management, lack of specialists and lack of capital.

In case of the problems of imported tax structure, important problem is the tax structure which is not appropriate. This noneffective tax structure results in losing competitiveness strength.

Therefore, the solutions for industrial linkage development relate to developing and upgrading the supporting industry in production standard, technologies, marketing, human resource and financial supports, including adjusting the tax structure for improving local makers' competitiveness in worldwide market.

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ รศ.อดิษฐ์ กาญจนพิบูลย์ และ ดร.มนัส ไพฑูรย์เจริญลาภ ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาในการทำสารนิพนธ์ ที่กรุณาแนะนำ ให้คำปรึกษา และปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ทำให้สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี ขอขอบพระคุณ ผศ.ดร.วรรณารถ แสงมณี ประธานสาขาวิทยาการจัดการอุตสาหกรรม รวมถึงคณาจารย์ทุกท่านที่มีส่วนเกี่ยวข้อง

ขอขอบพระคุณ คุณเศกสรรค์ เรืองโวหาร และ คุณอัจฉรา สุนทรครุฑ เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการลงทุน สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ที่ให้คำแนะนำ และช่วยเหลือข้อมูลที่เกี่ยวข้องในการวิจัย

ขอขอบพระคุณ มารดา และ คุณชนพงษ์ บุญเที่ยง รวมทั้งขอบขอบคุณเพื่อนๆ ทุกคนที่ให้การสนับสนุนและให้กำลังใจอย่างใกล้ชิดตลอดมา

สุดท้ายขอขอบคุณบัณฑิตวิทยาลัย คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม และบัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ที่อำนวยความสะดวกในการจัดทำสารนิพนธ์ฉบับนี้

คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากสารนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอบแต่ผู้มีพระคุณทุกท่าน

ณัฐวิณี นวกระวงษ์การ

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	I
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	II
กิตติกรรมประกาศ.....	III
สารบัญ.....	IV
สารบัญตาราง.....	VI
สารบัญภาพ.....	VII

บทที่ 1 บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	13
1.3 ขอบเขตในการศึกษา.....	13
1.4 ขั้นตอนของการศึกษา.....	15
1.5 ข้อตกลงเบื้องต้น.....	16
1.6 นิยามคำศัพท์เฉพาะ.....	16

บทที่ 2 งานวิจัย แนวคิด และนโยบายที่เกี่ยวข้อง

2.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	18
2.2 โครงสร้างการผลิตและการตลาดของอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์.....	20
2.3 แนวคิดการพัฒนาการเชื่อมโยงอุตสาหกรรม.....	26
2.4 นโยบายในการส่งเสริมพัฒนาอุตสาหกรรมสนับสนุน.....	36
และการเชื่อมโยงอุตสาหกรรม	

บทที่ 3 วิธีการศึกษา

3.1 ข้อมูลปฐมภูมิ.....	69
3.2 ข้อมูลทุติยภูมิ.....	72

บทที่ 4 ผลการศึกษา

4.1 ข้อมูลจากผู้ใช้งาน.....	79

4.2 ข้อมูลจากผู้ผลิตชิ้นส่วน.....	90

เอกสารนี้เป็นเอกสารสงวนลิขสิทธิ์การเข้าถึงเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้อ่านไปใช้ประโยชน์อื่นใด

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
4.3 การศึกษาแนวทางการปรับโครงสร้างภาษีอากรที่เหมาะสม.....	99
ของอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์	
บทที่ 5 บทสรุปและข้อเสนอแนะ	
5.1 สรุป.....	109
5.2 ข้อเสนอแนะ.....	116
บรรณานุกรม.....	122
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้ผลิตในอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์.....	124
ภาคผนวก ข แบบสอบถามในงานวิจัย.....	137
ประวัติผู้เขียน.....	145

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1.1	โครงสร้างการผลิตและอัตราการขยายตัวของการผลิตภาคอุตสาหกรรม.....1
1.2	โครงสร้างการส่งออกของไทย ปี พ.ศ. 2515-2538.....3
1.3	มูลค่าการส่งออกและอัตราการขยายตัวของภาคอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์.....4 ในปี พ.ศ. 2537 –2540
1.4	บริษัทในอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ ที่มียอดส่งออกเกิน 10,000 ล้านบาท.....5 ในปี พ.ศ 2540
1.5	มูลค่าการส่งออกของกลุ่มผลิตภัณฑ์อิเล็กทรอนิกส์ ในปี พ.ศ. 2540.....7
1.6	จำนวนโครงการที่ได้รับส่งเสริมการลงทุนในอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์.....8 ในปี พ.ศ. 2536-2539
1.7	โครงสร้างการนำเข้าของไทย ปี พ.ศ. 2539-2542.....10
2.1	มาตรการดำเนินงานของกระทรวงอุตสาหกรรม.....42
2.2	การกำหนดขนาดของโรงงานอุตสาหกรรมตามข้อตกลงของกระทรวง.....43 อุตสาหกรรม
3.1	ตัวอย่างการคำนวณหาค่าอัตราความคุ้มครองที่แท้จริง (ERP) ของ CRT.....77
4.1	ข้อมูลทั่วไปของผู้ใช้จีนส่วน.....81
4.2	สัดส่วนการใช้จีนส่วนภายในประเทศ.....82
4.3	คะแนนเฉลี่ยและระดับความสำคัญของเกณฑ์ในการพิจารณาจัดซื้อของผู้ใช้จีนส่วน.....84
4.4	จำนวนและร้อยละของผู้ใช้จีนส่วนในแต่ละประเภทของข้อมูลการจัดซื้อ/ให้ช่วงผลิต.....88
4.5	ข้อมูลทั่วไปของผู้ผลิตจีนส่วน.....92
4.6	จำนวนและร้อยละของผู้ผลิตจีนส่วนในแต่ละประเภทของข้อมูลการรับช่วงผลิต.....97
4.7	คะแนนเฉลี่ยและระดับความสำคัญของปัญหา/อุปสรรคในการรับช่วงผลิต.....98 ของผู้ผลิตจีนส่วน
4.8	การวิเคราะห์อัตราการนำเข้าที่เหมาะสมของจีนส่วนและส่วนประกอบ.....103 อิเล็กทรอนิกส์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญญภาพ

ภาพที่	หน้า
1.1 การเปลี่ยนแปลง โครงสร้างทางเศรษฐกิจของประเทศไทย.....	2
2.1 การเชื่อมโยงใน โครงสร้างอุตสาหกรรม.....	28
2.2 ระดับขีดความสามารถของผู้รับช่วงผลิต.....	30
2.3 กลไกดำเนินนโยบายในการพัฒนาอุตสาหกรรมของไทย.....	41

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

1.1.1 การพัฒนาอุตสาหกรรมกับการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างเศรษฐกิจ

จากการพัฒนาอุตสาหกรรมภายใต้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติที่ได้เริ่มต้นขึ้นตั้งแต่ พ.ศ. 2504 จนถึงปัจจุบัน ภาคอุตสาหกรรมของประเทศได้มีการขยายตัวอย่างรวดเร็ว มูลค่าผลผลิตภาคอุตสาหกรรมคิดเป็นสัดส่วนในผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP) ที่เพิ่มมากขึ้น ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างเศรษฐกิจของประเทศไทยจากระบบเศรษฐกิจแบบเกษตรกรรมมาเป็นระบบเศรษฐกิจที่มีภาคอุตสาหกรรมเป็นตัวหลักดันที่สำคัญได้ดำเนินอย่างต่อเนื่องตลอดมา จากตารางที่ 1.1 สัดส่วนภาคอุตสาหกรรมในผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 15.8 ในช่วงปี พ.ศ. 2504-2509 เป็นร้อยละ 30.7 ในช่วงปี พ.ศ. 2535-2539 ขณะที่ภาคเกษตรกรรม มีสัดส่วนลดลงจากร้อยละ 32.1 เหลือเพียงร้อยละ 12.1 ในช่วงเวลาเดียวกัน

ตารางที่ 1.1 โครงสร้างการผลิตและอัตราขยายตัวของการผลิตภาคอุตสาหกรรม

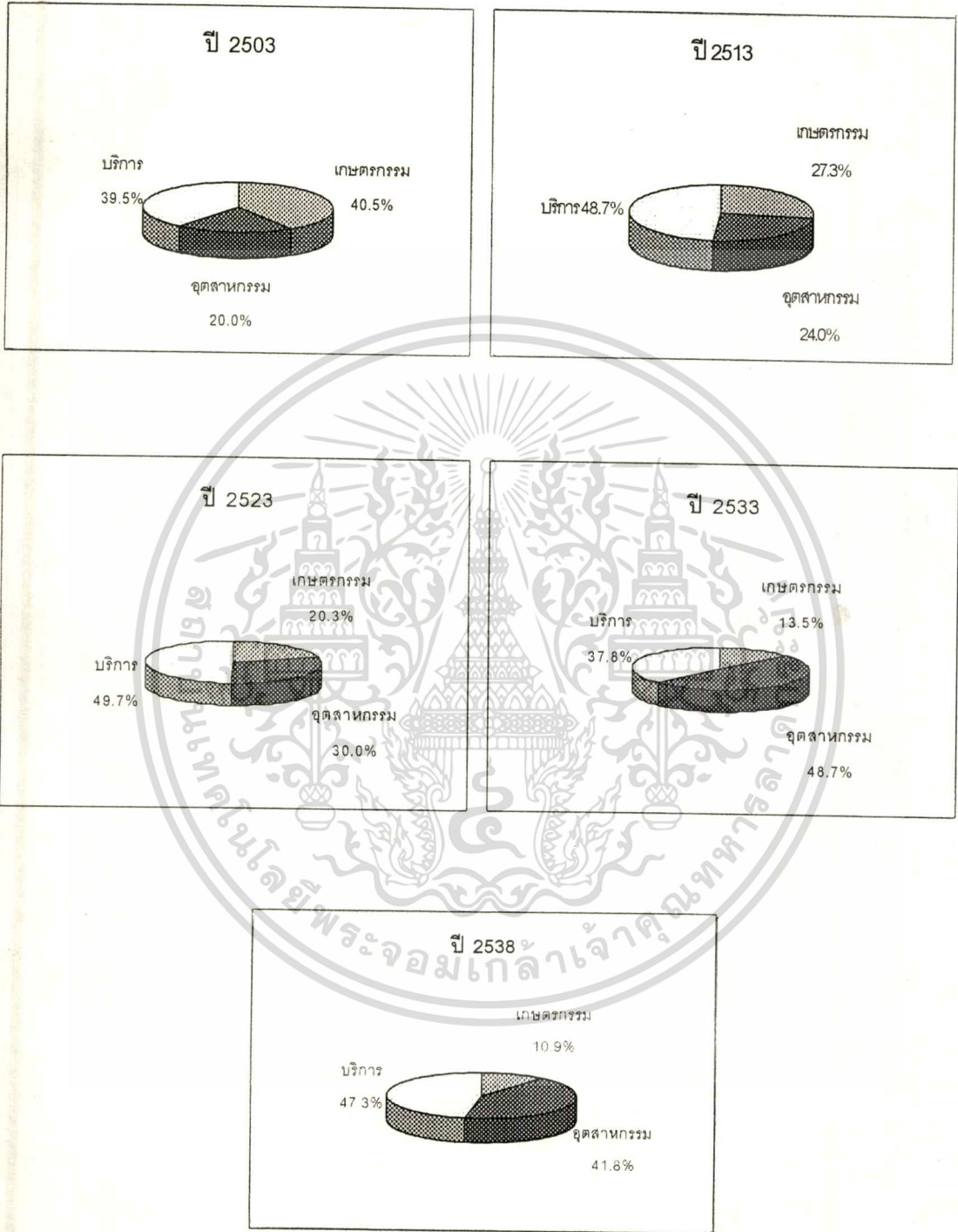
	แผนฯ 1 2504-09	แผนฯ 2 2510-14	แผนฯ 3 2515-19	แผนฯ 4 2520-24	แผนฯ 5 2525-29	แผนฯ 6 2530-34	แผนฯ 7 2535-39
อุตสาหกรรม	15.8 (14.2)	15.8 (10.4)	19.7 (11.3)	21.8 (8.1)	21.3 (5.6)	26.9 (13.7)	30.7 (10.7)
เกษตร	32.1 (7.6)	27.5 (4.2)	24.9 (4.2)	21.5 (4.0)	19.7 (3.9)	14.9 (6.3)	12.1 (3.2)
อื่นๆ	52.1	56.7	55.4	56.7	59.0	58.2	57.2
รวม GDP	100.0 (9.5)	100.0 (7.0)	100.0 (6.5)	100.0 (7.4)	100.0 (5.4)	100.0 (10.9)	100.0 (8.1)

ที่มา : กองบัญชีประชาชาติ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

(ตัวเลขในวงเล็บ คือ อัตราขยายตัวเฉลี่ยในช่วงนั้นๆ)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้เพื่อการใช้งานที่ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดลอกเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 1.1 แสดงการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางเศรษฐกิจของประเทศไทย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับบริการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 1.2 โครงสร้างการส่งออกของไทย ปี พ.ศ. 2515-2538

ปี	มูลค่า (ล้านบาท)				สัดส่วน			
	เกษตรกรรม	อุตสาหกรรม	อื่นๆ	รวม	เกษตรกรรม	อุตสาหกรรม	อื่นๆ	รวม
2515	11,497	3,475	7,519	22,491	51.1	15.5	33.4	100.0
2516	13,989	5,861	12,376	32,226	43.4	18.2	38.4	100.0
2517	28,099	7,977	13,723	49,799	56.4	16.0	27.6	100.0
2518	27,178	6,419	11,410	45,007	60.4	14.3	25.4	100.0
2519	36,135	9,336	15,326	60,797	59.4	15.4	25.2	100.0
2520	41,194	11,949	18,055	71,198	57.9	16.8	25.4	100.0
2521	10,860	24,725	17,480	83,065	49.2	29.8	21.0	100.0
2522	51,800	33,970	22,409	108,179	47.9	31.4	20.7	100.0
2523	62,506	43,065	27,626	133,197	46.9	32.3	20.7	100.0
2524	72,998	54,743	25,260	153,001	47.7	35.8	16.5	100.0
2525	73,150	63,205	23,373	159,728	45.8	39.6	14.6	100.0
2526	66,484	61,358	18,630	146,472	45.4	41.9	12.7	100.0
2527	78,292	76,095	20,850	175,237	44.7	43.4	11.9	100.0
2528	73,398	95,625	24,343	193,366	38.0	49.5	12.6	100.0
2529	79,397	129,170	24,816	233,383	34.0	55.3	10.6	100.0
2530	83,259	188,031	28,563	299,853	27.8	62.7	9.5	100.0
2531	106,432	263,737	33,401	403,570	26.4	65.4	8.3	100.0
2532	118,508	354,154	43,653	516,315	23.0	68.6	8.5	100.0
2533	100,003	440,395	49,415	589,813	17.0	74.7	8.4	100.0
2534	109,279	553,186	63,165	725,630	15.1	76.2	8.7	100.0
2535	123,809	634,385	66,450	824,644	15.0	76.9	8.1	100.0
2536	110,695	752,558	72,609	935,862	11.8	80.4	7.8	100.0
2537	129,559	922,791	82,250	1,137,600	11.4	81.1	7.5	100.0
2538	160,312	1,151,370	94,629	1,406,311	11.4	81.9	6.7	100.0

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ในด้านของการส่งออกสินค้าภาคอุตสาหกรรมได้ขยายตัวเพิ่มขึ้นเป็นลำดับ จากข้อมูลในตารางที่ 1.2 เป็นที่น่าสังเกตว่า ในปี พ.ศ. 2528 เป็นปีแรกที่มีการส่งออกสินค้าอุตสาหกรรมมีมูลค่าสูงกว่าการส่งออกสินค้าเกษตรกรรม สัดส่วนการส่งออกสินค้าเกษตรกรรมได้ลดลงตามลำดับจากร้อยละ 38.0 ในปี พ.ศ. 2528 เหลือเพียงร้อยละ 11.4 ในปี พ.ศ. 2538 ในขณะที่สัดส่วนการส่งออกสินค้าอุตสาหกรรมเพิ่มจากร้อยละ 49.5 เป็นร้อยละ 81.9 ในช่วงเวลาดังกล่าว

1.1.2 อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์

อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์มีบทบาทอย่างสูงต่อเศรษฐกิจไทย นอกจากจะมีการจ้างแรงงานในอุตสาหกรรมนี้กว่า 300,000 คนแล้ว ในด้านดุลการค้า การส่งออกผลิตภัณฑ์อิเล็กทรอนิกส์และชิ้นส่วน มีมูลค่าสูงกว่าการนำเข้าโดยตลอด ส่วนในด้านการเติบโตของการส่งออก อุตสาหกรรมนี้ยังคงมีการเติบโตเพิ่มขึ้นทุกปี จากข้อมูลของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ระบุว่า ในปี พ.ศ. 2537-2540 การส่งออกมีอัตราขยายตัวร้อยละ 38.02, 27.36, 14.34 และ 14.56 ตามลำดับ (ตารางที่ 1.3)

ตารางที่ 1.3 มูลค่าการส่งออกและอัตราการขยายตัวของภาคอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ ในปี พ.ศ. 2537-2540

ปี	อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์		
	มูลค่าการส่งออก	อัตราการขยายตัว (ร้อยละ)	สัดส่วนปริมาณการส่งออกรวม (ร้อยละ)
2537	274,784	38.02	24.15
2538	349,966	27.36	24.89
2539	400,144	14.34	28.34
2540	458,406	14.56	25.56

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 1.4 บริษัทในอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ ที่มียอดส่งออกเกิน 10,000 ล้านบาท ในปี พ.ศ. 2540

ลำดับที่	บริษัท	สัดส่วนผู้ถือหุ้น	ผลิตภัณฑ์	ยอดส่งออก ปี 2540
1	ซีเกท เทคโนโลยี (ประเทศไทย) จำกัด	อเมริกา 100	Hard Disk Drive Part	74,319
2	ฟูจิตซี (ประเทศไทย) จำกัด	ญี่ปุ่น 100	Hard Disk Drive, Printer	32,410
3	ไอบีเอ็ม สตอเร็จ โปรดักส์ (ประเทศไทย) จำกัด	เนเธอร์แลนด์ 100	Hard Disk Drive	26,250
4	ฟิลิปส์ เซมิคอนดักเตอร์ (ประเทศ ไทย) จำกัด	อเมริกา&เนเธอร์แลนด์ 100	Integrated Circuit	22,995
5	ชาร์ป แอพพลายแอนซ์ (ประเทศ ไทย) จำกัด	ญี่ปุ่น 100	Microwave Oven, Facsimile	22,344
6	เอเอ็มดี (ประเทศไทย) จำกัด	อเมริกา 100	Integrated Circuit	18,312
7	เว็ลด์ อิเล็กทริก (ประเทศไทย) จำกัด	ญี่ปุ่น, ฮังการี 100	Television, VCR	18,182
8	มินิเบ ประเทศไทย จำกัด	ญี่ปุ่น 100	Micromotor, Keyboard	17,241
9	เคลต้า อิเล็กทรอนิกส์ (ประเทศ ไทย) จำกัด (มหาชน)	ไทย 19, ไต้หวัน/UK 81	Monitor, Power Supply	15,967
10	แคนนอน ไฮ-เท็ค (ประเทศไทย) จำกัด	ญี่ปุ่น 100	Printer, Copy Machine	15,029
11	เคพรอนิค อินเทอร์เน็ตเนชั่นแนล (ประเทศไทย) จำกัด	ไทย 15, ไต้หวัน 85	Monitor	12,127
12	ทอมสัน เทเลวิชั่น (ประเทศไทย) จำกัด	สิงคโปร์ 100	Television, VCR	11,571
รวม				286,747

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ในประเทศไทยส่วนใหญ่เป็นการผลิตเพื่อการส่งออก และส่วนมากเป็นการผลิตของบริษัทข้ามชาติ (Multinational Corporation) จากการรายงานข้อมูลของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ในปี 2540 พบว่า ผู้ผลิตสินค้าอิเล็กทรอนิกส์ที่มีมูลค่าการส่งออกสูงกว่า 10,000 ล้านบาท มีทั้งหมด 12 บริษัท ทั้งนี้เป็นบริษัทข้ามชาติทั้งสิ้น โดยมีมูลค่าการส่งออกรวมกันกว่า 250,000 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 55 ของมูลค่าส่งออกอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ทั้งประเทศ จากการที่บริษัทข้ามชาติได้ใช้ประเทศไทยเป็นฐานการผลิตผลิตภัณฑ์อิเล็กทรอนิกส์เพื่อการส่งออก ทำให้ประเทศไทยเป็นฐานการผลิตผลิตภัณฑ์อิเล็กทรอนิกส์ที่สำคัญหลายชนิด โดยเป็นฐานการผลิต Hard Disk Drive อันดับ 2 ของโลก เป็นฐานผลิตเดออบไมโครเวฟอันดับ 1 ของอาเซียน และเป็นฐานการผลิตเครื่องรับโทรทัศน์ เครื่องเล่นวีดีโอ เครื่องรับโทรทัศน์ Floppy Disk Drive และ Monitor อันดับ 2 ของอาเซียน เป็นต้น

อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ สามารถแบ่งโครงสร้างตามสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ได้เป็น 4 กลุ่ม ดังนี้

1) กลุ่มผลิตภัณฑ์อิเล็กทรอนิกส์ที่ใช้ภายในบ้าน (Consumer Electronic Product)

จากข้อมูลของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ปี 2540 พบว่า กลุ่มนี้มีมูลค่าส่งออกรวม 60,000 ล้านบาท ซึ่งขยายตัวเพิ่มขึ้นจากปี 2539 ร้อยละ 25 ผลิตภัณฑ์ที่มีการส่งออกเพิ่มขึ้น ได้แก่ เครื่องรับโทรทัศน์ เครื่องเล่นวีดีโอ และเครื่องเสียงดีทรอยนต์ เป็นต้น

โครงสร้างการผลิตของกลุ่มผลิตภัณฑ์อิเล็กทรอนิกส์ที่ใช้ภายในบ้าน ในส่วนของการผลิตเพื่อการส่งออกจะเป็นการลงทุนของบริษัทข้ามชาติจากญี่ปุ่นและสิงคโปร์ สำหรับในส่วนของ การผลิตเพื่อจำหน่ายในประเทศ จะเป็นการลงทุนของบริษัทร่วมทุนระหว่างไทยกับญี่ปุ่นหรือ เกาหลี หรือ สิงคโปร์ ซึ่งมีคนไทยเป็นผู้ถือหุ้นข้างมาก

2) กลุ่มคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ประกอบ (Computer and Peripheral Devices)

จากข้อมูลของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ปี 2540 พบว่า กลุ่มนี้มีมูลค่าการส่งออกรวม 77,000 ล้านบาท โดยขยายตัวลดลงจากปี 2539 ร้อยละ 15 เนื่องจากบริษัท Seagate ส่งออก Hard Disk Drive ลดลง แต่หันไปเพิ่มการส่งออกชิ้นส่วนของ HDD แทน เช่น E-Block และ HDD เป็นต้น ส่วนผลิตภัณฑ์ที่มีการส่งออกเพิ่มขึ้น ได้แก่ Floppy Disk Drive และ Monitor

โครงสร้างการผลิตของกลุ่มคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ประกอบ เป็นการผลิตเพื่อการส่งออกเป็นส่วนใหญ่ โดยเป็นการลงทุนของบริษัทข้ามชาติจากสหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น ไต้หวัน และเกาหลี ทั้งลงทุนเองและร่วมทุนกับคนไทย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3) กลุ่มผลิตภัณฑ์อิเล็กทรอนิกส์ใช้ในสำนักงานและการสื่อสาร (Office and Telecom Equipment)

จากข้อมูลของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ปี 2540 พบว่า กลุ่มนี้มีมูลค่าการส่งออกรวม 26,800 ล้านบาท ซึ่งขยายตัวเพิ่มขึ้นจากปี 2539 ร้อยละ 7 โดยผลิตภัณฑ์ที่มีการส่งออกเพิ่มขึ้น ได้แก่ เครื่องถ่ายเอกสารและเครื่องรับโทรศัพท์ เป็นต้น

โครงสร้างการผลิตของกลุ่มผลิตภัณฑ์อิเล็กทรอนิกส์ใช้ในสำนักงานและการสื่อสารมีทั้งผลิตเพื่อการส่งออกเป็นส่วนใหญ่และผลิตเพื่อจำหน่ายในประเทศเป็นส่วนใหญ่ โดยเป็นการลงทุนของบริษัทข้ามชาติจากญี่ปุ่น ไต้หวัน เกาหลี สหรัฐอเมริกา เยอรมัน และสวีเดน ทั้งลงทุนเองและร่วมทุนกับคนไทย

4) กลุ่มส่วนประกอบและชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์(Electronic Component and Part)

จากข้อมูลของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ปี 2540 พบว่า กลุ่มนี้มีมูลค่าส่งออกรวม 295,000 ล้านบาท ซึ่งขยายตัวเพิ่มขึ้นจากปี 2539 ร้อยละ 24 ผลิตภัณฑ์ที่มีการส่งออกเพิ่มขึ้น ได้แก่ ชิ้นส่วนเครื่องคอมพิวเตอร์, PCB (Printed Circuit Board), Motor, Transistor, Capacitor และ IC (Integrated Circuit) เป็นต้น สำหรับการนำเข้าชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ ในปี 2540 มีประมาณ 316,000 ล้านบาท โดยส่วนใหญ่เป็นการนำเข้าชิ้นส่วนเข้ามาเพื่อใช้ผลิตเป็นสินค้าอิเล็กทรอนิกส์เพื่อการส่งออกต่อไป

โครงสร้างการผลิตชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ ส่วนใหญ่เป็นการผลิตชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์เพื่อการส่งออกทั้งทางตรงและทางอ้อม โดยเป็นการลงทุนของบริษัทข้ามชาติทั้งลงทุนเองและร่วมทุนกับคนไทย

ตารางที่ 1.5 มูลค่าการส่งออกของกลุ่มผลิตภัณฑ์อิเล็กทรอนิกส์ ในปี พ.ศ. 2540

กลุ่มผลิตภัณฑ์	มูลค่าส่งออก (ล้านบาท)
1) กลุ่มผลิตภัณฑ์อิเล็กทรอนิกส์ที่ใช้ภายในบ้าน	60,000
2) กลุ่มคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ประกอบ	77,000
3) กลุ่มผลิตภัณฑ์อิเล็กทรอนิกส์ใช้ในสำนักงานและการสื่อสาร	26,800
4) กลุ่มส่วนประกอบและชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์	295,000

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.1.3 ภาวะการลงทุนในอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์

อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ของไทยมีโอกาที่จะพัฒนาให้สามารถเชื่อมโยงกับเครือข่ายการผลิตของต่างประเทศ และสามารถกระจายผลผลิตออกไปสู่ตลาดโลกมากยิ่งขึ้น การลงทุนจากต่างประเทศเพื่อผลิตสินค้าอุตสาหกรรมมีจำนวนมากที่ย้ายฐานการผลิตมาจากประเทศอุตสาหกรรมใหม่ ซึ่งมีการปรับอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราให้ค่าสูงขึ้นและค่าแรงที่สูงขึ้น มายังประเทศไทย เพื่อใช้ประโยชน์จากแรงงาน ที่ดินราคาถูกในประเทศ และสิทธิพิเศษทางศุลกากร (GSP) ในการส่งออกไปยังประเทศที่พัฒนาแล้ว ในปี พ.ศ. 2536-2539 จำนวนเงินลงทุนรวมของโครงการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนในอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ มีมูลค่า 7,949 ล้านบาท 53,431 ล้านบาท 36,857 ล้านบาท และ 71,139 ล้านบาท ตามลำดับ (ตารางที่ 1.6)

ตารางที่ 1.6 จำนวนโครงการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนในอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ ในปี พ.ศ. 2536-2539

กลุ่มผลิตภัณฑ์	ปี 2536	ปี 2537	ปี 2538	ปี 2539
Consumer Electronic Products				
จำนวนโครงการที่ได้รับการส่งเสริม (โครงการ)	6	9	11	4
เงินลงทุน (ล้านบาท)	1,284	920	6,015	1,178
การจ้างงาน (คน)	2,364	5,243	9,470	2,128
Industrial Electronics Products				
จำนวนโครงการที่ได้รับการส่งเสริม (โครงการ)	17	12	10	15
เงินลงทุน (ล้านบาท)	5,476	4,776	1,482	25,657
การจ้างงาน (คน)	8,530	7,806	3,432	17,182
Electronic Components & Parts				
จำนวนโครงการที่ได้รับการส่งเสริม (โครงการ)	72	107	110	79
เงินลงทุน (ล้านบาท)	11,189	47,735	29,360	44,304
การจ้างงาน (คน)	28,628	33,723	55,175	33,401
Total Electronic Products				
จำนวนโครงการที่ได้รับการส่งเสริม (โครงการ)	95	128	131	98
เงินลงทุน (ล้านบาท)	7,949	53,431	36,857	71,139
การจ้างงาน (คน)	39,522	46,772	68,077	52,711

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ค่าแรงของไทยอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ เมื่อเทียบกับประเทศอื่นๆ ในภูมิภาคนี้ ค่าจ้างแรงงานในอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ของไทยเฉลี่ยเดือนละประมาณ 7,500 บาท (ข้อมูลจากสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนในปี พ.ศ. 2540) ซึ่งต่ำกว่าเกาหลี ใต้หวัน ฮองกง สิงคโปร์ และมาเลเซีย ในขณะที่สูงกว่า ฟิลิปปินส์ จีน เวียดนาม และอินโดนีเซีย

สิทธิและประโยชน์ที่ให้แก่นักลงทุนของไทยกับประเทศอื่นๆ ในภูมิภาคนี้จะไม่แตกต่างกันมาก โดยทุกประเทศจะให้สิทธิประโยชน์หลักในการยกเว้นอากรขาเข้าเครื่องจักร วัตถุดิบ และให้ยกเว้นภาษีเงินได้

สำหรับโครงสร้างภาษีอากร ไทยได้ปรับอากรลงเพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายการค้าเสรี โดยที่ขึ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์หลายรายการลดลงเหลือร้อยละ 1 เครื่องคอมพิวเตอร์และส่วนประกอบลดลงเหลือร้อยละ 5 แต่ยังคงมีขึ้นส่วนบางรายการที่อากรขาเข้ายังคงสูงอยู่

ศักยภาพตลาดในภูมิภาคและในประเทศ ทำให้โอกาสขยายการลงทุนเปิดกว้าง ประเทศไทยได้ตระหนักถึงความสำคัญในการร่วมมือทางเศรษฐกิจระดับภูมิภาค เพื่อให้เป็นศูนย์กลางความเติบโตทางเศรษฐกิจใหม่ ทั้งในกลุ่มแม่น้ำโขง 6 ประเทศ (ลาว กัมพูชา เวียดนาม จีน (ยูนาน) พม่า ไทย) ความร่วมมือพัฒนาเขตเศรษฐกิจสามฝ่าย (อินโดนีเซีย มาเลเซีย และไทย) รวมไปถึงโครงการความร่วมมือทางอุตสาหกรรมของกลุ่มอาเซียน (AICO) ซึ่งเอื้อประโยชน์ต่อการลงทุนในอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์เป็นอันมาก

เมื่อพิจารณาถึงเสถียรภาพทางการเมือง ประเทศไทยนับว่าเป็นประเทศที่มีเสถียรภาพทางการเมืองมั่นคงประเทศหนึ่ง นโยบายที่ผ่านมามีแนวโน้มที่จะเปิดเสรียิ่งขึ้น

จากปัจจัยสนับสนุนดังกล่าวข้างต้น นับว่าประเทศไทยมีโอกาสที่จะรองรับการลงทุนจากต่างประเทศได้ดี จากรายงานการสำรวจของ Japan International Cooperation Agency (JICA) เมื่อปี พ.ศ. 2537 ปรากฏว่านักลงทุนญี่ปุ่น (ในอุตสาหกรรมยานยนต์ ไฟฟ้า และอิเล็กทรอนิกส์) ให้ความสนใจที่จะมาลงทุนในประเทศไทยเป็นอันดับ 1 ในภูมิภาคอาเซียน

1.1.4 อุตสาหกรรมสนับสนุนและขึ้นส่วน กับการเชื่อมโยงอุตสาหกรรมภายในประเทศ

โครงสร้างเศรษฐกิจของไทยที่มีการเปลี่ยนแปลงจากระบบเศรษฐกิจที่มีภาคการเกษตรเป็นหลัก มาเป็นระบบเศรษฐกิจที่มีภาคอุตสาหกรรมเป็นหลัก โดยมีการเจริญเติบโตอย่างต่อเนื่อง และขยายตัวในอัตราที่สูง รวมถึงการลงทุนจากต่างประเทศ ทั้งกลุ่มประเทศอุตสาหกรรมใหม่ ญี่ปุ่น สหรัฐอเมริกา และยุโรป เป็นต้น ที่ได้เลือกประเทศไทยเป็นฐานการผลิตเพื่อการส่งออก โดยเฉพาะการผลิตในอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ ส่งผลให้มีความต้องการใช้ชิ้นส่วนและวัตถุดิบในการผลิตจำนวนมาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 1.7 โครงสร้างการนำเข้าของไทยปี พ.ศ. 2539-2542

ปี	มูลค่า (ล้านบาท)	วัตถุดิบ	ทุน	น้ำมันเชื้อ เพลิง	อุปโภค- บริโภค	อื่นๆ	สัดส่วน (ร้อยละ)	วัตถุดิบ	ทุน	น้ำมันเชื้อ เพลิง	อุปโภค- บริโภค	อื่นๆ	อื่นๆ
2539	1,832,825	530,145	832,157	160,588	151,048	158,917	100.0	28.9	45.4	8.8	8.2	8.7	8.7
2540	1,924,263	552,467	925,832	178,285	160,749	106,930	100.0	28.7	48.1	9.3	8.4	5.5	5.5
2541	1,774,066	535,801	886,530	142,117	154,526	55,092	100.0	30.2	50.0	8.0	8.7	3.1	3.1
2541*	1,098,952	329,828	555,239	85,784	95,524	32,577	100.0	30.0	50.5	7.8	8.7	3.0	3.0
2542*	1,014,565	302,389	501,231	84,351	84,564	42,030	100.0	29.8	49.4	8.3	8.3	4.2	4.2

* ข้อมูลในช่วงเดือน ม.ค.-ก.ย.

ที่มา : กรมเศรษฐกิจการพาณิชย์

อย่างไรก็ตาม การพัฒนาภาคอุตสาหกรรมไทยยังเป็นการพัฒนาที่ขาดความสมดุล โครงสร้างภายในของอุตสาหกรรมสำคัญประสบกับปัญหาขาดแคลนชิ้นส่วน แม้ว่าประเทศไทยจะมีอุตสาหกรรมสนับสนุนและอุตสาหกรรมชิ้นส่วนภายในประเทศอยู่มาก แต่พบว่าการเชื่อมโยงระหว่างอุตสาหกรรมสนับสนุนและชิ้นส่วน กับอุตสาหกรรมหลักยังมีอยู่น้อย ส่งผลให้อุตสาหกรรมหลักของไทยขยายตัวในลักษณะที่พึ่งพิงการนำเข้าชิ้นส่วนสูง แต่ในปีพบว่ามีการนำเข้าชิ้นส่วน ส่วนประกอบ วัสดุดิบ และวัสดุสิ้นเปลืองเป็นจำนวนมาก ในปี 2541 มีการนำเข้าวัสดุดิบเป็นมูลค่าถึง 535,801 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนกว่าร้อยละ 30 ของการนำเข้าทั้งหมด ซึ่งมากเป็นอันดับสองรองจากทุน (ตารางที่ 1.7)

นอกจากนั้น ขั้นตอนการผลิตในประเทศไทยส่วนใหญ่ก็มักจะจำกัดเพียงขั้นตอนที่ต้องใช้แรงงานจำนวนมากเป็นหลัก จึงทำให้เกิดความเป็นห่วงว่า เมื่อประเทศไทยมีค่าแรงสูงขึ้นและหมดสิทธิพิเศษทางศุลกากรแล้ว อุตสาหกรรมเหล่านี้ซึ่งมีส่วนเชื่อมโยงกับอุตสาหกรรมภายในประเทศเพียงเล็กน้อย สามารถพร้อมที่จะย้ายฐานการผลิตไปยังประเทศอื่นที่มีต้นทุนต่ำกว่าต่อไปโดยทันที

ดังนั้น เพื่อเป็นการช่วยให้อุตสาหกรรมในประเทศไทยสามารถแข่งขันและเติบโตอย่างเข้มแข็งต่อไปได้ จึงจำเป็นต้องส่งเสริมให้มีการพัฒนาอุตสาหกรรมสนับสนุนและชิ้นส่วนขึ้นมารองรับอุตสาหกรรมส่งออกเหล่านี้ เพื่อให้อุตสาหกรรมส่งออกมีความสะดวกรวดเร็วในการจัดหาชิ้นส่วนและบริการที่มีคุณภาพ และต้นทุนต่ำในประเทศ อันจะเป็นรากฐานในการพัฒนาระบบอุตสาหกรรมโดยรวมอย่างแท้จริง

1.1.5 การพัฒนาอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์และการเชื่อมโยงอุตสาหกรรม โดยการ จัดโครงสร้างภาษีอากรที่เหมาะสม

อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์เป็นอุตสาหกรรมที่มีการนำเข้าวัสดุดิบ ชิ้นส่วน และส่วนประกอบจากต่างประเทศเป็นจำนวนมาก ดังนั้นโครงสร้างภาษีอากรขาเข้าทั้งระบบเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญต่อการส่งเสริมหรือขัดขวางการพัฒนาของอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์เป็นอย่างมาก การที่อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์จะพัฒนา และมีอัตราการผลิตที่สูงขึ้น จะต้องมีการสร้างอากรนำเข้าที่สอดคล้องและเอื้ออำนวยต่อกันทั้งระบบด้วย แม้ว่าที่ผ่านมาจะมีการลดอัตราภาษีอากรนำเข้ามาระดับหนึ่งแล้ว แต่ก็ยังมีโครงสร้างภาษีอากรนำเข้าที่ไม่สอดคล้องกัน อัตราอากรนำเข้าผลิตภัณฑ์สำเร็จรูปหลายประเภท ยังมีอัตราอากรนำเข้าต่ำกว่าชิ้นส่วน และอัตราอากรนำเข้าชิ้นส่วนบางประเภท ก็ยังมีอัตราต่ำกว่าวัสดุดิบ จึงทำให้ผู้ผลิตภายในประเทศหลายรายไม่สามารถผลิตและแข่งขันกับผู้ผลิตในต่างประเทศได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เนื่องจากมีปัจจัยที่กีดขวางการพัฒนาอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ ดังกล่าวข้างต้น กองแผนงาน สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน จึงได้ศึกษาแนวทางในการปรับโครงสร้าง อารมณ์นำเข้าของชิ้นส่วนและส่วนประกอบอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อให้เกิดความเป็นธรรม และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของผู้ผลิตผลิตภัณฑ์อิเล็กทรอนิกส์ และผู้ผลิตชิ้นส่วนและส่วนประกอบอิเล็กทรอนิกส์ในประเทศ ให้สามารถในการแข่งขันกับผู้ผลิตในต่างประเทศได้ นอกจากนี้ ยังเป็นการเตรียมความพร้อมในการปรับตัวเข้าสู่ระบบการค้าเสรีตามข้อตกลงของแอกดต์ และ อาฟต้าต่อไป

1.1.6 ประโยชน์ของการพัฒนาการเชื่อมโยงอุตสาหกรรม

การส่งเสริมและพัฒนาการเชื่อมโยงอุตสาหกรรมภายในประเทศ ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศในด้านต่างๆ ต่อไปนี้

1. ช่วยเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันของอุตสาหกรรมการผลิต
2. ก่อให้เกิดการพัฒนาอุตสาหกรรมอย่างเป็นระบบ และสมดุลย์ตามหลักอุปสงค์อุปทาน
3. ทำให้การโยกย้ายฐานการผลิตของบริษัทใหญ่ไปประเทศอื่น ทำได้ยากขึ้น
4. เพิ่มการจ้างงาน
5. ลดการขาดดุลทางการค้า และเพิ่มการแสวงหาเงินตราต่างประเทศ
6. ก่อให้เกิดการถ่ายทอด และการแพร่กระจายทางเทคโนโลยี
7. ก่อให้เกิดความสามารถ และการพัฒนาเทคโนโลยีเฉพาะด้าน
8. เป็นรากฐานรองรับการขยายตัวของอุตสาหกรรมในประเทศในระยะต่อไป

ในการศึกษาคั้งนี้ มุ่งเน้นที่จะศึกษาถึง สภาพการเชื่อมโยงของอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์และชิ้นส่วนในประเทศ ปัญหาและอุปสรรคสำคัญของการเชื่อมโยงอุตสาหกรรม เพื่อนำผลการศึกษาที่ได้ไปใช้เป็นแนวทางสำหรับพัฒนาการเชื่อมโยงอุตสาหกรรมในประเทศต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาระดับการเชื่อมโยงของอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์และชิ้นส่วน
2. เพื่อศึกษาการให้ช่วงผลิตและปัญหาของผู้ใช้ชิ้นส่วนซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาการเชื่อมโยงอุตสาหกรรม
3. เพื่อศึกษาการรับช่วงผลิตและปัญหาของผู้ผลิตชิ้นส่วนซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาการเชื่อมโยงอุตสาหกรรม
4. เพื่อศึกษาแนวทางการจัดโครงสร้างภาษีอากรที่เหมาะสมของอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์
5. เพื่อทราบถึงปัญหาและอุปสรรคของการพัฒนาการเชื่อมโยงอุตสาหกรรม
6. เพื่อทราบถึงแนวทางในการส่งเสริมและพัฒนาการเชื่อมโยงอุตสาหกรรม

1.3 ขอบเขตในการศึกษา

1. เนื้อหาการศึกษาคั้งนี้ มุ่งทำการศึกษาใน 3 ส่วน

ส่วนที่ 1 การศึกษาข้อมูลจากผู้ใช้ชิ้นส่วน โดยมีสาระสำคัญในการศึกษาคั้งนี้

- ระดับการเชื่อมโยงของอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์และชิ้นส่วน
- การให้ช่วงผลิตของผู้ใช้ชิ้นส่วน
- ปัญหาของผู้ใช้ชิ้นส่วน ซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาการเชื่อมโยงอุตสาหกรรม

ส่วนที่ 2 การศึกษาข้อมูลจากผู้ผลิตชิ้นส่วน โดยมีสาระสำคัญในการศึกษาคั้งนี้

- การรับช่วงผลิตของผู้ผลิตชิ้นส่วน
- ปัญหาของผู้ผลิตชิ้นส่วน ซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาการเชื่อมโยงอุตสาหกรรม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนที่ 3 การศึกษาแนวทางการปรับโครงสร้างภาวีกาที่ที่เหมาะสมของอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ โดยศึกษาจากรายงานการศึกษาของกองแผนงาน สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน

ในการศึกษาจะวิเคราะห์อัตราภาวีกาที่ที่เหมาะสมของชิ้นส่วนและส่วนประกอบในโครงสร้างการผลิต/ประกอบของผลิตภัณฑ์อิเล็กทรอนิกส์สำเร็จรูปตัวอย่าง คือ เครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องรับโทรทัศน์ เครื่องรับวิทยุทัศน์ และเครื่องรับโทรศัพท์ ทั้งนี้ จะครอบคลุมรายการชิ้นส่วนและส่วนประกอบอิเล็กทรอนิกส์ ประเภท Active Components และ Passive Components รวม 19 รายการ ดังต่อไปนี้

Active Components

- Photocells and LEDs
- Electronic Tubes
- Transistors
- Integrated Circuit
- Diodes and Other Semiconductor Devices
- CRT

Passive Components

- Resistors
- Relays and Switches
- Capacitors
- Transformers and Inductors
- Crystal
- Microphones
- Loudspeakers
- Motors
- Fuses
- Plugs and Sockets
- PCB
- Wires and Cables
- Optical Fibers

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ประกอบด้วย

2.1 ผู้ใช้ชิ้นส่วน หรือ กลุ่มอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์อิเล็กทรอนิกส์สำเร็จรูป เป็นบริษัท ในอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์สำเร็จรูปในประเทศไทย ที่มีมูลค่าการส่งออก ในปี 2540 มากกว่า 10,000 ล้านบาท มีจำนวนทั้งสิ้น 12 บริษัท ทั้งนี้ มูลค่าการส่งออกรวมกันคิดเป็นร้อยละ 55 ของมูลค่าส่งออกอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ทั้งประเทศ

2.2 ผู้ผลิตชิ้นส่วน หรือ กลุ่มอุตสาหกรรมชิ้นส่วน เป็นบริษัทในอุตสาหกรรมสนับสนุน และชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ โดยทำการคัดเลือกจากฐานข้อมูลอุตสาหกรรมสนับสนุนของหน่วยพัฒนาการเชื่อมโยงอุตสาหกรรม สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน จำนวน 100 บริษัท จากทั้งหมด 200 บริษัท ซึ่งมีคุณสมบัติดังนี้

- (1) เป็นบริษัทที่มีขนาดการลงทุนไม่เกิน 100 ล้านบาท
- (2) เป็นบริษัทที่ดำเนินการรับช่วงผลิต
- (3) เป็นบริษัทที่มีตลาดเป้าหมายคือกลุ่มอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์

1.4 ขั้นตอนของการศึกษา

1. ศึกษาตำรา วารสาร รายงานการศึกษา จากแหล่งต่างๆ เพื่อเสนอขอบข่าย ทฤษฎี และแนวความคิดที่มีหลักเกณฑ์ และถูกต้อง

2. เก็บรวบรวมข้อมูล

2.1 ข้อมูลประเภทปฐมภูมิ (Primary Data)

- 1) ข้อมูลผู้ใช้ชิ้นส่วน ได้จากการส่งแบบสอบถามแก่ผู้จัดการฝ่ายจัดซื้อของบริษัทในอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์สำเร็จรูป
- 2) ข้อมูลผู้ผลิตชิ้นส่วน ได้จากการส่งแบบสอบถามแก่ผู้จัดการฝ่ายขายของบริษัทในอุตสาหกรรมสนับสนุนและชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์

2.2 ข้อมูลประเภททุติยภูมิ (Secondary Data)

- 1) โครงสร้างภาษีอากรของอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ ได้ข้อมูลจาก กองแผนงาน สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน
- 2) นโยบายทั่วไปเกี่ยวกับการพัฒนาอุตสาหกรรมสนับสนุนและการเชื่อมโยงอุตสาหกรรมภายในประเทศ ได้ข้อมูลจาก หน่วยงานต่างๆทั้งภาครัฐและเอกชน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รวมทั้งเอกสารรายงานจากสถาบันต่างๆ ได้แก่ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม สำนักบริการวิชาการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย วิทยานิพนธ์และภาคินิพนธ์จากสถาบันการศึกษาต่างๆ เป็นต้น

- 3) โครงสร้างทั่วไปของอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ ได้ข้อมูลจาก รายงานการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน สโมสรนักลงทุน เป็นต้น

3. วิเคราะห์ข้อมูล

4. สรุปผลที่ได้จากการศึกษา พร้อมจัดทำข้อเสนอแนะ

1.5 ข้อตกลงเบื้องต้น

1. การศึกษาการเชื่อมโยงอุตสาหกรรม จะพิจารณาเฉพาะการเชื่อมโยงในแนวตั้ง และเป็นความสัมพันธ์ในลักษณะการรับช่วงผลิต ระหว่างผู้ใช้ชิ้นส่วน (หมายถึง อุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์อิเล็กทรอนิกส์สำเร็จรูป) กับผู้ผลิตชิ้นส่วน (หมายถึง อุตสาหกรรมสนับสนุนและชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์) เป็นหลัก

2. ในการศึกษา จะพิจารณาการรับช่วงการผลิตในรูปแบบ Industrial Subcontracting และ Domestic Subcontracting คือ การรับช่วงการผลิตของอุตสาหกรรมโดยทั้งสองฝ่ายมีการประกอบธุรกิจในประเทศไทย

1.6 นิยามคำศัพท์เฉพาะ

การเชื่อมโยงอุตสาหกรรม (Industrial Linkage) หมายถึง ความสัมพันธ์ในโครงสร้างธุรกิจภาคอุตสาหกรรมภายในประเทศ ระหว่างผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์สำเร็จรูปกับอุตสาหกรรมสนับสนุนและชิ้นส่วน รวมถึงผู้ให้บริการทางการค้าและบริการทางเทคนิคแก่อุตสาหกรรมต่างๆ ทั้งนี้ เพื่อผลประโยชน์ทางธุรกิจร่วมกันของแต่ละฝ่าย

การเชื่อมโยงอุตสาหกรรม ประกอบด้วย การเชื่อมโยงทั้งด้านแนวตั้ง และด้านแนวนอน

การเชื่อมโยงด้านแนวตั้ง หมายถึง ความสัมพันธ์ในรูปแบบของการรับช่วงผลิต หรือ การซื้อขาย สินค้า และบริการ ระหว่างผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์สำเร็จรูป กับอุตสาหกรรมสนับสนุนและชิ้นส่วน

การเชื่อมโยงด้านแนวนอน หมายถึง ความสัมพันธ์ในรูปแบบของการแพร่กระจายด้านข้อมูลและเทคโนโลยี

การรับช่วงการผลิต (Subcontracting) หมายถึง ความสัมพันธ์ระหว่างสองฝ่าย โดยฝ่ายหนึ่ง คือ ผู้ว่าจ้างการผลิต (Contractor) ได้มีคำสั่งซื้อล่วงหน้าให้แก่อีกฝ่ายหนึ่ง คือ ผู้รับช่วงการผลิต (Subcontractor) เพื่อทำการผลิตชิ้นส่วน (Parts) ส่วนประกอบ (Component) ทำการประกอบ (Assembly) หรือผลิตสินค้าสำเร็จรูป (Finished Goods) โดยข้อตกลงในการสั่งซื้อ อาจจะเป็นได้ทั้งแบบทางการและแบบไม่เป็นทางการ

การรับช่วงการผลิตในภาคอุตสาหกรรม (Industrial Subcontracting) หมายถึง การรับช่วงการผลิต โดยทั้งสองฝ่าย (คือ ผู้ว่าจ้างการผลิต และผู้รับช่วงการผลิต) ดำเนินการประกอบธุรกิจอยู่ในภาคอุตสาหกรรมเป็นหลัก

การรับช่วงการผลิตภายในประเทศ (Domestic Subcontracting) หมายถึง การรับช่วงการผลิต โดยทั้งสองฝ่าย (คือ ผู้ว่าจ้างการผลิต และผู้รับช่วงการผลิต) มีการประกอบธุรกิจในประเทศไทย

ผู้ใช้ชิ้นส่วน หมายถึง ผู้ที่มีคำสั่งซื้อ หรือ ผู้ว่าจ้างการผลิต

ผู้ผลิตชิ้นส่วน หมายถึง ผู้ที่รับคำสั่งซื้อ หรือ ผู้รับช่วงการผลิตชิ้นส่วน

ระดับการเชื่อมโยงอุตสาหกรรม หมายถึง ระดับของการใช้ชิ้นส่วนภายในประเทศของผู้ใช้ชิ้นส่วน เมื่อเทียบกับการใช้ชิ้นส่วนทั้งหมด

บทที่ 2

งานวิจัย แนวคิด และนโยบายที่เกี่ยวข้อง

2.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. ศ.ดร.จรรยา บุญยุบล การพัฒนาอุตสาหกรรมสนับสนุน สำหรับอุตสาหกรรมเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ สำนักบริการวิชาการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กุมภาพันธ์ 2533, 134 หน้า

ทิศทางของการพัฒนาอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ ในทศวรรษที่ 1990 น่าจะมุ่งไปในทิศทางต่อไปนี้

- (1) การปรับเปลี่ยนนโยบายจากการนำเข้าเงินทุนและเทคโนโลยี เป็นการนำเข้าเทคโนโลยีและปรับปรุงกระบวนการถ่ายทอดเทคโนโลยี
- (2) ส่งเสริมอุตสาหกรรมชิ้นส่วนและอุตสาหกรรมสนับสนุน
- (3) ส่งเสริมอุตสาหกรรมขนาดย่อมและขนาดกลาง
- (4) สร้างขีดความสามารถในการพัฒนาเทคโนโลยีอุตสาหกรรม
- (5) เพิ่มความสามารถในการแข่งขัน ในตลาดต่างประเทศ โดยการปรับเปลี่ยนจากอุตสาหกรรมที่ใช้แรงงานมาก มาเป็นอุตสาหกรรมที่เน้นการใช้เทคโนโลยีพัฒนาตลาดอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์และอุตสาหกรรมสนับสนุนในประเทศ ให้เป็นตลาดของคนไทยให้มากยิ่งขึ้น

2. ศูนย์บริการวิชาการเศรษฐศาสตร์ การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของอุตสาหกรรมเครื่องใช้ไฟฟ้าและวงจรรวมพิมพ์ คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มีนาคม 2541, 57 หน้า

กลยุทธ์การพัฒนา

ทิศทางการพัฒนาอุตสาหกรรมเครื่องใช้ไฟฟ้าและผลิตภัณฑ์อิเล็กทรอนิกส์ที่ใช้ในครัวเรือนที่สำคัญ มีอยู่ทั้งสองด้านคือ การเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันระหว่างประเทศ และการสนับสนุนการผลิตชิ้นส่วนโดยเฉพาะชิ้นส่วนสำคัญภายในประเทศ การศึกษานี้เน้นการปรับปรุงปัจจัยการผลิตเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารสงวนไว้สำหรับการแข่งขันเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. หน่วยวิจัยอุตสาหกรรม ส่วนวิจัยธุรกิจ ฝ่ายวิจัยและพัฒนา อุตสาหกรรมชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ และไฟฟ้า บริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย กุมภาพันธ์ 2531, 127 หน้า

แนวทางการพัฒนาอุตสาหกรรม

- 1) เชื่อมโยงอุตสาหกรรมการผลิตภายในประเทศให้เป็นการเสริมกัน เพื่อประโยชน์ซึ่งกันและกัน ผู้ผลิตชิ้นส่วนควรส่งชิ้นส่วนขายให้แก่ผู้ผลิตอุปกรณ์ในประเทศ เพื่อลดเวลาการสั่งซื้อ
- 2) พัฒนาอุตสาหกรรมสนับสนุน เพื่อรองรับอุตสาหกรรมที่จะหลั่งไหลเข้ามาในประเทศ ทั้งนี้ เพื่อเพิ่มมูลค่าเพิ่มในประเทศ เพราะผู้ผลิตบางรายการมีการนำเข้าชิ้นส่วนจากต่างประเทศทั้งหมด
- 3) ส่งเสริมอุตสาหกรรมรับจ้างผลิต (Subcontracting) ทั้งภายในประเทศและระหว่างประเทศ ซึ่งจะช่วยให้เกิดการถ่ายทอดเทคโนโลยีในการผลิตแก่ผู้รับช่วงผลิต

4. รศ.ดร.ชลัษฏ์พร อมรวัฒนา ระบบเชื่อมโยงอุตสาหกรรมและโอกาสการลงทุนในอุตสาหกรรมสนับสนุนในพื้นที่ภาคตะวันออก คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สิงหาคม 2541, 84 หน้า

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาว่าระบบการเชื่อมโยงอุตสาหกรรมกว่าจ้างผลิตและโอกาสการลงทุนในอุตสาหกรรมสนับสนุนในพื้นที่ภาคตะวันออกเป็นอย่างไร มีศักยภาพมากน้อยเท่าไร ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นมีมากน้อยเพียงใด และภาครัฐควรให้การส่งเสริมในทิศทางใด ซึ่งทิศทางการพัฒนาอุตสาหกรรมของประเทศไทยที่ผ่านมา อาจกล่าวได้ว่าเป็นไปในระดับกว้าง มิได้เจาะลึกถึงโครงสร้างและความเชื่อมโยงของอุตสาหกรรม เมื่อได้ทำการศึกษาวิจัยถึงระบบเชื่อมโยงของอุตสาหกรรมหลัก 6 อุตสาหกรรม ใน 4 จังหวัดภาคตะวันออก จะพบว่าการเชื่อมโยงของอุตสาหกรรมมีความแตกต่างกันไปตามลักษณะของอุตสาหกรรม อุตสาหกรรมที่มีความเชื่อมโยงค่อนข้างสูง ได้แก่ อุตสาหกรรมยานยนต์และชิ้นส่วน ส่วนอุตสาหกรรมปิโตรเคมี อุตสาหกรรมเหล็ก อุตสาหกรรมแปรรูปโลหะ และอุตสาหกรรมกระดาษนั้น ระดับของการเชื่อมโยงยังไม่สูงมากนัก สำหรับอุตสาหกรรมเบาซึ่งมีลักษณะที่แตกต่างกันมาก ความเชื่อมโยงของอุตสาหกรรมจึงมีค่อนข้างน้อย

2.2 โครงสร้างการผลิตและการตลาดของอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์

อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์มีบทบาทอย่างสูงต่อเศรษฐกิจไทยนอกจากจะมีการจ้างแรงงานในอุตสาหกรรมนี้กว่า 300,000 คนแล้ว ในด้านดุลการค้า การส่งออกผลิตภัณฑ์อิเล็กทรอนิกส์และชิ้นส่วน มีมูลค่าสูงกว่าการนำเข้ามาโดยตลอด ปี 2540 มูลค่าการส่งออกอิเล็กทรอนิกส์สูงกว่าการนำเข้าประมาณร้อยละ 19 โดยส่งออกประมาณ 458,000 ล้านบาท และนำเข้าประมาณ 370,000 ล้านบาท ทั้งนี้ การส่งออกคิดเป็นร้อยละ 25.5 ของการส่งออกรวมทั้งประเทศ

ในด้านอัตราการเติบโตของการส่งออก อุตสาหกรรมนี้ยังคงมีอัตราการเติบโตเพิ่มขึ้นตลอด โดยในปี 2537-2540 อัตราส่งออกเพิ่มในอัตราร้อยละ 38.0, 27.3, 14.3 และ 14.6 ตามลำดับ

อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ในประเทศไทยส่วนใหญ่เป็นการผลิตเพื่อการส่งออก และส่วนมากเป็นการผลิตของบริษัทข้ามชาติ (Multinational Corporation) ดังจะเห็นได้จากในปี 2540 ผู้ผลิตสินค้าอิเล็กทรอนิกส์ที่มีมูลค่าการส่งออกสูงกว่า 10,000 ล้านบาท เป็นบริษัทข้ามชาติถึง 12 บริษัท เช่น บริษัทซีเกท และบริษัทฟูจิตส์ เป็นต้น โดยทั้ง 12 บริษัท มีมูลค่าการส่งออกรวมกันถึง 250,000 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 55 ของมูลค่าส่งออกอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ทั้งประเทศ จากการทำบริษัทข้ามชาติได้ใช้ประเทศไทยเป็นฐานการผลิตผลิตภัณฑ์อิเล็กทรอนิกส์เพื่อการส่งออก ทำให้ประเทศไทยเป็นฐานการผลิตผลิตภัณฑ์อิเล็กทรอนิกส์ที่สำคัญหลายชนิด โดยเป็นฐานการผลิต Hard Disk Drive อันดับ 2 ของโลก เป็นฐานผลิตเตาอบไมโครเวฟอันดับ 1 ของอาเซียน และเป็นฐานการผลิตเครื่องรับโทรทัศน์ เครื่องเล่นวีดีโอ เครื่องรับโทรศัพท์ Floppy Disk Drive และ Monitor อันดับ 2 ของอาเซียน เป็นต้น

อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ สามารถแบ่งโครงสร้างออกได้เป็น 4 กลุ่ม ดังนี้

1) กลุ่มผลิตภัณฑ์อิเล็กทรอนิกส์ที่ใช้ภายในบ้าน (Consumer Electronic Products)

กลุ่มนี้มีมูลค่าส่งออกรวม 60,000 ล้านบาท ในปี 2540 ซึ่งขยายตัวเพิ่มขึ้นจากปี 2539 ร้อยละ 25 ผลิตภัณฑ์ที่มีการส่งออกเพิ่มขึ้น ได้แก่ เครื่องรับโทรทัศน์ เครื่องเล่นวีดีโอ และเครื่องเสียงติดรถยนต์ เป็นต้น ส่วนผลิตภัณฑ์ที่ส่งออกลดลง ได้แก่ เตาอบไมโครเวฟ กล้องถ่ายรูป และนาฬิกาข้อมือ เป็นต้น

โครงสร้างการผลิตของกลุ่มผลิตภัณฑ์อิเล็กทรอนิกส์ที่ใช้ภายในบ้าน ในส่วนของการผลิตเพื่อการส่งออกจะเป็นการลงทุนของบริษัทข้ามชาติจากญี่ปุ่นและสิงคโปร์ บริษัทที่เป็นผู้ส่งออกรายใหญ่ๆ ของเครื่องรับโทรทัศน์ และเครื่องเล่นวีดีโอ ได้แก่ บริษัท World Electric เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(Thailand) และบริษัท Thomson Television (Thailand) บริษัทส่งออกรายใหญ่ของเครื่องเสียงโดยเฉพาะเครื่องเสียงดีครยนต์ ได้แก่ บริษัท Sony Mobile Electronic (Thailand) และบริษัท Pioneer Manufacturing (Thailand) บริษัทส่งออกรายใหญ่ของเตาอบไมโครเวฟ คือ บริษัท Sharp Appliances (Thailand) ซึ่งทั้งหมดเป็นบริษัทข้ามชาติทั้งสิ้น สำหรับในส่วนของการผลิตเพื่อจำหน่ายในประเทศ จะเป็นการลงทุนของบริษัทร่วมทุนระหว่างไทยกับญี่ปุ่น หรือ เกาหลี หรือ สิงคโปร์ ซึ่งมีคนไทยเป็นผู้ถือหุ้นข้างมาก โดยในกลุ่มนี้สามารถผลิตทดแทนการนำเข้าได้เป็นอย่างดี ทำให้มีมูลค่าการนำเข้าผลิตภัณฑ์ในกลุ่มเพียง 12,000 ล้านบาทเท่านั้น

การผลิตผลิตภัณฑ์อิเล็กทรอนิกส์ใช้ภายในบ้านในประเทศไทย มีสัดส่วนการใช้ชิ้นส่วนในประเทศน้อยกว่าชิ้นส่วนนำเข้า ยกเว้นเครื่องรับโทรทัศน์ซึ่งมีสัดส่วนการใช้ชิ้นส่วนในประเทศต่อชิ้นส่วนนำเข้า ประมาณ 70:30 ในขณะที่เครื่องเสียงและเครื่องเล่นวีดีโอ มีสัดส่วนประมาณ 20:80 และเตาอบไมโครเวฟ มีสัดส่วนประมาณ 30:70

การส่งออกเครื่องรับโทรทัศน์มีมูลค่าสูงที่สุดในกลุ่ม โดยมีมูลค่าส่งออกในปี 2540 ประมาณ 28,000 ล้านบาท โดยตลาดส่งออกหลักอยู่ที่สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น และสิงคโปร์ ในส่วนของการนำเข้ามีมูลค่าประมาณ 1,000 ล้านบาท โดยส่วนใหญ่นำเข้าจากญี่ปุ่นและเกาหลี

การส่งออกเครื่องเสียงมีมูลค่าส่งออกสูงรองลงมา โดยในปี 2540 มีมูลค่าส่งออกประมาณ 12,000 ล้านบาท เพิ่มขึ้นสูงจากปี 2539 ถึงร้อยละ 122 ทั้งนี้ เนื่องจากการขยายการผลิตและส่งออกเครื่องเสียงดีครยนต์ของบริษัท Sony Mobile Electronic (Thailand) และบริษัท Pioneer Manufacturing (Thailand) โดยตลาดส่งออกหลักของเครื่องเสียงอยู่ที่สหรัฐอเมริกา สิงคโปร์ ญี่ปุ่น และยุโรปตะวันตก ส่วนการนำเข้าเครื่องเสียง ในปี 2540 มีมูลค่าประมาณ 4,600 ล้านบาท โดยส่วนใหญ่นำเข้าจากสิงคโปร์ มาเลเซีย และญี่ปุ่น

เครื่องเล่นวีดีโอ เป็นอีกผลิตภัณฑ์หนึ่งที่มีการขยายตัวของการส่งออกสูง โดยในปี 2540 ส่งออกมีมูลค่าถึง 9,600 ล้านบาท เพิ่มขึ้นสูงจากปี 2539 ถึงร้อยละ 59 เนื่องมาจากการย้ายฐานการผลิต จากสิงคโปร์เข้ามาผลิตในประเทศไทยของบริษัท Thomson Television (Thailand) ทั้งนี้ ตลาดส่งออกหลักของเครื่องเล่นวีดีโออยู่ที่สหรัฐอเมริกา ยุโรปตะวันตก และญี่ปุ่น ในส่วนการนำเข้าเครื่องเล่นวีดีโอ ในปี 2540 มีมูลค่าประมาณ 2,600 ล้านบาท โดยส่วนใหญ่นำเข้าจากมาเลเซีย ญี่ปุ่น และไต้หวัน

เตาอบไมโครเวฟ มีมูลค่าการส่งออกในปี 2540 ประมาณ 4,800 ล้านบาท ลดลงจากปี 2539 เล็กน้อย ตลาดส่งออกหลักอยู่ที่สหรัฐอเมริกา ส่วนการนำเข้ามีเพียงประมาณ 290 ล้านบาทเท่านั้น โดยส่วนใหญ่นำเข้าจากเกาหลีใต้

2) กลุ่มคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ประกอบ (Computer and Peripheral Devices)

กลุ่มนี้มีมูลค่าการส่งออกรวม 77,000 ล้านบาท ในปี 2540 โดยขยายตัวลดลงจากปี 2539 ร้อยละ 15 เนื่องจากบริษัท Seagate ส่งออก Hard Disk Drive ลดลง แต่หันไปเพิ่มการส่งออกชิ้นส่วนของ HDD แทน เช่น E-Block และ HDD เป็นต้น ส่วนผลิตภัณฑ์ที่มีการส่งออกเพิ่มขึ้น ได้แก่ Floppy Disk Drive และ Monitor สำหรับการนำเข้าผลิตภัณฑ์ในกลุ่มคอมพิวเตอร์ ในปี 2540 มีประมาณ 15,300 ล้านบาท

โครงสร้างการผลิตของกลุ่มคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ประกอบ เป็นการผลิตเพื่อการส่งออกเป็นส่วนใหญ่ โดยเป็นการลงทุนของบริษัทข้ามชาติจากสหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น ไต้หวัน และเกาหลี ทั้งลงทุนเองและร่วมทุนกับคนไทย

Hard Disk Drive เป็นผลิตภัณฑ์ในกลุ่มคอมพิวเตอร์ที่มีการส่งออกมากที่สุดมาตลอดหลายปี เนื่องจากมีผู้ส่งออกรายใหญ่ 2 ราย คือ บริษัท Seagate Technology (Thailand) และบริษัท Fujitsu (Thailand) แต่ในปี 2540 มีการส่งออก HDD สำเร็จรูปลดลง เนื่องจากบริษัท Seagate ได้ปรับนโยบายให้ประเทศไทยเป็นฐานในการส่งออกชิ้นส่วนของ HDD โดยหันไปเน้นผลิต HDD สำเร็จรูปที่สิงคโปร์ ทำให้มูลค่าส่งออก HDD สำเร็จรูปจากประเทศไทยในปี 2540 มีประมาณ 20,000 ล้านบาท โดยส่วนใหญ่ส่งไปสิงคโปร์ อย่างไรก็ตาม ในปี 2541 การส่งออก HDD สำเร็จรูปจะเพิ่มสูงขึ้นมากจากการย้ายฐานการผลิต HDD มายังประเทศไทยของบริษัท IBM ส่วนการนำเข้านั้นมีไม่มากนักเมื่อเทียบกับการส่งออก โดยในปี 2540 มีการนำเข้า Data Storage Product ซึ่งรวมทั้ง HDD และ FDD ประมาณ 1,200 ล้านบาท โดยส่วนใหญ่ นำเข้าจากสิงคโปร์และสหรัฐอเมริกา

ส่วน Floppy Disk Drive มีการส่งออกในปี 2540 ประมาณ 9,000 ล้านบาท ผู้ส่งออกมี 2 ราย คือ บริษัท Minebea Electronics (Thailand) และบริษัท Melco Manufacturing (Thailand) โดยส่วนใหญ่ส่งไปสิงคโปร์ ญี่ปุ่น และสหรัฐอเมริกา

Monitor เป็นอีกผลิตภัณฑ์ที่มีการส่งออกมากในกลุ่มคอมพิวเตอร์ โดยในปี 2540 ส่งออกกว่า 30,000 ล้านบาท การลงทุนส่วนใหญ่เป็นของไต้หวัน ผู้ส่งออกหลักๆ ได้แก่ บริษัท Capetronic International (Thailand) บริษัท Chuntex Electronics (Thailand) บริษัท ADI (Thailand) และบริษัท Delta Electronics (Thailand) ตลาดส่งออกหลักอยู่ที่สหรัฐอเมริกาและยุโรปตะวันตก สำหรับการนำเข้า Monitor และ Keyboard มีมูลค่าการนำเข้ารวมประมาณ 5,500 ล้านบาท โดยส่วนใหญ่นำเข้าจากญี่ปุ่น สหรัฐอเมริกา อินโดนีเซีย เกาหลี และจีน

ส่วน Keyboard มีมูลค่าการส่งออกในปี 2540 ประมาณ 6,000 ล้านบาท ผู้ส่งออกรายใหญ่ คือ บริษัท Minebea Thai และ บริษัท Chicony Electronics (Thailand)

สำหรับ Printer เป็นการลงทุนของบริษัทข้ามชาติจากญี่ปุ่นทั้งสิ้น ได้แก่ บริษัท Canon Hi-Tech (Thailand) บริษัท Fujitsu (Thailand) และบริษัท Oki (Thailand) มีมูลค่าส่งออกในปี 2540 รวมกันประมาณ 10,600 ล้านบาท ตลาดส่งออกหลักอยู่ที่ญี่ปุ่นและเนเธอร์แลนด์ ส่วนการนำเข้ามีประมาณ 5,500 ล้านบาท ส่วนใหญ่นำเข้าจากสหรัฐอเมริกาและสิงคโปร์

3) กลุ่มผลิตภัณฑ์อิเล็กทรอนิกส์ใช้ในสำนักงานและการสื่อสาร (Office and Telecom Equipment)

กลุ่มนี้มีมูลค่าการส่งออกรวม 26,800 ล้านบาท ในปี 2540 ซึ่งขยายตัวเพิ่มขึ้นจากปี 2539 ร้อยละ 7 ผลิตภัณฑ์ที่มีการส่งออกเพิ่มขึ้น ได้แก่ เครื่องถ่ายเอกสารและเครื่องรับโทรศัพท์ เป็นต้น สำหรับผลิตภัณฑ์ที่ส่งออกลดลง ได้แก่ เครื่องคำนวณอิเล็กทรอนิกส์ สำหรับการนำเข้าผลิตภัณฑ์ในกลุ่มนี้ ในปี 2540 มีประมาณ 27,700 ล้านบาท

โครงสร้างการผลิตของกลุ่มผลิตภัณฑ์อิเล็กทรอนิกส์ใช้ในสำนักงานและการสื่อสารมีทั้งผลิตเพื่อการส่งออกเป็นส่วนใหญ่และผลิตเพื่อจำหน่ายในประเทศเป็นส่วนใหญ่ โดยเป็นการลงทุนของบริษัทข้ามชาติจากญี่ปุ่น ได้แก่ หวัน เกาหลี สหรัฐอเมริกา เยอรมัน และสวีเดน ทั้งลงทุนเองและร่วมทุนกับคนไทย

อุปกรณ์สื่อสารเป็นกลุ่มที่มีการส่งออกมากที่สุด โดยผลิตภัณฑ์ที่ส่งออกรายใหญ่ที่สุด คือ เครื่องโทรสาร มีการส่งออกในปี 2540 ประมาณ 6,200 ล้านบาท ผู้ส่งออกรายใหญ่ คือ บริษัท Sharp Appliances (Thailand) และ บริษัท Cal-Comp Electronics (Thailand) โดยส่วนใหญ่ส่งออกไปยังสหรัฐอเมริกา และญี่ปุ่น ส่วนการนำเข้ามีน้อยมากประมาณ 43 ล้านบาทเท่านั้น

เครื่องรับโทรศัพท์ส่งออกในปี 2540 ประมาณ 4,000 ล้านบาท ผู้ส่งออกรายใหญ่ ได้แก่ บริษัท NEC Technologies (Thailand) บริษัท Nitsuko Thai บริษัท Maxon Systems (Thailand) และบริษัท LG Srithai Electronics ตลาดส่งออกหลักอยู่ที่สหรัฐอเมริกาและญี่ปุ่น ส่วนการนำเข้ามีประมาณ 1,300 ล้านบาท โดยส่วนใหญ่นำเข้าจากสวิตเซอร์แลนด์ จีน และมาเลเซีย

อุปกรณ์ชุมสายโทรศัพท์ (Switching Equipment) เป็นผลิตภัณฑ์ที่นำเข้ามากกว่าส่งออก เนื่องจากมีการขยายการติดตั้งชุมสายโทรศัพท์เพิ่มขึ้น ทั้งในกรุงเทพฯ และต่างจังหวัด โดยมีการนำเข้าในปี 2540 ถึง 7,900 ล้านบาท โดยส่วนใหญ่นำเข้าจากญี่ปุ่นและเยอรมัน ในขณะที่การส่งออกมีเพียง 400 ล้านบาทเท่านั้น โดยส่งออกไปยังญี่ปุ่นเป็นส่วนใหญ่ ผู้ผลิตอุปกรณ์ชุมสายในประเทศมี 3 ราย และเป็นการร่วมทุนระหว่างไทยกับต่างชาติทุกราย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการวิจัยเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สำหรับอุปกรณ์สำนักงานที่มีการส่งออกมากที่สุด คือ เครื่องถ่ายเอกสาร มีการส่งออกในปี 2540 ถึง 4,900 ล้านบาท โดยเป็นการผลิตจากบริษัทญี่ปุ่น คือ บริษัท Canon Hi-Tech (Thailand) ตลาดส่งออกหลัก คือ สหรัฐอเมริกาและญี่ปุ่น เครื่องถ่ายเอกสารมีการนำเข้าประมาณ 1,400 ล้านบาท ส่วนใหญ่นำเข้าจากญี่ปุ่น

เครื่องคำนวณอิเล็กทรอนิกส์ มีการส่งออกประมาณ 3,600 ล้านบาท ในปี 2540 โดยเป็นการผลิตจากบริษัทไต้หวัน คือ บริษัท Cal-Comp Electronics (Thailand) ส่งออกส่วนใหญ่ไปสิงคโปร์ ในขณะที่นำเข้าประมาณ 200 ล้านบาท ส่วนใหญ่นำเข้าจากจีนและไต้หวัน

4) กลุ่มส่วนประกอบและชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ (Electronics Component and Parts)

กลุ่มนี้มีมูลค่าส่งออกรวม 295,000 ล้านบาท ในปี 2540 ซึ่งขยายตัวเพิ่มขึ้นจากปี 2539 ร้อยละ 24 ผลิตภัณฑ์ที่มีการส่งออกเพิ่มขึ้น ได้แก่ ชิ้นส่วนเครื่องคอมพิวเตอร์, PCB (Printed Circuit Board), Motor, Transistor, Capacitor และ IC (Integrated Circuit) เป็นต้น สำหรับการนำเข้าชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ ในปี 2540 มีประมาณ 316,000 ล้านบาท โดยส่วนใหญ่เป็นการนำเข้าชิ้นส่วนเข้ามาเพื่อใช้ผลิตเป็นสินค้าอิเล็กทรอนิกส์เพื่อการส่งออกต่อไป

โครงสร้างการผลิตชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ ส่วนใหญ่เป็นการผลิตชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์เพื่อการส่งออกทั้งทางตรงและทางอ้อม โดยเป็นการลงทุนของบริษัทข้ามชาติทั้งลงทุนเองและร่วมทุนกับคนไทย

ชิ้นส่วนที่มีการส่งออกมากที่สุด คือ ชิ้นส่วนเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยมีมูลค่าการส่งออกในปี 2540 ถึง 107,000 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2539 ถึงร้อยละ 42 ชิ้นส่วนเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ส่งออกหลักๆ ได้แก่

- ชิ้นส่วน Hard Disk Drive เช่น HDA, HGA, HAS, Suspension, Slider และ Polished Glass Disk เป็นต้น ส่วนใหญ่เป็นการผลิตของบริษัทอเมริกันและญี่ปุ่น
- ชิ้นส่วน Floppy Disk Drive เช่น FDD Head และ Head Carriage ส่วนใหญ่เป็นการผลิตของบริษัทร่วมทุนไทยกับญี่ปุ่น
- ชิ้นส่วน CD Rom Drive ได้แก่ CD Rom Head เป็นการผลิตของบริษัทญี่ปุ่น
- ชิ้นส่วน Printer เช่น Printer Head และ Image Drum Cartidge เป็นการผลิตของบริษัทญี่ปุ่น
- ชิ้นส่วน Monitor เช่น Motor เช่น Monitor Chassis เป็นการผลิตของบริษัทไต้หวัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนใหญ่ชิ้นส่วนเครื่องคอมพิวเตอร์มีตลาดส่งออกหลักอยู่ที่สิงคโปร์ สหรัฐอเมริกา มาเลเซีย ญี่ปุ่น สหราชอาณาจักร จีน เนเธอร์แลนด์ และฮ่องกง ส่วนการนำเข้าชิ้นส่วนเครื่องคอมพิวเตอร์ในปี 2540 มีมูลค่า 68,000 ล้านบาท ส่วนใหญ่นำเข้าจากมาเลเซีย สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น จีน ฟิลิปปินส์ และสิงคโปร์

ชิ้นส่วนที่ส่งออกมาครองลงมา คือ แผงวงจรรวม (IC) ในปี 2540 ส่งออกมีมูลค่าประมาณ 54,800 ล้านบาท ส่วนใหญ่เป็นการลงทุนของบริษัทอเมริกาและญี่ปุ่น มีการลงทุนของบริษัทไทยบ้าง โดยเป็นการรับจ้างประกอบและทดสอบ IC ให้กับบริษัทต่างชาติ ตลาดส่งออกหลักอยู่ที่สหรัฐอเมริกา สิงคโปร์ เนเธอร์แลนด์ ไต้หวัน และญี่ปุ่น สำหรับการนำเข้า IC ในปี 2540 มีมูลค่า 48,000 ล้านบาท ส่วนใหญ่นำเข้าจากญี่ปุ่น สหรัฐอเมริกา และสิงคโปร์ การนำเข้า IC ส่วนใหญ่เป็นการนำเข้ามาเพื่อใช้ประกอบเป็น Printed Circuit Board Assembly (PCBA) นอกจากนี้ ยังมีการนำเข้าชิ้นส่วนของ IC เพื่อนำมาใช้ประกอบเป็น IC โดยในปี 2540 มีมูลค่าถึง 61,000 ล้านบาท โดยนำเข้าหลักๆ จากสหรัฐอเมริกาและญี่ปุ่น

นอกจากชิ้นส่วนเครื่องคอมพิวเตอร์และ IC แล้ว ชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ที่มีการส่งออกมาได้แก่ แผ่นวงจรพิมพ์ (PCB) มอเตอร์ขนาดเล็ก ชิ้นส่วนเครื่องเสียง และ Transistor เป็นต้น โดยส่วนใหญ่เป็นการลงทุนและร่วมทุนกับบริษัทข้ามชาติทั้งสิ้น

2.3 แนวคิดการพัฒนาการเชื่อมโยงอุตสาหกรรม

ในส่วนนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาแนวคิดการพัฒนาการเชื่อมโยงอุตสาหกรรมให้ชัดเจนขึ้น สำหรับใช้เป็นแนวทางการศึกษาโอกาสการเชื่อมโยงอุตสาหกรรม ได้ตรงตามวัตถุประสงค์ยิ่งขึ้น

2.3.1 การเชื่อมโยงอุตสาหกรรม (Industrial Linkage)

การเชื่อมโยงอุตสาหกรรม หมายถึง การที่ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมมีการซื้อขายสินค้าและบริการกันระหว่างบริษัทเพื่อประโยชน์ทางธุรกิจ การที่มีการเชื่อมโยงอุตสาหกรรมหลายขั้นตอนภายในประเทศแสดงถึงความสมบูรณ์ของโครงสร้างอุตสาหกรรม โดยทั่วไปจะประกอบด้วย ผู้ผลิตวัตถุดิบขนาดใหญ่จำนวนน้อย ผู้ผลิตชิ้นส่วนและส่วนประกอบซึ่งมักเป็นอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อมเป็นจำนวนมาก ผู้ผลิตสินค้าสำเร็จรูปขนาดใหญ่จำนวนน้อย ตลอดจนรวมถึงผู้ให้บริการต่างๆ เช่น บริการจัดซื้อ จัดขาย บริการให้คำปรึกษา บริการทดสอบ บริการข้อมูล เป็นต้น การเชื่อมโยงอุตสาหกรรมทั้งด้านแนวตั้ง (ระหว่างผู้ซื้อและผู้ขาย) และแนวนอน (เช่น ลูกค้ำร่วม การแพร่กระจายเทคโนโลยี เป็นต้น) เป็นการสร้างกลุ่มอุตสาหกรรมที่มีขีดความสามารถในการแข่งขัน (Clustering of Competitive Industries) ทั้งด้านความหลากหลาย (Economy of Scope) และด้านความประหยัดเชิงขนาด (Economy of Scale)

โดยทั่วไปแล้ว อาจแบ่งส่วนประกอบโครงสร้างของการเชื่อมโยงอุตสาหกรรมได้เป็น 6 ส่วน ดังนี้

1. อุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์สำเร็จรูป (Finished Product Industry) อุตสาหกรรมนี้มีลักษณะเป็นอุตสาหกรรมการประกอบเป็นส่วนใหญ่ กล่าวคือ เป็นอุตสาหกรรมที่นำเอาชิ้นส่วนมาประกอบขึ้นเป็นผลิตภัณฑ์สำเร็จรูป ผลิตภัณฑ์ของโรงงานเป็นผลิตภัณฑ์ที่กำหนดให้กับผู้ใช้สินค้าทั่วไป

2. อุตสาหกรรมชิ้นส่วนมาตรฐาน (Standard Component Industry) เป็นอุตสาหกรรมที่ผลิตชิ้นส่วนประกอบพื้นฐานที่ผู้ซื้อสามารถซื้อจากตลาดได้ทันที (Off-the-Shelf) เพราะผู้ขายได้ผลิตตามมาตรฐานอุตสาหกรรมที่ผู้ซื้อยอมรับ ได้แก่ ชิ้นส่วนมาตรฐานเชิงกล เช่น น็อต สกรู ชิ้นส่วนมาตรฐานไฟฟ้า เช่น รีเลย์ สวิตช์ หรือชิ้นส่วนมาตรฐานอิเล็กทรอนิกส์ เช่น ทรานซิสเตอร์ ตัวต้านทาน ตัวเก็บประจุ เป็นต้น ชิ้นส่วนเหล่านี้สามารถนำไปใช้ได้กับผลิตภัณฑ์แทบทุกประเภท ผู้ขายชิ้นส่วนเหล่านี้อาจเป็นผู้ผลิตในประเทศหรือผู้นำเข้าก็ได้

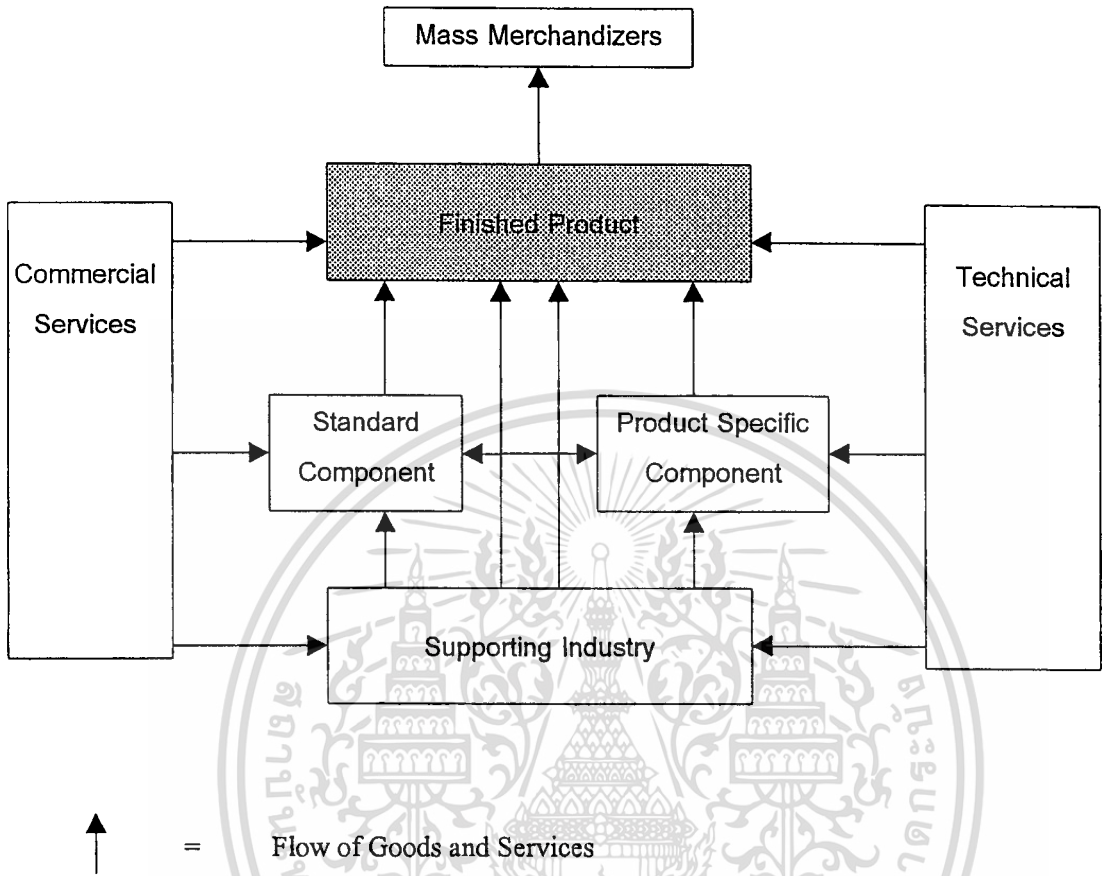
3. อุตสาหกรรมชิ้นส่วนเฉพาะผลิตภัณฑ์ (Product Specific Component Industry) อุตสาหกรรมนี้เป็นอุตสาหกรรมที่ผลิตชิ้นส่วนเพื่อใช้ในผลิตภัณฑ์สำเร็จรูป ซึ่งในการผลิต ผู้ผลิตจะใช้ชิ้นส่วนพื้นฐานและชิ้นส่วนอื่น มาประกอบขึ้นเป็นชิ้นส่วน ผลิตภัณฑ์ของโรงงานไม่ได้จำหน่ายให้ลูกค้าทั่วไป แต่จะจำหน่ายตรงให้กับโรงงานประกอบผลิตภัณฑ์สำเร็จรูป ในกรณีเช่นนี้ ถ้าผู้ผลิตไม่ผลิตเองก็จะว่าจ้างให้ผู้อื่นผลิตแทน

4. อุตสาหกรรมสนับสนุน (Supporting Industry) คือ อุตสาหกรรมที่ทำหน้าที่สนับสนุนอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์สำเร็จรูป และอุตสาหกรรมอื่นๆ โดยผู้ประกอบการเป็นผู้รับจ้างผลิต (Subcontractor) จะรับจ้างผลิตชิ้นส่วนตามสั่งหรือให้บริการแก่ผู้ว่าจ้างผลิต (Contractor)

5. ผู้ให้บริการด้านการค้า (Commercial Service) ได้แก่ การที่มีผู้จัดซื้อ (Sourcing) ชิ้นส่วนมาตรฐาน ชิ้นส่วนเฉพาะผลิตภัณฑ์ วัตถุดิบ และวัสดุสิ้นเปลืองมาขายให้บริษัทผู้ผลิตตามใบสั่งซื้อ บริการจัดซื้อเช่นนี้เป็นประโยชน์ต่อบริษัทผู้ผลิตสินค้าอิเล็กทรอนิกส์มาก เพราะสินค้าอิเล็กทรอนิกส์มักประกอบด้วยชิ้นส่วนหลากหลายนับพันชนิด

6. ผู้ให้บริการด้านเทคนิค (Technical Service) ได้แก่ การบริการที่ปรึกษาทางเทคนิค (Consultancy) บริการออกแบบผลิตภัณฑ์ (Engineering and Product Design) บริการสอบเทียบ (Calibration) บริการทดสอบ (Testing) และบริการข้อมูล เพื่อให้ความสะดวก ลดต้นทุน และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันแก่ผู้ซื้อ ผู้ขายบริการอาจเป็นบริษัทเอกชนหรือหน่วยงานของรัฐ ทั้งในและนอกประเทศก็ได้

การเชื่อมโยงในโครงสร้างอุตสาหกรรมมีแสดงไว้ในรูปที่ 2.1 จะเห็นได้ว่าผู้ผลิตชิ้นส่วนมาตรฐาน ผู้ผลิตชิ้นส่วนเฉพาะผลิตภัณฑ์ ผู้ให้บริการด้านตลาด และผู้ให้บริการด้านเทคนิค ล้วนจัดได้ว่าเป็นส่วนหนึ่งของระบบการเชื่อมโยงอุตสาหกรรม แต่โดยทั่วไปแล้ว เมื่อก้าวการเชื่อมโยงอุตสาหกรรม มักให้ความสนใจแก่การรับช่วงผลิตเป็นพิเศษ ซึ่งเกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมสนับสนุนเป็นส่วนใหญ่ สำหรับในการศึกษานี้ จะศึกษาระบบการเชื่อมโยงในแนวตั้ง โดยพิจารณาถึงความสัมพันธ์ในการรับช่วงผลิตระหว่างอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์สำเร็จรูปหรือผู้ว่าจ้างผลิต กับอุตสาหกรรมชิ้นส่วนหรือผู้รับจ้างผลิตเป็นหลัก และจะขอก้าวถึงแนวความคิดของการรับช่วงผลิตและอุตสาหกรรมสนับสนุน ในรายละเอียดที่มากขึ้นในภาคต่อไป

รูปที่ 2.1 การเชื่อมโยงในโครงสร้างอุตสาหกรรม

2.3.2 แนวทางการรับช่วงผลิต (Subcontracting Approach)

การรับช่วงการผลิต (Subcontracting) หมายถึง ความสัมพันธ์ระหว่างสองฝ่าย โดยฝ่ายหนึ่ง คือ ผู้ว่าจ้างผลิต (Contractor) ได้มีคำสั่งซื้อล่วงหน้าให้แก่อีกฝ่ายหนึ่ง คือ ผู้รับช่วงผลิต (Subcontractor) ให้ทำการผลิตชิ้นงาน อันได้แก่ ชิ้นส่วน (Parts) ส่วนประกอบ (Components) ทำการประกอบ (Assembly) หรือผลิตสินค้าสำเร็จรูป (Finished Goods) ข้อตกลงในการสั่งซื้ออาจจะเป็นได้ทั้งแบบทางการและแบบไม่เป็นทางการ โดยทั่วไปผู้ว่าจ้างการผลิต เป็นผู้กำหนดเงื่อนไขข้อตกลง (Terms of Agreement) ประกอบด้วย ข้อกำหนด (Specification) ของชิ้นงาน วัสดุ ค่า ราคา ปริมาณ กำหนดเวลาส่งมอบ เงื่อนไขการชำระเงิน เงื่อนไขการบริการ ฯลฯ ชิ้นงานที่ผู้ว่าจ้างการผลิตสั่งซื้อมักจะมีความต้องการแบบเฉพาะเจาะจง และใช้ประกอบร่วมกันกับชิ้นส่วนอื่นๆ เพื่อ

เอ็กสไลต์เป็นเอกสารที่ส่งมอบให้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาค้นคว้า เท่านั้น เมื่อผู้เช่าได้เห็นใบใช้ประโยชน์ด้านการค้า

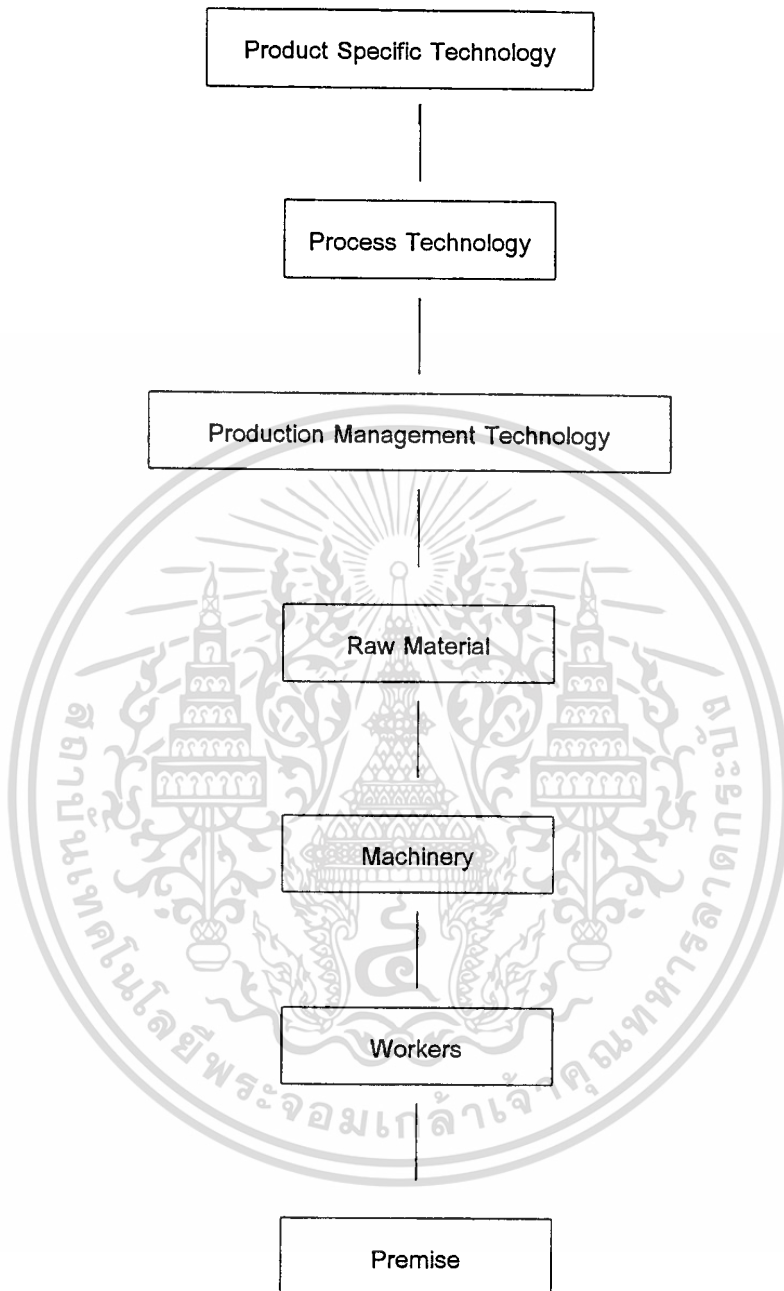
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ให้ได้ผลิตภัณฑ์ขั้นสุดท้าย (Final Product) ที่เป็นผลิตภัณฑ์ของผู้ว่าจ้างผลิต ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ว่าจ้างผลิตและผู้รับช่วงผลิตมิได้จำกัดเพียงการรับส่งสินค้าและจ่ายเงินเท่านั้น ผู้ว่าจ้างผลิตมักต้องให้การช่วยเหลือแก่ผู้รับช่วงผลิตด้านเทคโนโลยี การจัดการ แม้กระทั่งด้านการเงินอย่างน้อยที่สุดผู้รับช่วงผลิตจะต้องมีโรงงาน คนงาน และการบริหารคนงาน ผู้ว่าจ้างผลิตอาจนำเครื่องจักรมาให้ยืม ส่งวัตถุดิบมาให้ สอนกระบวนการผลิต และการจัดการการผลิตให้ ในกรณีทั่วไปผู้รับช่วงผลิตมักต้องลงทุนซื้อเครื่องจักรเอง ซื้อวัตถุดิบทั่วไปเอง และมีขีดความสามารถในการผลิตสินค้าที่ตรงหรือใกล้เคียงกับสินค้าที่ผู้ว่าจ้างผลิตต้องการให้ผลิต ผู้ว่าจ้างผลิตจะนำพิมพ์เขียวและตัวอย่างผลิตภัณฑ์มาให้ อาจส่งวัตถุดิบพิเศษบางชนิดให้ แนะนำให้ปรับปรุงเทคโนโลยีการบริหารการผลิต (Production Management Technology) และเทคโนโลยีกระบวนการผลิต (Process Technology) ให้ตรงกับความต้องการ แต่ก็ยังมีบางกรณีที่ผู้รับช่วงผลิตสามารถพัฒนาเทคโนโลยีเฉพาะทางจนเรียนรู้เทคโนโลยีเฉพาะผลิตภัณฑ์ (Product Specific Technology) และเทคโนโลยีการออกแบบ (Design Technology) ได้ ผู้ว่าจ้างผลิตอาจเพียงนำตัวอย่างผลิตภัณฑ์มาให้ดูแล้วแนะนำให้ปรับปรุงเพื่อแก้ไขข้อบกพร่อง ซึ่งหมายความว่าผู้รับช่วงผลิตจะต้องออกแบบผลิตภัณฑ์ (Engineering and Product Design) เอง กรณีที่ผู้รับช่วงผลิตมีขีดความสามารถสูงสุดคือผู้ว่าจ้างผลิตเพียงแต่มีแนวคิดของผลิตภัณฑ์ใหม่เท่านั้น ผู้รับช่วงผลิตก็สามารถออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้ได้ รูปที่ 2.2 แสดงระดับขีดความสามารถของผู้รับช่วงผลิตตามกรณีต่างๆ ที่กล่าวข้างต้น

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการรับช่วงการผลิตทั้งโดยตรงและโดยอ้อม

1) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยตรง หรือ หน่วยงานหลัก (Relevant Unit for Subcontracting) ประกอบด้วย 2 ฝ่าย ได้แก่ ด้านผู้ขาย (Supply Side) หมายถึง ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมที่ผลิตชิ้นงานให้แก่อุตสาหกรรมประกอบหรือผลิตสินค้าสำเร็จรูป ผู้ซื้อ (Demand Side) หมายถึง ผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมประกอบหรือผลิตสินค้าสำเร็จรูป

2) หน่วยงานที่ให้การสนับสนุน (Supporting Units) หมายถึง หน่วยงานที่ให้การส่งเสริมสนับสนุน ชี้นำ และให้คำปรึกษาแนะนำการลงทุนเพื่อให้เกิดการเชื่อมโยงของอุตสาหกรรมหรือก่อให้เกิดการรับช่วงการผลิต ซึ่งประกอบด้วยหน่วยงานภาครัฐและเอกชน

รูปที่ 2.2 ระดับขีดความสามารถของผู้รับช่วงผลิต

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ในบรรดาอุตสาหกรรมทั้งหลาย การรับช่วงผลิตมีความสำคัญเป็นพิเศษต่ออุตสาหกรรมยานยนต์และเครื่องจักรกล และอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ ทั้งนี้เนื่องจากว่าอุตสาหกรรมดังกล่าวมีการใช้ชิ้นส่วนเป็นจำนวนมาก และต้องใช้เทคโนโลยีที่หลากหลาย ผู้ผลิตสินค้าสำเร็จรูปจึงนิยมใช้การว่าจ้างผลิต (Subcontracting) แทนการผลิตเองทุกขั้นตอน (Vertical Integration)

ในการศึกษานี้ จัดเป็นการรับช่วงการผลิตแบบ Industrial Subcontracting Within-border Subcontracting และ Domestic Subcontracting คือ การรับช่วงการผลิตของอุตสาหกรรมโดยทั้งสองฝ่ายมีการประกอบธุรกิจในประเทศไทย

ปัจจุบันประเทศต่างๆ ให้ความสำคัญกับอุตสาหกรรมรับช่วงการผลิตในประเทศ โดยมีมาตรการต่างๆ ออกมาสนับสนุนและให้ความช่วยเหลือ ทั้งนี้เพราะการเติบโตอย่างแข็งแกร่งของอุตสาหกรรมรับช่วงการผลิตจะก่อให้เกิดประโยชน์ในมุมกว้างคือ

- 1) ก่อให้เกิดการพัฒนาอุตสาหกรรมอย่างเป็นระบบและสมดุลตามหลักอุปสงค์ อุปทาน ทำให้การโยกย้ายฐานการผลิตของบริษัทใหญ่ไปประเทศอื่นทำได้ง่ายขึ้น
- 2) ก่อให้เกิดการถ่ายทอดและการแพร่กระจายทางเทคโนโลยี ในบางกรณีบริษัทใหญ่จะให้ความช่วยเหลือแก่ผู้รับช่วงการผลิต ในการพัฒนาเทคโนโลยีการผลิต การควบคุมคุณภาพ เพื่อให้สามารถผลิตชิ้นส่วนหรือสินค้าตามรูปแบบและคุณภาพที่ต้องการได้
- 3) ก่อให้เกิดความสามารถ และการพัฒนาเทคโนโลยี เฉพาะด้านของอุตสาหกรรมขึ้นเอง เพราะการผลิตจำนวนมากชนิดเดียวจะทำให้เกิดความเชี่ยวชาญและเรียนรู้ในการที่จะพัฒนาขึ้น
- 4) เป็นแหล่งที่ก่อให้เกิดการจ้างงาน
- 5) เป็นตัวรับแรงสั่นสะเทือนหรือรับผลกระทบจากวิกฤตการณ์ต่างๆ ในภาคอุตสาหกรรม (Shock Absorber) ได้ดี เนื่องจากผู้รับช่วงการผลิตส่วนใหญ่เป็นกิจการขนาดเล็กและขนาดกลาง มีความยืดหยุ่นในการดำเนินกิจการ สามารถปรับกำลังการผลิตได้ง่ายกว่า

สำหรับบริษัทใหญ่ในฐานะผู้ซื้อ จะได้ประโยชน์จากการให้ช่วงผลิต คือ

- 1) เพื่อลดต้นทุนการผลิต อันได้แก่ ค่าขนส่งเพื่อนำเข้าชิ้นส่วน (Transportation Cost) ค่าสต็อกสินค้า (Inventory Cost) เป็นต้น
- 2) ลดความยุ่งยากในการผลิตชิ้นส่วนนั้นๆ เองในโรงงาน
- 3) ย่นระยะเวลาการสั่งของมาจากต่างประเทศ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สำหรับบริษัทในฐานะผู้ผลิตชิ้นส่วน จะได้ประโยชน์จากการรับช่วงผลิต คือ

- 1) เพิ่มยอดขาย โดยการขยายตลาดภายในประเทศให้มากขึ้น
- 2) เพิ่มความสามารถในการแข่งขัน ในแง่ของความสามารถเปรียบเทียบด้านต้นทุน อันเนื่องมาจากความประหยัดด้านขนาด (Economic of Scale) กรณีผลิตจำนวนมากขึ้น
- 3) ยกระดับมาตรฐานการผลิตสู่ระดับสากล
- 4) เกิดการถ่ายทอดเทคโนโลยีและการจัดการ

โอกาสในการเชื่อมโยงอุตสาหกรรมชิ้นอยู่กับกลไกของตลาดและนโยบายของบริษัท ใหญ่ในการจัดหาชิ้นส่วนเพื่อให้ได้มาซึ่งต้นทุนที่เหมาะสม การตัดสินใจนำเข้าชิ้นส่วนจากต่างประเทศ หรือผลิตเองภายในโรงงาน หรือการให้ผู้ผลิตชิ้นส่วนในประเทศทำการรับช่วงการผลิต นั้น จะพิจารณาจาก

1) คุณภาพชิ้นส่วน

โดยปกติบริษัทจะแบ่งความสำคัญของชิ้นส่วนต่างๆ ออกเป็น 3 ระดับ คือ

1.1) ชิ้นส่วนที่เป็นหัวใจของผลิตภัณฑ์ หรือเป็นเทคโนโลยีเฉพาะ จะมีความบกพร่องไม่ได้เลย ดังนั้นจะต้องมีการตรวจสอบคุณภาพตั้งแต่ขั้นการผลิตของผู้ขายจนถึงการตรวจรับชิ้นส่วนที่จะซื้อมาไปผลิตต่ออื่นๆ ส่วนใหญ่มักจะนิยมนำเข้าจากบริษัทแม่หรือผู้ผลิตที่เคยติดต่อกันมานานแล้ว

1.2) ชิ้นส่วนที่สำคัญ ซึ่งมีผลต่อเนื่องชิ้นส่วนอื่นๆ อาจนำเข้าหรือผลิตเอง หรือเลือกผู้รับช่วงการผลิตที่เชื่อถือได้

1.3) ชิ้นส่วนทั่วไป จะเลือกซื้อจากผู้ผลิตที่ดีในประเทศซึ่งหากราคาสูงกว่าไม่มากก็ยังไม่พิจารณาได้

จากความสำคัญของชิ้นส่วนในระดับต่างๆ ดังกล่าว ทำให้ผู้ซื้อต้องเข้มงวดกับคุณภาพของชิ้นส่วนในระดับที่แตกต่างกัน ดังนั้นโอกาสที่จะเริ่มทำการรับช่วงการผลิตกันได้สำหรับผู้ผลิตชิ้นส่วนรายใหม่ก็จะต้องเริ่มจากชิ้นส่วนทั่วไปก่อน จนเมื่อสร้างความเชื่อถือในด้านคุณภาพได้แล้ว ก็อาจขยับไปสู่ชิ้นส่วนที่ยากขึ้นได้

2) ราคาของชิ้นส่วน

หากราคาที่ซื้อจากผู้รับช่วงการผลิตภายในประเทศต่ำกว่า หรือเท่ากับการนำเข้าหรือผลิตเองแล้ว ก็จะซื้อจากผู้รับช่วงการผลิต ทั้งนี้เพราะ

2.1) ลดต้นทุนการผลิตในด้านการสั่งซื้อและค่าเก็บสินค้าได้ เพราะสามารถสั่งในปริมาณที่เหมาะสมกับความต้องการได้ โดยไม่จำเป็นต้องสั่งเป็นปริมาณมากในแต่ละครั้ง

2.2) สามารถนำไปสู่การผลิตในระบบ JIT (Just-in-Time) ได้ กล่าวคือ ไม่ต้องมีสต็อกชิ้นส่วนหรือวัตถุดิบ นอกเหนือจากในสายการผลิตเท่านั้น

2.3) ระยะเวลาการขนส่งสั้นกว่าการนำเข้าจากต่างประเทศ ทำให้ลดความเสี่ยงจากการขนส่งที่มีระยะทางไกลกว่า ซึ่งมีโอกาสล่าช้า ไม่ทันกับความต้องการใช้ได้

2.4) ไม่ต้องพึ่งแหล่งผลิตเพียงแห่งใดแห่งหนึ่ง

2.5) การควบคุมคุณภาพและปริมาณสามารถทำได้อย่างใกล้ชิด

3) ศักยภาพของผู้รับช่วงการผลิต

ผู้ซื้อจะพิจารณาผู้รับช่วงการผลิตในด้านต่างๆ คือ

3.1) กระบวนการผลิตและการควบคุมคุณภาพสินค้า ให้เป็นไปตามมาตรฐานสินค้า

3.2) มีกำลังผลิตที่เพียงพอต่อความต้องการ หรือมีความสามารถในการขยายกิจการ

3.3) ความชำนาญในการผลิตแบบจำนวนมาก (Super Mass Production)

3.4) ความรับผิดชอบในการส่งของตามเวลา

3.5) มีการบริหารงาน และการบริหารคนที่ดีพอ

หากผู้ผลิตชิ้นส่วนสามารถทำชิ้นส่วนให้ได้คุณภาพตามมาตรฐาน หรือความต้องการราคาเหมาะสม มีกำลังผลิตเพียงพอ และสามารถส่งมอบของได้ตรงตามเวลาแล้ว โอกาสที่ผู้ผลิตชิ้นส่วนนั้นจะรับช่วงการผลิตจากบริษัทใหญ่ก็จะมีสูงมาก

2.3.3 อุตสาหกรรมสนับสนุน (Supporting Industry)

ความจำเป็นในการพัฒนาอุตสาหกรรมสนับสนุน

1. อุตสาหกรรมของประเทศไทยในช่วงที่ผ่านมาได้มีการขยายตัวอย่างรวดเร็ว ทั้งในด้านการผลิตเพื่อการส่งออก และเพื่อสนองความต้องการภายในประเทศ แต่เนื่องจากโครงสร้างการผลิตอุตสาหกรรมเหล่านี้ยังเป็นเพียงการผลิตในขั้นตอนสุดท้ายเป็นหลัก คือ เป็นเพียงขั้นตอนการประกอบเป็นส่วนใหญ่ จึงทำให้ยังคงต้องมีการนำเข้าวัตถุดิบ ชิ้นส่วน ตลอดจนเครื่องจักรจากต่างประเทศ แต่ละปีมีมูลค่ากว่าแสนล้านบาท

2. ประเทศไทยเริ่มสูญเสียความได้เปรียบในอุตสาหกรรมที่ใช้แรงงานมาก จากการที่ประเทศจีน ประเทศในอินโดจีน และอีกหลายประเทศได้ปรับเปลี่ยนนโยบาย เพื่อชักชวนการลงทุนจากต่างประเทศ ดังนั้น การพัฒนาอุตสาหกรรมของประเทศไทยในอนาคต จึงขึ้นอยู่กับอุตสาหกรรมบางประเภทที่ประเทศไทยยังคงมีศักยภาพการแข่งขันสูง เช่น อุตสาหกรรมรถยนต์ หรือ อุตสาหกรรมเครื่องไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งมีบริษัทผู้ผลิตผลิตภัณฑ์สำเร็จรูปและชิ้นส่วนอยู่เป็นจำนวนมาก อุตสาหกรรมเหล่านี้ จำเป็นต้องเร่งรัดการพัฒนาเทคโนโลยี และทักษะการผลิตให้สามารถผลิตชิ้นส่วนใช้เองได้ ไม่เช่นนั้น โอกาสที่นักลงทุนต่างประเทศจะย้ายฐานการผลิตออกจากประเทศไทยไปยังประเทศที่มีต้นทุนต่ำกว่าก็อาจจะมีความเป็นไปได้สูง

3. การพัฒนาอุตสาหกรรมสนับสนุน เป็นการช่วยเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันของอุตสาหกรรมส่งออก และยังจะช่วยเพิ่มการจ้างงาน ลดการนำเข้าชิ้นส่วนจากต่างประเทศ ที่สำคัญไปกว่านี้คือ จะทำให้เกิดการพัฒนาบุคลากร และเทคโนโลยีการผลิต ซึ่งจะเป็นรากฐานรองรับการขยายตัวของอุตสาหกรรมในประเทศในระยะต่อไป

4. ปัจจุบัน ประเทศผู้ลงทุนรายใหญ่ คือ ญี่ปุ่น ประสบปัญหาเศรษฐกิจตกต่ำ ปัญหาค่าเงินเยน ตลอดจนปัญหาค่านิยมของคนรุ่นใหม่ที่ไม่ประสงค์จะทำงานในบริษัทขนาดเล็ก และอื่นๆ ส่งผลให้อุตสาหกรรมสนับสนุนของญี่ปุ่นได้รับผลกระทบกระเทือนอย่างหนัก รัฐบาลญี่ปุ่นและองค์กรที่เกี่ยวข้อง ต้องเข้ามามีบทบาทในการแก้ไข และชี้นำทิศทางการลงทุนมากขึ้น ซึ่งรวมถึงการสนับสนุนให้ย้ายฐานการผลิตไปยังประเทศอาเซียนด้วย ดังนั้น ประเทศไทยจึงควรกำหนดนโยบาย และแนวทางการพัฒนาอุตสาหกรรมสนับสนุนให้ชัดเจน และควรมีนโยบายชักจูงให้กลุ่มอุตสาหกรรมสนับสนุน ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเทคโนโลยี มาลงทุนในประเทศไทยแทนที่จะไปประเทศอื่น อันจะทำให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางของการพัฒนาอุตสาหกรรมสนับสนุน และเทคโนโลยีการผลิตอย่างต่อเนื่อง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การกำหนดให้อุตสาหกรรมสนับสนุนเป็นกิจการที่ให้ความสำคัญเป็นพิเศษ

คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ได้กำหนดประเภทของอุตสาหกรรมสนับสนุนที่มีบทบาทโดยตรงในการพัฒนาเทคโนโลยีและช่วยส่งเสริมการถ่ายทอดเทคโนโลยี เป็นกิจการที่ให้ความสำคัญเป็นพิเศษ โดยแบ่งออกเป็น 19 ประเภท ดังนี้

1. การผลิตแม่พิมพ์ (Mould and Die)
2. การผลิตอุปกรณ์จับยึด (Jig and Fixture)
3. อุตสาหกรรมทุบขึ้นรูปโลหะ (Forging)
4. การหล่อโลหะ (Casting) เฉพาะที่ใช้เตาหลอมแบบ Induction Furnance
5. อุปกรณ์หัวจับเครื่องมือ (Toolings)
6. อุปกรณ์หรือวัสดุสำหรับงานตัด กัดเซาะ กัดึง ไส และทำเกลียว (Cutting Tools)
7. อุปกรณ์หรือวัสดุสำหรับงานขัด (Grinding Tools)
8. ชิ้นส่วนผงโลหะอัดขึ้นรูป (Sintered Products)
9. การชุบเคลือบผิวโลหะ และพลาสติก (Surface Treatment)
10. การชุบแข็ง (Heat Treatment)
11. ศูนย์ตัด กัด เซาะ กัดึง ไส ทำเกลียว และขัดชิ้นงาน โลหะ (Center for Precision Machining) เฉพาะกรณีที่มีการออกแบบขั้นตอนการผลิตและควบคุมการทำงานด้วยระบบคอมพิวเตอร์เท่านั้น
12. ชุดข้อต่อสายไฟสำหรับผลิตภัณฑ์อิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Connector) เฉพาะกรณีที่มีการผลิตชิ้นส่วนโลหะ และชิ้นส่วนพลาสติกขึ้นเองเท่านั้น
13. แบตเตอรี่แบบ NI-CD และแบตเตอรี่แห้งแบบ Rechargeable รวมทั้งแบตเตอรี่อื่นที่มีลักษณะเดียวกัน
14. ชิ้นส่วนผลิตจาก Engineering Plastic
15. การผลิตเครื่องจักร (Machinery)
16. การผลิตเครื่องมือวัดอุตสาหกรรม (Measurement Equipment for Industries)
17. การผลิตระบบเบรค ABS (Anti Lock Brake System)
18. การผลิต Electronic Fuel Injection System
19. การผลิต Substrate สำหรับ Catalytic Converter

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษานั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.4 นโยบายในการส่งเสริมพัฒนาอุตสาหกรรมสนับสนุนและการเชื่อมโยงอุตสาหกรรม

ในส่วนนี้ จะกล่าวถึงนโยบายในการส่งเสริมพัฒนาอุตสาหกรรมสนับสนุนและการเชื่อมโยงอุตสาหกรรม ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาอุตสาหกรรม การส่งเสริมการส่งออก การส่งเสริมการลงทุน นโยบายด้านภาษี และสิ่งที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาต่างๆ เช่น ด้านมาตรฐานอุตสาหกรรม เป็นต้น

2.4.1 นโยบายทั่วไปด้านการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

2.4.1.1 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 7

(1) วัตถุประสงค์หลักในการพัฒนาของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 7

นโยบายในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติของไทย ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 7 (แผนฯ 7) ซึ่งระยะเวลาของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 7 นั้น เริ่มตั้งแต่ปี พ.ศ. 2535-2539 โดยมีวัตถุประสงค์หลักในการพัฒนา 3 ประการ ได้แก่

- 1) รักษาอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจให้อยู่ในระดับที่เหมาะสมอย่างต่อเนื่อง
- 2) กระจายรายได้และการพัฒนาไปสู่ภูมิภาคให้มากยิ่งขึ้น
- 3) เร่งรัดพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ คุณภาพชีวิตสิ่งแวดล้อม และทรัพยากรธรรมชาติ

(2) เป้าหมายการพัฒนาอุตสาหกรรมในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 7

ในช่วงของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 6 ส่วนแบ่งของภาคอุตสาหกรรมต่อผลิตภัณฑ์รวมของประเทศเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 23.5 ในปี 2530 เป็นร้อยละ 26.6 ในปี 2534 อัตราความเจริญเติบโตโดยเฉลี่ยของภาคอุตสาหกรรมคิดเป็นร้อยละ 13.9 ต่อปี ซึ่งสูงกว่าอัตราความเจริญเติบโตตั้งเป้าไว้ร้อยละ 6.6 แม้ว่าความเจริญเติบโตของภาคอุตสาหกรรมจะเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว แต่ยังคงมีปัญหาต่างๆ อันเป็นผลมาจากความเจริญเติบโตของภาคอุตสาหกรรม ซึ่งได้แก่

- 1) โรงงานอุตสาหกรรมส่วนใหญ่ยังคงกระจุกตัวอยู่ในบริเวณกรุงเทพมหานครและปริมณฑล
- 2) การแพร่กระจายของมลภาวะจากโรงงานอุตสาหกรรม
- 3) ขาดแคลนกำลังคนและช่างฝีมือ
- 4) ขาดการถ่ายทอดเทคโนโลยีและการสนับสนุนความสามารถทางการผลิตของอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อม

ในช่วงของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 7 อัตราความเจริญเติบโตของภาคอุตสาหกรรม คิดเป็นร้อยละ 9.5 ต่อปี

(3) แนวทางสำหรับการพัฒนาอุตสาหกรรม

ในการที่จะแก้ไขปัญหาดังกล่าวข้างต้น เพื่อส่งเสริมภาคอุตสาหกรรมต่อไปนั้น ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 7 ได้กำหนดแนวทางเพื่อการพัฒนาอุตสาหกรรมดังนี้ :

- 1) ส่งเสริมและสนับสนุนอุตสาหกรรมทั่วไป
- 2) ปรับปรุงระบบภาษีและการให้สิทธิประโยชน์
- 3) ปรับปรุงกฎระเบียบและนโยบายการให้ส่งเสริม
- 4) เร่งการขยายและให้บริการโครงสร้างปัจจัยพื้นฐาน
- 5) พิจารณาบทบาทหน้าที่ของการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย
- 6) ฝึกอบรมและพัฒนาระดับฝีมือแรงงานให้เพิ่มสูงขึ้น
- 7) เสริมสร้างขีดความสามารถทางด้านเทคโนโลยีของอุตสาหกรรมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและการแข่งขัน
- 8) ส่งเสริมการใช้ระบบมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม
- 9) ส่งเสริมพัฒนาอุตสาหกรรมเป้าหมาย

(4) การพัฒนาอุตสาหกรรมเป้าหมาย

ในการกำหนดการพัฒนาอุตสาหกรรมเป้าหมายรายสาขานั้น เนื่องจากอุตสาหกรรมเหล่านี้เป็นพื้นฐานการพัฒนาอุตสาหกรรมในระยะยาว ซึ่งบรรจุไว้ในแผนฯ 7 ซึ่งอุตสาหกรรมเป้าหมายรายสาขา 6 ประเภท ได้แก่ :

- 1) อุตสาหกรรมเกษตร
- 2) อุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม
- 3) อุตสาหกรรมงานโลหะ
- 4) อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์
- 5) อุตสาหกรรมปิโตรเคมี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6) อุตสาหกรรมเหล็กและเหล็กกล้า

วัตถุประสงค์ในการพัฒนาอุตสาหกรรมเป้าหมายของกระทรวงอุตสาหกรรมนั้นได้กำหนดกลยุทธ์แนวทาง ในการพัฒนาโดยเฉพาะอย่างยิ่งงานโลหะและอิเล็กทรอนิกส์ อันเนื่องมาจากความต้องการที่จะพัฒนาอุตสาหกรรมสนับสนุนในประเทศไทย ซึ่งมีวัตถุประสงค์และแนวทางในการพัฒนาอุตสาหกรรม 2 สาขา มีดังต่อไปนี้ :

วัตถุประสงค์ในการพัฒนาอุตสาหกรรมงานโลหะ

- 1) เพื่อลดการคุ้มครองแก่อุตสาหกรรมประกอบยานยนต์ในประเทศให้น้อยที่สุด
- 2) ส่งเสริมการสนับสนุนและเพิ่มขีดความสามารถของอุตสาหกรรมเครื่องจักรกล และงานโลหะชั้นกลางในโรงงาน เช่น อุตสาหกรรมผลิตเครื่องจักร อุตสาหกรรมการผลิตแม่พิมพ์ การหล่อโลหะ การทุบขึ้นรูป และการชุบแข็ง เป็นต้น
- 3) เร่งรัดให้มีการกำหนดมาตรฐานของสินค้าอุตสาหกรรมสำหรับอุตสาหกรรมดังกล่าว
- 4) สนับสนุนให้มีความสามารถในการรับช่วงการผลิต เช่น ในอุตสาหกรรมการผลิตชิ้นส่วน
- 5) ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีซึ่งมีความเที่ยงตรงสูง เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต
- 6) พัฒนาความรู้และทักษะในการออกแบบสำหรับเครื่องมือและเครื่องจักรกล

วัตถุประสงค์ในการพัฒนาอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์

- 1) สนับสนุนให้โครงการลงทุนด้านอิเล็กทรอนิกส์ขนาดใหญ่ใช้ชิ้นส่วนที่ผลิตได้ภายในประเทศให้มากที่สุด เพื่อกระตุ้นให้เกิดการพัฒนาอุตสาหกรรมสนับสนุนมากขึ้น
- 2) ส่งเสริมอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ให้มีศักยภาพทางการตลาดในระยะยาว
- 3) สนับสนุนให้โรงงานอุตสาหกรรมและสถาบันการศึกษาเอกชนมีส่วนร่วมในการฝึกอบรมและพัฒนาบุคลากร
- 4) สนับสนุนการวิจัยและพัฒนา ร่วมกันของภาครัฐและเอกชน

ที่กล่าวมาข้างต้น เป็นโครงสร้างพื้นฐานสำหรับนโยบายการพัฒนาโดยรวมของรัฐบาลไทย ที่ได้บรรจุไว้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 7

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.4.1.2 นโยบายของกระทรวงอุตสาหกรรมในการพัฒนาอุตสาหกรรม

(1) ระบบของนโยบายการพัฒนาอุตสาหกรรมสนับสนุนในประเทศไทย

ระบบโดยรวมของนโยบายการพัฒนาอุตสาหกรรมในประเทศไทย สามารถแสดงได้โดยรูปภาพ 2.3 ซึ่งแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ถือเป็นรากฐานของนโยบายและมาตรการที่กำหนดในระดับกระทรวง และ กรม มาตรการและโครงการพัฒนาเฉพาะเรื่อง ทำให้นโยบายโดยรวมเป็นจริงขึ้นมาได้

(2) นโยบายของกระทรวงอุตสาหกรรมในการพัฒนาอุตสาหกรรม

นโยบายและแนวทางในการพัฒนาอุตสาหกรรมของกระทรวงอุตสาหกรรมนั้น ได้ดำเนินการตามแผนพัฒนาฯ ซึ่งมีนโยบายหลักในการพัฒนาอุตสาหกรรมดังต่อไปนี้ :

1) ส่งเสริมอุตสาหกรรมเป้าหมายหลัก 6 สาขา ซึ่งอุตสาหกรรมเป้าหมายหลักดังกล่าวนี้เป็นอุตสาหกรรมซึ่งได้บรรจุไว้ในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 7 ซึ่งได้แก่

- อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์

ยกระดับโรงงานอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ จากที่ส่วนใหญ่เป็นโรงงานสาขาและผลิตเพียงชิ้นส่วนส่งบริษัทแม่ในต่างประเทศ ให้สามารถผลิตผลิตภัณฑ์สำเร็จรูปโดยมีการออกแบบการผลิตของตนเอง

- อุตสาหกรรมการเกษตร

สนับสนุนโรงงานแปรรูปผลิตผลการเกษตรดั้งเดิม ให้มีการปรับ หรือเปลี่ยนการผลิตไปแปรรูปผลิตผลการเกษตรชนิดใหม่

- อุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม

สนับสนุนอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม โดยมีวัตถุประสงค์ให้มีความเป็นเลิศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยการพัฒนากระบวนการผลิตแบบครบวงจร

- อุตสาหกรรมปิโตรเคมี

สนับสนุนและจัดอุปสรรค เพื่อให้อุตสาหกรรมปิโตรเคมีมีศักยภาพในการผลิตขั้น

ที่ 2

- อุตสาหกรรมงานโลหะ

เพิ่มศักยภาพอุตสาหกรรมงานโลหะเดิมที่มีอยู่แล้วให้มีขีดความสามารถทดแทนการนำเข้าอย่างเพียงพอ โดยเฉพาะการผลิตชิ้นส่วนยานยนต์ เครื่องจักรกล เครื่องมือการเกษตร เพื่อให้มีคุณภาพสามารถผลิตเพื่อส่งออกได้

- อุตสาหกรรมเหล็กและเหล็กกล้า

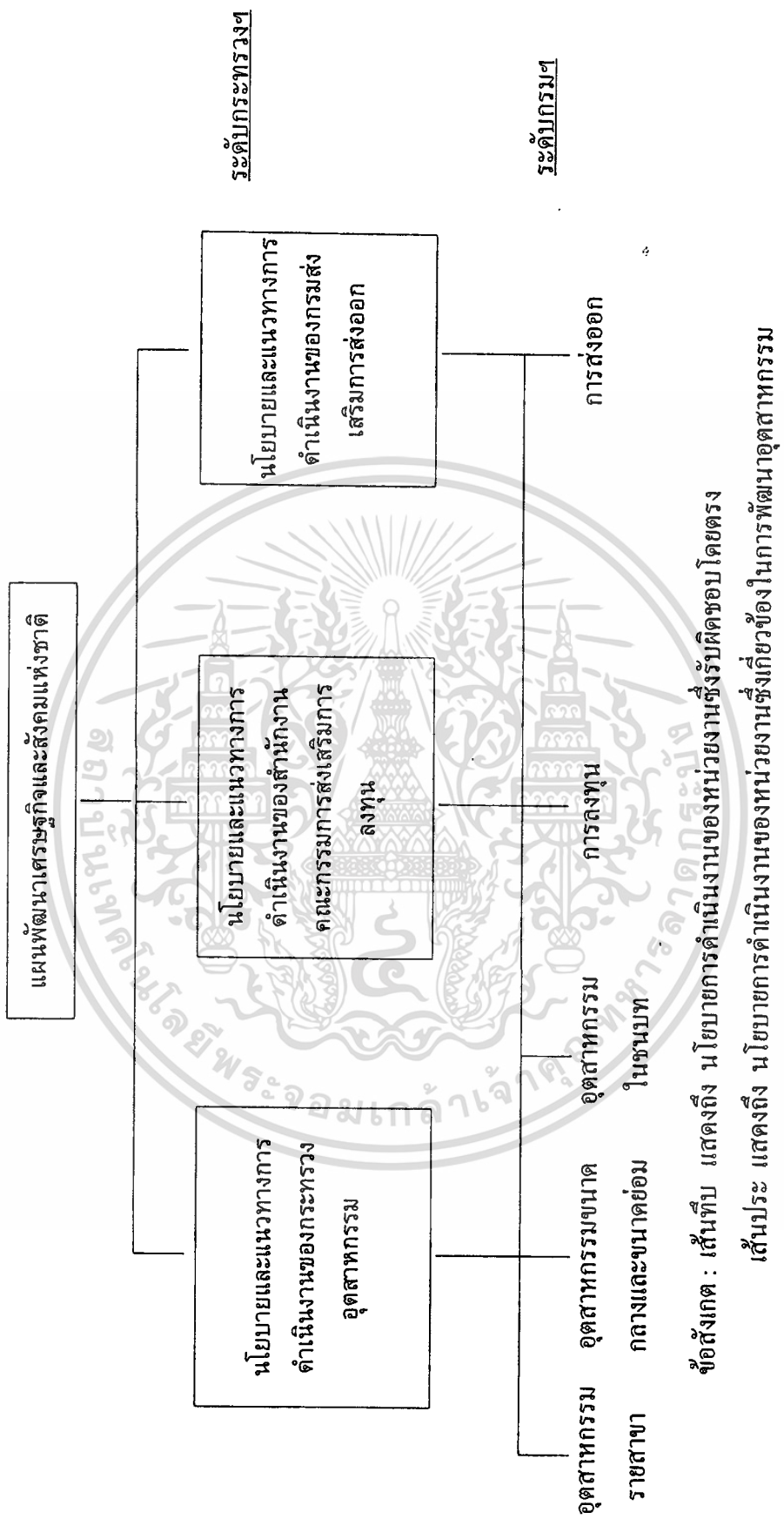
สนับสนุนและสร้างสิ่งจูงใจพร้อมกับจัดอุปสรรคเพื่อให้ผลิตภัณฑ์เหล็กและเหล็กกล้าสามารถที่จะแข่งขันและทดแทนการนำเข้าได้

- 2) ส่งเสริมการเคลื่อนย้ายโรงงานอุตสาหกรรมไปสู่ภูมิภาคและเข้าอยู่ในเขตอุตสาหกรรม
- 3) พัฒนาและส่งเสริมการลงทุนอุตสาหกรรมไปสู่ภูมิภาค โดยให้มีการใช้ประโยชน์จากวัดอุทิศและทรัพยากรในท้องถิ่น
- 4) พัฒนาและส่งเสริมอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อม เพื่อให้เกิดการเชื่อมโยงอุตสาหกรรมต่อไป
- 5) ส่งเสริมการประหยัดพลังงานและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมของโรงงาน
- 6) ปรับปรุงการตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานอุตสาหกรรม
- 7) ส่งเสริมและรักษาสถานภาพความร่วมมือกับนักลงทุนต่างชาติ

กระทรวงอุตสาหกรรมได้วางมาตรการตามนโยบายพัฒนาอุตสาหกรรม ซึ่งในตารางที่

2.1 ได้แสดงถึงมาตรการในการดำเนินการ

นโยบายรัฐบาล

รูปที่ 2.3 แสดงกลไกด้านนโยบายในการพัฒนาอุตสาหกรรมของไทย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2.1 มาตรการการดำเนินงานของกระทรวงอุตสาหกรรม

มาตรการทั่วไป
1) จัดทำนโยบายการพัฒนาอุตสาหกรรมและแผนปฏิบัติประจำปีและแผนกลยุทธ์ในการพัฒนาอุตสาหกรรม
2) ประเมินผลการดำเนินงานตามนโยบายการพัฒนาอุตสาหกรรมทุก 3 เดือน และประจำปี
3) จัดทำแผนกลยุทธ์การพัฒนาอุตสาหกรรมระดับจังหวัดเพื่อส่งเสริมการส่งออกและร่วมกันพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติในอินโดจีน
4) พัฒนาด้านแรงงานสำหรับอุตสาหกรรมทุกขนาด
5) ประสานความร่วมมือกับองค์กรภาคเอกชน เช่น สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย และสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย
6) ประสานความร่วมมือกับธนาคารออมสิน ธนาคารพาณิชย์ และสถาบันการเงินต่างๆ เพื่อขยายการปล่อยสินเชื่อให้แก่ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมในภูมิภาค
7) พัฒนาเทคนิคอุตสาหกรรมเพื่อกระจายการพัฒนาและป้องกันปัญหามลพิษ
8) ส่งเสริมการใช้ระบบมาตรฐานเพื่อยกระดับคุณภาพสินค้าไทย
9) พิจารณาปรับปรุงองค์กรและการแบ่งมอบอำนาจหน้าที่ในกระทรวงอุตสาหกรรม

2.4.1.3 นโยบายการพัฒนาอุตสาหกรรมสนับสนุน ซึ่งเกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อม และการเชื่อมโยงอุตสาหกรรมในประเทศ

(1) สถานภาพของอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อม

ในปัจจุบันยังไม่มีคำจำกัดความอย่างเป็นทางการ สำหรับการกำหนดขนาดของโรงงานอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อมในประเทศไทย ซึ่งกระทรวงอุตสาหกรรมได้มีข้อตกลงเป็นการภายในในการกำหนดขนาดของอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อม (ตารางที่ 2.2) สำหรับหน่วยงานซึ่งเกี่ยวข้อง ซึ่งได้มีการกำหนดคำจำกัดความดังกล่าว ตั้งแต่เดือนธันวาคม 2530

ตารางที่ 2.2 การกำหนดขนาดของโรงงานอุตสาหกรรมตามข้อตกลงของกระทรวงอุตสาหกรรม

ประเภทอุตสาหกรรม	จำนวนคนงาน	จำนวนของทรัพย์สินถาวร
อุตสาหกรรมขนาดย่อม	น้อยกว่า 50 คน	น้อยกว่า 10 ล้านบาท
อุตสาหกรรมขนาดกลาง	ระหว่าง 50-200 คน	ระหว่าง 10-100 ล้านบาท
อุตสาหกรรมขนาดใหญ่	มากกว่า 200 คน	มากกว่า 100 ล้านบาท

จากสถิติข้อมูลสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดกลาง กระทรวงอุตสาหกรรม พบว่าโรงงานอุตสาหกรรมของไทยประมาณร้อยละ 91 จัดเป็นประเภทอุตสาหกรรมขนาดย่อม ตามการแบ่งจำนวนของคนงานและจำนวนทรัพย์สินถาวร ซึ่งถ้ารวมประเภทของอุตสาหกรรมขนาดกลางด้วย จะเป็นอัตราส่วนร้อยละ 98 จากการแบ่งประเภทของโรงงานตามสภาพภูมิศาสตร์ อาจกล่าวได้ว่ามีจำนวนโรงงานอุตสาหกรรมประมาณร้อยละ 45 ซึ่งตั้งอยู่ในเขตเมืองและเขตปริมณฑล ซึ่งได้แก่ กรุงเทพฯ สมุทรปราการ สมุทรสาคร ปทุมธานี นนทบุรี และนครปฐม หากพิจารณาเฉพาะโรงงานขนาดใหญ่อัตราส่วนจะเป็นประมาณร้อยละ 60

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้นจะเห็นว่า กระทรวงอุตสาหกรรมมีนโยบายมาตรการในการพัฒนาอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อม เช่นเดียวกับการพัฒนาอุตสาหกรรมในภูมิภาค (ซึ่งรวมถึงอุตสาหกรรมในครัวเรือน) หรือนโยบายด้านการกระจายอุตสาหกรรมไปสู่ภูมิภาค ซึ่งเป็นนโยบายและมาตรการในการดำเนินงานของกระทรวงอุตสาหกรรม ซึ่งนโยบายต่างๆ เหล่านี้ เป็นนโยบายหลักซึ่งอยู่ภายใต้แผนนโยบายการพัฒนาชนบทและนโยบายการกระจายอุตสาหกรรมไปสู่ภูมิภาค

(2) นโยบายการพัฒนาชนบท (การกระจายอุตสาหกรรม)

นโยบายการกระจายอุตสาหกรรมในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 7

- 1) กระจายอำนาจบริหารและการตัดสินใจให้แก่องค์กรของรัฐระดับภาคและจังหวัด
- 2) พัฒนาผู้ประกอบการท้องถิ่นให้มีขีดความสามารถทั้งด้านบริหารและการจัดการ โดยการฝึกอบรมสัมมนาด้านการตลาด การเงิน และการบริหาร
- 3) ส่งเสริมระบบการรับช่วงการผลิตให้แพร่หลายยิ่งขึ้น เช่น การรับช่วงการผลิตระหว่างโรงงานแม่กับกลุ่มโรงงานผู้รับช่วงการผลิต และการรับช่วงการผลิตระหว่างโรงงานกับอุตสาหกรรมครัวเรือน โดยมุ่งกระจายไปยังพื้นที่ประชากรมีรายได้ต่ำและมีการว่างงาน
- 4) พัฒนาระบบการตลาดอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อม โดยการพัฒนาคุณภาพมาตรฐานสินค้าและการพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์ ตลอดจนส่งเสริมการเปิดตลาดใหม่ให้กว้างขวางยิ่งขึ้น
- 5) สนับสนุนให้ธนาคารพาณิชย์และสถาบันการเงินทั้งภาครัฐและเอกชนเพิ่มวงเงินสินเชื่อให้แก่อุตสาหกรรมในภูมิภาค โดยเฉพาะอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อมให้มากขึ้นและทั่วถึง
- 6) เผยแพร่ข่าวสารข้อมูลอุตสาหกรรมและการตลาดไปสู่ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมในส่วนภูมิภาค โดยสนับสนุนบทบาทสถาบันเอกชนทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค

นโยบายของกระทรวงอุตสาหกรรมในการพัฒนาอุตสาหกรรมในภูมิภาค

- 1) ให้การส่งเสริมและพัฒนาอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อม ตลอดจนอุตสาหกรรมในครัวเรือนมากขึ้น
- 2) สนับสนุนภาคเอกชนให้มีส่วนในการพัฒนาอุตสาหกรรมในภูมิภาค
- 3) ส่งเสริมอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ให้มีส่วนช่วยสนับสนุนการพัฒนาอุตสาหกรรมในภูมิภาค
- 4) พัฒนาขีดความสามารถของผู้ประกอบการอุตสาหกรรมในภูมิภาค ตลอดจนให้การสนับสนุนแก่ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมรายใหม่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- 5) จัดตั้งกองทุนพัฒนาอุตสาหกรรมในภูมิภาคด้านอุตสาหกรรมในครัวเรือนและหัตถอุตสาหกรรม
- 6) ขยายการสำรวจ ขุดเจาะ และซ่อมบ่อน้ำบาดาล ตลอดจนติดตั้งระบบการใช้น้ำบาดาล

เพื่อเป็นการสนับสนุนนโยบายของรัฐบาลและส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรมในภูมิภาค สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนได้ให้การสนับสนุนช่วยเหลือโครงการที่จะย้ายจากภาคกลางไปสู่ภูมิภาค ตั้งแต่ปี 2536 เป็นต้นมา โดยการให้สิ่งจูงใจด้านภาษีอากรแก่โครงการที่ตั้งอยู่ในเขต 1 และจะย้ายไปอยู่เขต 2 และเขต 3 หรือที่ตั้งอยู่ในเขต 2 แล้วย้ายไปเขต (รายละเอียดเกี่ยวกับนโยบายด้านการพัฒนาการลงทุนของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนได้กล่าวไว้ในหัวข้อ 2.4.3.2)

(2) การให้การส่งเสริมอุตสาหกรรมขนาดกลาง-ขนาดย่อม และอุตสาหกรรมสนับสนุน

ในการให้ความสำคัญสำหรับการส่งเสริมอุตสาหกรรมในส่วนภูมิกานั้น จะเห็นได้จากนโยบายในการพัฒนาอุตสาหกรรมของไทย โดยเริ่มจากร่างแผนพัฒนาฯ และนโยบายการดำเนินงานของกระทรวงต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง อย่างไรก็ตาม เนื่องจากอุตสาหกรรมส่วนใหญ่ในภูมิภาคเป็นอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อม ดังนั้นจึงไม่มีความแตกต่างกันเท่าใดนัก สำหรับนโยบาย “การส่งเสริมอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อม” นโยบาย “การส่งเสริมอุตสาหกรรมในภูมิภาค” และนโยบาย “การกระจายอุตสาหกรรม” ซึ่งต่างก็เป็นนโยบายในเรื่องเดียวกันในการให้การส่งเสริมอุตสาหกรรม

ในขณะนี้ การให้การส่งเสริมอุตสาหกรรมสนับสนุน ถือเป็นปัญหาเร่งด่วน เนื่องจากมีหลักฐานแน่ชัดถึงความไม่เพียงพอของ “เทคโนโลยีพื้นฐาน” และ “โครงสร้างพื้นฐานอุตสาหกรรม” ซึ่งเป็นประเด็นสำคัญในการพัฒนาอุตสาหกรรมและการเชื่อมโยงอุตสาหกรรมในประเทศ

“เทคโนโลยีพื้นฐาน” หมายความว่า เทคโนโลยีในสาขาต่างๆ เช่น การทอขึ้นรูป การหล่อโลหะ การปั๊มโลหะ powder metallurgy การชุบเคลือบผิวโลหะ การอบชุบด้วยความร้อน การขึ้นรูปพลาสติก งานเครื่องมือกล เป็นต้น ซึ่งโรงงานที่ดำเนินการอยู่ส่วนใหญ่จัดเป็นโรงงานขนาดกลางและขนาดย่อม ในเรื่องนี้การส่งเสริมอุตสาหกรรมสนับสนุนจึงสามารถรวมเข้าไปในกระบวนการของการวางแผน การให้การส่งเสริมแก่อุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อมได้

(3) โครงการพัฒนาการเชื่อมโยงอุตสาหกรรม (BUILD)

จากความสำเร็จในนโยบายส่งเสริมการลงทุนของรัฐบาล ได้ส่งผลให้มีการลงทุนในอุตสาหกรรมสาขาต่างๆ เพิ่มมากขึ้นในประเทศ ที่ผ่านมามีบริษัทต่างชาติเข้ามาลงทุนในประเทศไทยเป็นจำนวนมาก ทำให้เกิดความต้องการสั่งซื้อชิ้นส่วนวัตถุดิบเพื่อใช้ในการผลิตสูงขึ้นตามลำดับ อย่างไรก็ตาม การเชื่อมโยงอุตสาหกรรมในประเทศยังมีอยู่น้อยมาก เนื่องจากยังมีปัญหาหลายประการที่เป็นอุปสรรคในการเชื่อมโยง จึงทำให้ยังคงต้องนำเข้าชิ้นส่วนวัตถุดิบจากต่างประเทศปีละมากๆ

ด้วยเหตุนี้ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน จึงมีแนวความคิดที่ต้องการสนับสนุนและส่งเสริมให้มีการเชื่อมโยงการใช้ชิ้นส่วนในประเทศให้มากขึ้น จึงได้จัดทำเป็นโครงการพัฒนาการเชื่อมโยงอุตสาหกรรมขึ้น และจัดตั้งหน่วยงานขึ้นมารับผิดชอบโครงการ ภายใต้ชื่อว่า “หน่วยพัฒนาการเชื่อมโยงอุตสาหกรรม” หรือ BUILD (BOI Unit for Industrial Linkage Development)

BUILD ช่วยก่อให้เกิดการขยายตัวของอุตสาหกรรมสนับสนุนในประเทศไทย โดยการให้บริการด้านข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับคู่ทางในการดำเนินการรับช่วงการผลิต รวมทั้งการสนับสนุนแก่บริษัทผู้ซื้อที่ต้องการหาเครือข่ายในประเทศไทย หน่วยงานดังกล่าวนี้จะให้การช่วยเหลือแก่โรงงานผลิตชิ้นส่วนขนาดเล็กและขนาดกลางเพื่อให้มาตรฐานการผลิตเป็นที่ต้องการในการเข้าสู่อุตสาหกรรมรับช่วงการผลิตที่มีประสิทธิภาพ

หน่วยพัฒนาการเชื่อมโยงอุตสาหกรรม (BUILD) มีการดำเนินการอยู่ 5 กิจกรรมใหญ่ๆ ในการเป็นศูนย์กลางการให้บริการจับคู่ผู้ซื้อและผู้ขายที่มีธุรกิจเกี่ยวข้องกัน และให้บริการด้านข้อมูลข่าวสารต่างๆ ดังนี้

- 1) จัดทำฐานข้อมูล : BUILD ได้มีการพัฒนาฐานข้อมูลภายใต้ชื่อว่า ASID (Asean Supporting Industry Database) เป็นฐานข้อมูลอุตสาหกรรมสนับสนุนในภูมิภาคอาเซียน เพื่อประโยชน์ในการจับคู่เชื่อมโยงอุตสาหกรรม การให้บริการด้านข้อมูลข่าวสาร และให้คำแนะนำแก่ผู้ประกอบการต่อไป
- 2) โครงการผู้ซื้อพบผู้ขาย : มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการใช้ชิ้นส่วนในประเทศมากขึ้น โดย BUILD จะเป็นสื่อกลางดำเนินการชักนำให้ผู้ซื้อหรือโรงงานประกอบ (Assemblers) และ ผู้ขายหรือผู้ผลิตชิ้นส่วน (Part Makers) มาพบกัน และมีโอกาสหารือเกี่ยวกับการจัดซื้อร่วมกัน ถือเป็นกิจกรรมที่เน้นผลโดยตรง เพื่อให้เกิดการทำธุรกิจขึ้นจริงระหว่างผู้ซื้อและผู้ขาย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- 3) ดำเนินการจัดฝึกอบรม ยกระดับความสามารถของบริษัทในอุตสาหกรรมสนับสนุน : โดยได้จัดการและประสานการฝึกอบรมให้แก่ผู้ประกอบการอุตสาหกรรม เพื่อปรับปรุงทักษะทางด้านการจัดการ หลักสูตรที่จัดฝึกอบรม เช่น ISO 9000 การควบคุมคุณภาพและการผลิต การบริหารการผลิต เป็นต้น ซึ่งจะเป็นการช่วยเพิ่มประสิทธิภาพ ความสามารถในการดำเนินงานของผู้รับจ้างผลิต เพื่อให้ทันต่อความต้องการของผู้ว่าจ้างผลิต
- 4) จัดทำรายงานการศึกษาในรายอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้อง : โดยได้ทำการศึกษาค้นคว้า และจัดทำรายงานการศึกษาในหัวข้อต่างๆ เช่น โอกาสการลงทุนในอุตสาหกรรมสนับสนุน 10 อุตสาหกรรม การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันสำหรับอุตสาหกรรมเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น ทั้งนี้เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐาน สำหรับนักลงทุนและผู้ประกอบการที่สนใจ
- 5) การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์โครงการ : โดยดำเนินการรณรงค์ประชาสัมพันธ์เพื่อเผยแพร่ให้โครงการพัฒนาการเชื่อมโยงอุตสาหกรรมนี้เป็นที่รู้จักแก่บุคคลทั่วไป และให้กลุ่มเป้าหมายในภาคอุตสาหกรรมได้มีการลงทะเบียนเพื่อให้ได้รับการส่งเสริมสนับสนุนอย่างเป็นระบบ โดยการใช้สื่อต่างๆ ตามที่โอกาสจะอำนวย เช่น การลงบทความวิชาการในวารสาร นิตยสาร การจัดทำสื่อประกอบการบรรยาย การจัดสัมมนา และการร่วมออกนิทรรศการ เป็นต้น

(4) โครงการพัฒนาผู้ประกอบการแห่งชาติ (NSDP)

ความจำเป็นในการจัดตั้งโครงการ

1. อุตสาหกรรมสนับสนุนมีความจำเป็นต่อการพัฒนาบุคลากร เทคโนโลยี ตลอดจนระดับมาตรฐานอุตสาหกรรมของประเทศเป็นอย่างมาก แต่ที่ผ่านมาปรากฏว่า การให้การสนับสนุน และส่งเสริมของภาครัฐต่ออุตสาหกรรมนี้ เป็นไปไม่ได้เต็มที่และไม่ต่อเนื่อง บางขั้นตอนมีการรับผิดชอบซ้ำซ้อน หรือบางขั้นตอนไม่มีหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรง ทำให้การพัฒนาอุตสาหกรรมสนับสนุนของประเทศ เป็นไปโดยล่าช้าและขาดทิศทางที่ชัดเจน

2. คณะอนุกรรมการพัฒนาอุตสาหกรรมสนับสนุนมีความเห็นว่า มีความจำเป็นต้องจัดตั้งโครงการพัฒนาผู้ประกอบการแห่งชาติขึ้นเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว โดยมีวัตถุประสงค์และขั้นตอนการดำเนินการ ดังต่อไปนี้ :

วัตถุประสงค์

โครงการพัฒนาผู้ประกอบการแห่งชาติ จัดตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์หลัก 4 ประการ ดังนี้

:

- 1) กำหนดทิศทางในการพัฒนาอุตสาหกรรมสนับสนุนของประเทศในแต่ละสาขา ให้มีความชัดเจน
- 2) พัฒนาบุคลากร เทคโนโลยี และมาตรฐานการผลิต เพื่อยกระดับอุตสาหกรรมสนับสนุนภายในประเทศให้มีความพร้อม ทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพมาตรฐานสากล
- 3) เชื่อมโยงอุตสาหกรรมสนับสนุน เข้ากับอุตสาหกรรมหลักของประเทศ เพื่อให้โครงสร้างอุตสาหกรรมของประเทศเกิดความมั่นคง เป็นรากฐานรองรับการขยายตัวของอุตสาหกรรมในระยะยาวต่อไป
- 4) ศึกษาและกำหนดแนวทางการให้การสนับสนุน คุ้มครอง ตลอดจนการเข้าไปมีบทบาทของภาครัฐต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมสนับสนุนแต่ละสาขา ทั้งนี้ เพื่อให้บทบาทของภาครัฐเป็นไปอย่างสอดคล้องต่อเนื่อง และได้ประโยชน์สูงสุด

แผนพัฒนาผู้ประกอบการแห่งชาติ เป็นแผนการดำเนินงานร่วมกันของ 2 หน่วยงาน คือ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนและกระทรวงอุตสาหกรรม โดยได้รับความร่วมมือจากกลุ่มภาคธุรกิจเอกชนและหน่วยงานรัฐบาลที่เกี่ยวข้อง โดยมีปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม ด้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประธานคณะกรรมการ และมีฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการซึ่งตั้งอยู่ที่สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน

ในการดำเนินงานตามแผนดังกล่าว จะมีการแต่งตั้งคณะทำงานจากสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนและกระทรวงอุตสาหกรรม เพื่อดำเนินการตามแผนให้บรรลุผล โดยในคณะทำงานจะประกอบด้วย ผู้แทนจากสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน คือ ผู้ช่วยเลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน และผู้แทนจากกระทรวงอุตสาหกรรม คือ รองผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม เป็นผู้รับผิดชอบในคณะทำงานดังกล่าวตามลำดับ ซึ่งหัวข้อกิจกรรมในการดำเนินงานของแต่ละคณะทำงานได้บรรจุไว้ในแผนพัฒนาผู้ประกอบการแห่งชาติ มีดังนี้

:

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดลอกเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภายใต้ความรับผิดชอบดูแลของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน

- 1) การให้ส่งเสริม
 - 1.1 ลดช่องว่างทางเทคโนโลยี
 - 1.2 การหาผู้ร่วมทุนต่างชาติ
 - 1.3 การพัฒนาผู้ประกอบการรายใหม่
- 2) การให้สิทธิประโยชน์
 - 2.1 การให้การส่งเสริมผู้ประกอบการ
 - 2.2 การเชื่อมโยงระหว่างผู้ซื้อและผู้ขาย
 - 2.3 การให้เงินช่วยเหลือในการนำระบบมาตรฐาน ISO 9000 มาใช้

ภายใต้ความรับผิดชอบดูแลของกระทรวงอุตสาหกรรม

- 1) การเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ
 - 1.1 ความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชน
 - 1.2 การศึกษาบทบาทของอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดเล็ก
 - 1.3 การเสริมสร้างความเข้าใจซึ่งกันและกัน
 - 1.4 การชักจูงให้มีการปฏิรูปแก้ไขนโยบายหลัก
- 2) การปรับปรุงความสามารถและความชำนาญ
 - 2.1 การฝึกอบรมผู้ประกอบการอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดเล็ก
 - 2.2 การส่งเสริมมาตรฐาน ISO 9000
 - 2.3 การให้ความช่วยเหลือ
 - 2.3.1 การให้ความช่วยเหลือด้านเทคนิค
 - 2.3.2 การให้ความช่วยเหลือด้านการตลาด
 - 2.3.3 การให้ความช่วยเหลือด้านการจัดการ
 - 2.3.4 การให้ความช่วยเหลือด้านการเงิน
 - 2.4 การปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง

ในการดำเนินงานตามแผนพัฒนาผู้ประกอบการแห่งชาตินั้น จะได้ยึดแนวทางการดำเนิน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับใช้ภายในเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

งานตามหัวข้อกิจกรรมดังกล่าวข้างต้น

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.4.2 นโยบายด้านการส่งเสริมการส่งออก

2.4.2.1 นโยบายทั่วไปในด้านการส่งเสริมการส่งออก

นโยบายสำคัญในการให้การส่งเสริมการส่งออก

นโยบายสำคัญในการพัฒนาด้านการค้าของไทย คือ การเปิดเสรีด้านการค้าโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้มีอิสระทางด้านการค้าตามข้อตกลงทั่วไปว่าด้วยภาษีและการค้า (GATT) และ เขตการค้าเสรีอาเซียน (AFTA) และข้อตกลงด้านการค้าระหว่างประเทศอื่นๆ รวมทั้งข้อตกลงด้านการให้ความร่วมมือทางเศรษฐกิจในภูมิภาค เพื่อให้เกิดการแข่งขันทางด้านอุตสาหกรรมของประเทศไทย และขณะเดียวกันเพื่อลดต้นทุนการผลิตและเพื่อสร้างความเข้มแข็งในการแข่งขันได้ในระดับนานาชาติประเทศด้วยการให้มีการนำเข้าเสรี

ในการเปิดให้มีการนำเข้าเสรีของสินค้าในด้านต่างๆ นั้น ได้มีการเปิดให้มีการนำเข้าเสรีของสินค้าเป็นระยะๆ ดังตัวอย่างการลดภาระภาษีนำเข้าเครื่องจักร ซึ่งประกาศใช้ในเดือนกันยายน 2533 การลดภาระภาษีการนำเข้าวัสดุที่ใช้ในการผลิตชิ้นส่วนรถยนต์ ซึ่งประกาศใช้ในเดือนมีนาคม 2535 และในเดือนกันยายน 2535 ได้มีการประกาศการปรับปรุงครั้งใหญ่ของภาษีการนำเข้าสินค้า ต่อมาในเดือนกุมภาพันธ์ 2536 ได้มีการลดภาษีนำเข้าของสินค้า 1474 ชนิดที่ผลิตในอาเซียน อันเป็นส่วนหนึ่งของมาตรการ CEPT ที่ช่วยเสริมสร้างข้อตกลงของ AFTA นโยบายการนำเข้าเสรีนี้ ทำให้บรรยากาศในการดำเนินธุรกิจสำหรับบริษัทซึ่งผลิตสินค้าภายในประเทศ (โดยเฉพาะผู้ผลิตชิ้นส่วน) ประสบความยุ่งยาก เนื่องจากต้องมีการแข่งขันกับสินค้าที่นำเข้า แต่คาดหวังว่าในระยะยาวจะมีความสามารถในการแข่งขันสินค้าในการผลิตเพื่อการส่งออกกับนานาประเทศได้ เพราะต้นทุนลดลง และคุณภาพปรับปรุงขึ้น

ในการดำเนินการส่งเสริมการส่งออกของประเทศไทยนั้น ประกอบด้วยเรื่องต่างๆ ต่อไปนี้

1. ให้สิ่งจูงใจในการส่งเสริมการลงทุนสำหรับกิจการอุตสาหกรรมที่ผลิตเพื่อการส่งออก โดยหน่วยงานซึ่งรับผิดชอบคือ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน
2. มีการให้บริการคืนเงินภาษีการนำเข้าสินค้าจากกรมศุลกากร
3. เปลี่ยนการให้บริการด้านการเงินเพื่อการส่งออกจากธนาคารแห่งประเทศไทย เป็นธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้า ซึ่งได้เริ่มดำเนินการเมื่อเดือนกุมภาพันธ์ 2537
4. จัดตั้งเขตอุตสาหกรรมส่งออก ซึ่งดำเนินการโดย การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย และจัดตั้งคลังสินค้าทัณฑ์บน ซึ่งดำเนินการโดยกรมศุลกากร
5. จัดกิจกรรมเพื่อการส่งเสริมการส่งออก ซึ่งดำเนินการ โดยกรมส่งเสริมการส่งออก

กระทรวงพาณิชย์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดลอกเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.4.2.1.1 สิ่งจูงใจในการส่งเสริมการลงทุน สำหรับกิจการอุตสาหกรรมที่ผลิตเพื่อการส่งออก

จากการที่มีการออกพระราชบัญญัติเพื่อส่งเสริมการลงทุนในปี 2520 และได้มีการแก้ไขพระราชบัญญัติ เพื่อส่งเสริมการลงทุนใหม่ในปี 2534 พระราชบัญญัติดังกล่าวได้ให้สิ่งจูงใจต่างๆ แก่บริษัท เพื่อลงทุนกิจการอุตสาหกรรมที่ผลิตเพื่อการส่งออก ซึ่งสิ่งจูงใจต่างๆ เหล่านี้ ได้แก่ :

1. ให้ได้รับการยกเว้นภาษีการนำเข้าวัตถุดิบและชิ้นส่วนต่างๆ ซึ่งนำเข้าจากต่างประเทศ
2. ให้ได้รับการยกเว้นภาษีการนำเข้าสำหรับสินค้าเพื่อการส่งออก
3. ให้ได้รับการยกเว้นภาษีสำหรับการส่งออก
4. ให้ได้รับการหักลดจำนวนตามส่วนร้อยละ 5 จากรายได้ทรัพย์สินของบริษัทที่เพิ่มขึ้นจากการเพิ่มจำนวนการส่งออกในปีก่อน ซึ่งไม่รวมค่าประกันและค่าขนส่ง

จากการประกาศคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนที่ 1/2536 และ การประกาศคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนที่ 2/2536 ในการอนุมัติและส่งเสริมโครงการลงทุนกิจการอุตสาหกรรมที่ผลิตเพื่อการส่งออก ซึ่งได้ให้สิทธิประโยชน์ต่างๆ ในการลงทุน ดังต่อไปนี้ :

1) หลักเกณฑ์การอนุมัติ

โครงการซึ่งได้รับการอนุมัติ จะต้องมีส่วนเพิ่มไม่น้อยกว่าร้อยละ 20 ของรายได้ ยกเว้นการผลิตเพื่อการส่งออกไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของมูลค่ายอดขาย

2) หลักเกณฑ์การร่วมทุน

โครงการลงทุนกิจการอุตสาหกรรมที่ผลิตเพื่อการส่งออกไปจำหน่ายต่างประเทศ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 ของมูลค่ายอดขายจะมีทุนจดทะเบียนส่วนใหญ่เป็นของนักลงทุนต่างประเทศได้ และในกรณีที่เป็นการผลิตเพื่อการส่งออกไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของมูลค่ายอดขาย ทุนจดทะเบียนจะเป็นของนักลงทุนจากต่างประเทศทั้งสิ้นก็ได้

3) การยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล

ให้ได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับโครงการซึ่งตั้งอยู่ในเขตที่ 1 ซึ่งมีการผลิตเพื่อการส่งออกไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของมูลค่ายอดขาย และตั้งแหล่งประกอบการอยู่ในเขตนิคมอุตสาหกรรมหรือในเขตอุตสาหกรรมในภูมิภาค โดยจะได้รับการส่งเสริมและได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล เป็นระยะเวลา 3 ปี และในเขต 2 จะได้รับการยกเว้นภาษีเป็นเวลา 7 ปี

4) การแบ่งภากระดานภาษีการนำเข้า

โครงการที่ประกอบการหรือตั้งโรงงานในเขต 1 ซึ่งมีการส่งออกไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของมูลค่ายอดขายจะได้รับการลดหย่อนค่าภาษีนำเข้าเครื่องจักรร้อยละ 50 ซึ่งไม่รวมถึงการประกาศลดหย่อนอัตราภาษีของกระทรวงการคลัง ในเดือนกันยายน 2533

ในทำนองเดียวกัน โครงการที่ประกอบการหรือตั้งโรงงานในเขต 1 ซึ่งมีมูลค่าการส่งออกไม่น้อยกว่าร้อยละ 30 ของมูลค่ายอดขาย จะได้รับการยกเว้นภาษีนำเข้าสำหรับวัตถุดิบหรือเครื่องมือซึ่งนำมาใช้ในการผลิตสินค้าเพื่อการส่งออกเป็นระยะเวลา 1 ปี

โครงการซึ่งตั้งอยู่ในเขต 2 ซึ่งมีมูลค่าการส่งออกไม่น้อยกว่าร้อยละ 30 ของมูลค่ายอดขายจะได้รับการยกเว้นภาษีการนำเข้าวัตถุดิบหรือเครื่องมือซึ่งนำมาใช้ในการผลิตสินค้าเพื่อการส่งออกเป็นระยะเวลา 3 ปี

โครงการซึ่งตั้งอยู่ในเขต 3 ซึ่งรวมถึงเขตนิคมอุตสาหกรรมแหลมฉบัง ซึ่งมีมูลค่าการส่งออกไม่น้อยกว่าร้อยละ 3 ของมูลค่ายอดขาย จะได้รับการยกเว้นภาษีการนำเข้าวัตถุดิบหรือเครื่องมือซึ่งนำมาใช้ในการผลิตสินค้าเพื่อการส่งออกเป็นระยะเวลา 5 ปี

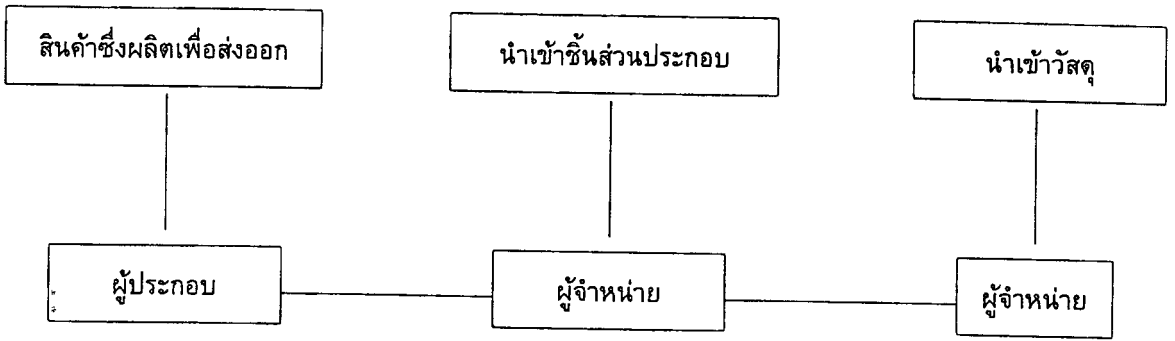
จากรายงานการศึกษาการพัฒนาอุตสาหกรรมรายสาขาของ JICA ได้ชี้ให้เห็นว่าการแบ่งเบาภาระภาษีอากร การนำเข้าสินค้านั้น จะช่วยให้เกิดการแข่งขันด้านการส่งออกสินค้าเป็นอย่างมากกับนานาประเทศ แต่ส่งผลให้การผลิตชิ้นส่วนเพื่อใช้ภายในประเทศและอุตสาหกรรมการผลิตสินค้าชั้นกลางมีการพัฒนาไปอย่างเชื่องช้า การแบ่งเบาภาระภาษีสินค้าซึ่งนำเข้ามาป้อนให้กับบริษัทผู้ผลิตเพื่อส่งออกนี้ ได้ดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง ดังที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น ซึ่งในเดือนตุลาคม 2536 ได้มีการประกาศให้ได้รับการยกเว้นการเสียภาษีเงินได้เป็นระยะเวลา 8 ปี จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้นนั้น จะเห็นได้ว่า จะต้องมีการสร้างสิ่งจูงใจสำหรับการลงทุนในอุตสาหกรรมการผลิตชิ้นส่วนและการผลิตสินค้าชั้นกลาง ซึ่งนำเข้าสินค้าเพื่อนำมาป้อนให้กับบริษัทซึ่งทำการผลิตสินค้าเพื่อส่งออก (ดูรายละเอียดเพิ่มเติมในหัวข้อ 2.4.3.2 นโยบายการส่งเสริมการลงทุนและการส่งเสริมอุตสาหกรรมสนับสนุน) ดังนั้น จึงเป็นที่คาดหวังว่าเทคโนโลยีซึ่งใช้ในอุตสาหกรรมเหล่านี้จะมีการถ่ายทอดโดยผ่านทางการลงทุนจากต่างประเทศมากขึ้น

2.4.2.1.2 การคืนภาษี

ในการคืนภาษีนั้น มีการดำเนินการได้ 2 ระบบ ได้แก่ : ระบบการคืนภาษีและระบบการชดเชยภาษี ซึ่งกรมศุลกากรเป็นหน่วยงานซึ่งดำเนินการในเรื่องดังกล่าวนี้ ระบบการคืนภาษีนี้อาจช่วยในด้านการประเมินภาษีการนำเข้าวัสดุและชิ้นส่วนต่างๆ และการนำเข้าสินค้าสำเร็จรูป ซึ่งใช้ในการผลิตเพื่อการส่งออก โดยจะได้รับการคืนภาษีภายหลังจากที่สินค้านั้นได้มีการส่งออกแล้ว ซึ่งในอดีตนั้น ภาษีต่างๆ ได้แก่ ภาษีอากร ภาษีการค้า และภาษีบำรุงท้องถิ่น จะได้รับลดการคืนภาษีทั้งสิ้น แต่ระบบต่างๆ นี้ ได้เปลี่ยนไปหลังจากที่ได้มีการนำระบบภาษีมูลค่าเพิ่มมาใช้ในปี 2535 ดังนั้น จึงมีเพียงภาษีบางอย่างเท่านั้นที่สามารถจะได้รับการคืนภาษี ซึ่งระบบการคืนภาษีนั้นจะใช้สำหรับกรณีต่างๆ ดังนี้ :

- 1) การคืนภาษีสำหรับการนำเข้าสินค้าต่างๆ ซึ่งไม่อยู่ในข้อห้ามของกฎกระทรวง
- 2) การคืนภาษีสำหรับกรณีการนำเข้าสินค้าซึ่งใช้ในการผลิต การผสม การประกอบ หรือการบรรจุภัณฑ์สำหรับสินค้า ซึ่งผลิตเพื่อการส่งออกซึ่งจะต้องอยู่ในกฎเกณฑ์ซึ่งได้รับการอนุมัติหรือการประกาศของอธิบดีกรมศุลกากร
- 3) การคืนภาษีสำหรับสินค้า ซึ่งมีการส่งออกโดยทางท่าเรือ หรือสถานที่สำหรับการส่งออกของสินค้า
- 4) การคืนภาษีสำหรับสินค้าซึ่งมีการส่งออกภายในระยะเวลา 1 ปี นับจากวันที่ได้มีการนำเข้าสินค้าซึ่งใช้ในการผลิต การผสม การประกอบ หรือการบรรจุภัณฑ์สำหรับสินค้าซึ่งผลิตเพื่อการส่งออก
- 5) ในการขอคืนภาษี สามารถดำเนินการได้ภายในระยะเวลา 6 เดือน นับจากวันที่ได้มีการส่งสินค้าออก ซึ่งอาจมีการขยายระยะเวลาดังกล่าวออกไปได้อีก ทั้งนี้ให้อยู่ในดุลยพินิจของอธิบดีกรมศุลกากร

ในการขอรับการคืนภาษีนั้น โรงงานผู้ผลิตสินค้าเพื่อส่งออกจะต้องจ่ายค่าภาษีการนำเข้าสินค้าด้วยเงินสด หรือมีเงินนั้นจะต้องแสดงหลักฐานใบกำกับจากธนาคาร ซึ่งผู้นำเข้าสินค้านั้นจะเป็นผู้ที่มีสิทธิได้รับการคืนภาษี ซึ่งจากตัวอย่างต่อไปนี้จะเห็นได้ว่าผู้จำหน่ายสินค้านำเข้าเป็นผู้ทำเรื่องขอรับการคืนภาษี แต่ผู้ประกอบการซึ่งเป็นผู้ส่งออกสินค้าเป็นผู้ได้รับการคืนภาษี

ในกรณีที่มีการขอรับการคืนภาษีจากกรมศุลกากรนั้น สามารถได้รับการคืนภาษีภายในระยะเวลา 30 วัน นับจากวันที่มีการขอคืน ถ้าหากว่าเอกสารต่างๆ ซึ่งแสดงหลักฐานมีความถูกต้องสมบูรณ์

ระบบการชดเชยภาษีนั้น มีความแตกต่างจากระบบการคืนภาษี เนื่องจากผู้ส่งออก เป็นผู้ต้องทำเรื่องขอชดเชยภาษี สำหรับชิ้นส่วนซึ่งเสียภาษีการนำเข้าซึ่งได้แก่ วัตถุดิบ สิ่งอำนวยความสะดวก และชิ้นส่วน ซึ่งใช้ในการผลิตสินค้าเพื่อการส่งออก ในการชดเชยภาษีนั้น จะจ่ายค่าชดเชยเป็นบัตรภาษีซึ่งมีกำหนดระยะเวลา 3 ปี โดยอาจขยายระยะเวลาในการชดเชยภาษีออกไปได้อีกเป็นเวลา 3 ปี โดยคิดค่าอัตราชดเชยภาษีตาม FOB ของราคาสินค้าซึ่งจำแนกตามระบบพิกัดอัตราภาษีศุลกากร ซึ่งในอดีตนั้นได้มีการใช้อัตราแลกเปลี่ยนการชดเชยภาษีเป็น 2 ลักษณะ

ลักษณะที่ 1 ได้แก่ การคิดอัตราการชดเชยภาษีแบบ ก สำหรับกรณีสินค้าซึ่งผลิตจากวัตถุดิบภายในประเทศ และ

ลักษณะที่ 2 ได้แก่ การคิดอัตราการชดเชยภาษีแบบ ข สำหรับกรณีสินค้าซึ่งผลิตจากวัตถุดิบนำเข้า

ซึ่งในปัจจุบันนี้ได้รวมการคิดอัตราการชดเชยเข้าด้วยกัน ในลักษณะแบบ ก ซึ่งในลักษณะอัตราชดเชยภาษีแบบ ก นี้ จะคิดจากร้อย 0.45 ถึง 14.0 ซึ่งมีผลภายในระยะเวลา 1 เดือนจากการที่กรมศุลกากรได้มีการนำภาษีมูลค่าเพิ่มมาใช้ จึงควรที่จะมีการยกเลิกระบบการชดเชยภาษี แต่ระบบนี้ยังคงใช้สืบต่อมา ทั้งนี้เพื่อเป็นการสนับสนุนให้แก่ผู้ส่งออกซึ่งได้มีการใช้วัตถุดิบภายในประเทศซึ่งทำการผลิตสินค้าเพื่อส่งออก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.4.2.1.3 การให้บริการด้านการเงินเพื่อการส่งออก

ในการดำเนินการด้านการเงินเพื่อการส่งออกนั้น ธนาคารแห่งประเทศไทย ได้ดำเนินการให้ธนาคารพาณิชย์ผู้ยืมโดยผ่านทางตัวสัญญาใช้เงินในอัตราดอกเบี้ยต่ำ เพื่อให้ความช่วยเหลือแก่บริษัทซึ่งทำการส่งออก ระบบนี้ได้ใช้มาตั้งแต่ปี 2502 ซึ่งได้มีการใช้ตัวสัญญาใช้เงินเพื่อลดภาษีการส่งออกสำหรับสินค้าข้าว ซึ่งต่อมาได้มีการใช้ระบบนี้ครอบคลุมไปจนถึงสินค้าเพื่อการอุปโภคบริโภค และสินค้าเพื่อการอุตสาหกรรม และได้มีการปรับปรุงระบบการปล่อยสินเชื่อเพื่อการส่งออกในปี 2529 ภายหลังจากการปรับปรุงระบบการปล่อยสินเชื่อนี้ ทำให้จำนวนของมูลค่าการส่งออกเปลี่ยนแปลงเป็นจำนวนร้อยละ 50 ในเดือนกุมภาพันธ์ 2537 ได้มีการจัดตั้งธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าเพื่อให้บริการด้านการเงินเพื่อการส่งออก

2.4.2.1.4 เขตอุตสาหกรรมส่งออก

ในขณะนี้ได้มีการจัดตั้งเขตนิคมอุตสาหกรรมจำนวนทั้งสิ้น 21 แห่ง ซึ่งดำเนินการโดยการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ซึ่งในจำนวนนี้จัดเป็นเขตอุตสาหกรรมส่งออก จำนวน 7 แห่ง ซึ่งได้แก่นิคมอุตสาหกรรมที่ ลำพูน บ้านหว้า บางปะอิน บ่อวิน แหลมฉบัง ลาดกระบัง และสงขลา โดยจะให้สิทธิประโยชน์แก่บริษัทต่างประเทศซึ่งมาทำการลงทุน โดยการตั้งโรงงานอุตสาหกรรมอยู่ในเขตนิคมอุตสาหกรรมดังกล่าวนี้ ภายใต้พระราชบัญญัติของการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย โดยไม่ต้องมีการยื่นขอการอนุญาตจากสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน โดยโรงงานซึ่งตั้งอยู่ในเขตอุตสาหกรรมส่งออกดังกล่าวนี้จะต้องทำการผลิตสินค้าเพื่อการส่งออกเพียงอย่างเดียว ซึ่งจะได้รับสิทธิประโยชน์ในด้านต่างๆ ดังนี้ :

1. ให้มีพื้นที่เพื่อจัดตั้งโรงงานอุตสาหกรรมซึ่งอยู่ในเขตนิคมอุตสาหกรรม
2. ได้รับอนุญาตให้จัดสร้างที่อยู่อาศัยสำหรับคนงาน ผู้เชี่ยวชาญ คู่สมรส และครอบครัว
3. ได้รับการอนุมัติให้สามารถจ้างนายช่างเทคนิคและผู้เชี่ยวชาญจากต่างประเทศ เพื่อมาปฏิบัติงานได้
4. สามารถใช้จ่ายเงินตราต่างประเทศในเขตนิคมอุตสาหกรรมได้

นอกจากสิทธิประโยชน์ดังกล่าวแล้ว การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยยังได้ให้สิทธิประโยชน์อื่นแก่บริษัทซึ่งได้ตั้งโรงงานอยู่ในเขตอุตสาหกรรมส่งออกดังกล่าวนี้ด้วย ซึ่งได้แก่ :

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. ให้ได้รับการยกเว้นภาษีการนำเข้าและภาษีมูลค่าเพิ่มของเครื่องจักร ซึ่งนำมาใช้เพื่อสร้างโรงงานและใช้ในโรงงานอุตสาหกรรม
2. ให้ได้รับการยกเว้นภาษีการนำเข้าและภาษีมูลค่าเพิ่มของวัตถุดิบซึ่งส่งเข้ามาเพื่อใช้ในโรงงานอุตสาหกรรม
3. ให้ได้รับการยกเว้นภาษีการส่งออกของเครื่องจักร ซึ่งใช้สำหรับการสร้างโรงงานตลอดจนผลิตภัณฑ์ต่างๆ และผลิตภัณฑ์ขั้นที่ 2
4. ให้ได้รับการยกเว้นหรือได้รับการชดเชยภาษีการนำเข้าวัตถุดิบ ซึ่งสั่งซื้อจากผู้ผลิตภายในประเทศ

2.4.2.1.5 การส่งเสริมการส่งออก

กรมส่งเสริมการส่งออก เป็นหน่วยงานซึ่งอยู่ภายใต้กระทรวงพาณิชย์ โดยมีบทบาทหน้าที่ในการให้การส่งเสริมด้านการตลาดสำหรับผลิตภัณฑ์ซึ่งผลิตเพื่อการส่งออก

สรุปบทบาทหน้าที่การดำเนินงานของกรมส่งเสริมการส่งออก

กรมส่งเสริมการส่งออกมีบทบาทหน้าที่ในการดำเนินการดังต่อไปนี้ :

- 1) ให้บริการข้อมูลข่าวสารด้านตลาดต่างประเทศแก่ผู้ส่งออกและให้บริการข้อมูลข่าวสารซึ่งเชื่อมโยงระหว่างผู้ซื้อ ผู้ผลิต และผู้ส่งออก
- 2) ให้การส่งเสริมด้านการตลาด
- 3) ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการปรับปรุงคุณภาพ การออกแบบ และภาพพจน์ของสินค้าไทย

กิจกรรมที่กรมส่งเสริมการส่งออกได้ดำเนินการมาแล้ว มีดังต่อไปนี้

- 1) ดำเนินการสำรวจตลาดเพื่อการส่งออกและจัดคณะดูงานไปดูงานยังต่างประเทศ
- 2) จัดทำข้อมูลข่าวสาร วารสาร และทำเนียบผู้ส่งออก
- 3) ให้บริการข้อมูลข่าวสารแก่ศูนย์พาณิชย์กรรม ทั้งในประเทศและต่างประเทศ
- 4) จัดงานแสดงสินค้าและทำหน้าที่เป็นตัวแทนให้กับผู้ส่งออก
- 5) เป็นหน่วยงานกลางในการต้อนรับคณะผู้ส่งออกทั้งผู้ซื้อและผู้ขาย
- 6) ดำเนินการจัดการฝึกอบรมและสัมมนา

แผนการดำเนินการของกรมส่งเสริมการส่งออก ประกอบด้วยแนวทางในการให้การส่งเสริม 5 แนวทาง คือ :

1) ปรับปรุงภาพพจน์ของประเทศไทย ในด้านการส่งออกกับต่างประเทศ ซึ่งไม่เฉพาะแต่ประเทศซึ่งประเทศไทยมีการส่งออกสินค้าด้วยเท่านั้น เช่น ประเทศญี่ปุ่น สหรัฐอเมริกา ยุโรป ตะวันตก แต่รวมถึงประเทศเหล่านี้ ซึ่งประเทศไทยไม่ได้มีการส่งออกสินค้าด้วย เช่น ประเทศในกลุ่มลาตินอเมริกา แอฟริกา และยุโรปตะวันออก เป็นต้น

2) ส่งเสริมให้มีการใช้สินค้าซึ่งผลิตขึ้นภายในประเทศ โดยมีตราและการออกแบบผลิตภัณฑ์โดยคนไทย

3) ส่งเสริมให้มีการส่งออกสินค้าไปยังตลาดใหม่

4) ปรับปรุงคุณภาพและมูลค่าเพิ่มของสินค้า

5) หาแนวทางในการดำเนินงานเพื่อแก้ไขปัญหาและขจัดอุปสรรค

2.4.2.2 นโยบายที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการส่งออกและอุตสาหกรรมสนับสนุน

ในการให้การส่งเสริมแก่อุตสาหกรรมการส่งออกนั้น ได้มีการให้สิ่งจูงใจหลายๆ ด้าน เช่นการลดภาษีต่างๆ โดยสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน การให้สินเชื่อเพื่อการส่งออกโดยธนาคารแห่งประเทศไทย ซึ่งสิ่งจูงใจทั้ง 2 อย่างนี้ นับว่าเป็นการให้ความช่วยเหลือแก่บริษัทผู้ส่งออกในด้านภาษีและด้านการเงิน ซึ่งไม่ได้เน้นเฉพาะอุตสาหกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง อย่างไรก็ตาม อุตสาหกรรมสนับสนุนและชิ้นส่วน ก็ได้ถูกกำหนดเป็นกลุ่มเป้าหมายพิเศษที่จะได้รับความช่วยเหลือและการส่งเสริม ซึ่งบรรจุไว้ในแผนการดำเนินงานของกรมส่งเสริมการส่งออก อันได้แก่ ผลิตภัณฑ์และชิ้นส่วนประกอบเครื่องไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ ผลิตภัณฑ์พลาสติก และชิ้นส่วนยานยนต์ ซึ่งแผนการดำเนินการให้การส่งเสริมของกรมส่งเสริมการส่งออกนี้ จะให้ความช่วยเหลือแก่บริษัทผู้ส่งออกทางด้านการตลาด การพัฒนาผลิตภัณฑ์ การออกแบบ และการส่งเสริมอื่นๆ แต่ไม่ใช้การช่วยลดต้นทุนราคาสินค้า ดังเช่นการให้สิ่งจูงใจทางด้านภาษีและด้านการเงิน

ในการให้การส่งเสริมแก่อุตสาหกรรมสนับสนุนในประเทศไทยนั้น อาจกล่าวได้ว่า ที่ผ่านมา ส่วนใหญ่เป็นการให้การส่งเสริมแก่อุตสาหกรรมซึ่งผลิตเพื่อทดแทนการนำเข้า โดยให้มีการเปลี่ยนจากการการอาศัยการนำเข้าชิ้นส่วนและสินค้าขั้นกลาง มาเป็นการใช้ชิ้นส่วนที่ผลิตและจำหน่ายในประเทศ จากแนวคิดดังกล่าวนี้ จึงได้มีการพิจารณาในการดำเนินการขยายการส่งเสริมด้านการส่งออกให้มากขึ้นต่อไปในอนาคต อย่างไรก็ตาม เรื่องของขนาดการผลิต ตามหลักเศรษฐศาสตร์มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการให้การส่งเสริมแก่อุตสาหกรรมสนับสนุน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประเภทของอุตสาหกรรมที่ใช้ผลผลิตของอุตสาหกรรมสนับสนุน ได้แก่ อุตสาหกรรมยานยนต์ และอุตสาหกรรมเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ นับได้ว่าการขยายตัวเป็นอย่างมาก ตั้งแต่ปี 2530 เป็นต้นมา ซึ่งตลาดภายในประเทศนั้นยังคงไม่มีการขยายตัว ดังนั้น เพื่อให้เกิดความสามารถในการแข่งขันการนำเข้าจากประเทศอุตสาหกรรมใหม่ในกลุ่มอาเซียน ในด้านราคา คุณภาพ และการส่งมอบ ซึ่งนับว่าเป็นปัจจัยสำคัญที่ขาดไม่ได้สำหรับการผลิตซึ่งมีขนาดใหญ่ ดังนั้น จากแง่คิดดังกล่าวนี้ จึงทำให้มีการพิจารณาในการที่จะขยายตลาดเพื่อการส่งออก

2.4.3 นโยบายส่งเสริมการลงทุน

2.4.3.1 นโยบายทั่วไปในการให้การส่งเสริมการลงทุน

นับตั้งแต่ปี 2533 เป็นต้นมา การยื่นขอส่งเสริมการลงทุนจากต่างประเทศน้อยลง รัฐบาลจึงได้พิจารณาเพื่อทบทวนนโยบายด้านการลงทุนจากต่างประเทศ และได้มีการดำเนินการดังกล่าวมาจนถึงปัจจุบัน

แนวทางในการดำเนินนโยบายนั้น เพื่อเป็นการปรับปรุงความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทยกับนานาประเทศ โดยการลดต้นทุนการผลิต และเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตให้มากขึ้นเพื่อเร่งให้สามารถเข้าสู่ระดับนานาชาติได้ รัฐบาลจึงได้มีการแก้ไขกฎระเบียบต่างๆ ใหม่ โดยการลดการคุ้มครองแก่อุตสาหกรรมซึ่งผลิตเพื่อจำหน่ายในประเทศ และลดข้อจำกัดต่างๆ เพื่อมุ่งเน้นให้มีการแข่งขันอย่างเสรีขึ้น

แนวนโยบายดังกล่าวนี้ มีความคล้ายคลึงเช่นเดียวกับนโยบายของประเทศเพื่อนบ้าน ซึ่งในส่วนนี้จะได้กล่าวถึงการดำเนินนโยบายด้านการลงทุนจากต่างประเทศในประเทศเพื่อนบ้านในตอนแรก และจะได้กล่าวถึงการดำเนินนโยบายด้านการลงทุนในประเทศไทยต่อไป

2.4.3.1.1 แนวทางในการแก้ไขกฎระเบียบและการให้สิ่งจูงใจด้านการลงทุนจากต่างประเทศในประเทศเพื่อนบ้าน

ในประเทศซึ่งกำลังพัฒนาได้มีการออกกฎระเบียบทางด้านการลงทุนจากต่างประเทศ ทั้งนี้เนื่องจากประเทศเหล่านี้ได้จัดลำดับความสำคัญในการให้การคุ้มครองแก่บริษัทในประเทศเป็นหลัก และสำหรับบริษัทต่างประเทศซึ่งเข้ามาทำการลงทุน ถือเป็นส่วนเสริม อย่างไรก็ตาม ผู้ลงทุนจากต่างประเทศจะให้ความสนใจและไปลงทุนในประเทศที่มีกฎระเบียบไม่มากนักเกี่ยวกับการลงทุนจากต่างประเทศ ซึ่งประเทศเหล่านี้มีการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจสูง ทำให้มีมาตรฐานความเป็นอยู่ดี สามารถที่จะขยายตลาดและการขยายตลาดนี้ส่งผลให้มีการลงทุนจากต่างประเทศเพิ่มมากขึ้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ในปลายทศวรรษที่ 25 ประเทศต่างๆ ในเอเชียใต้ตระหนักถึงนโยบายการพัฒนาประเทศ โดยการเปิดให้มีการลงทุนจากต่างประเทศ ซึ่งนับได้ว่าเป็นระยะที่มีการแข่งขันด้านการลงทุนจากต่างประเทศอย่างมากภายในกลุ่มประเทศอาเซียน ซึ่งประเทศต่างๆ เหล่านี้ได้ดำเนินการในการที่จะแก้ไขกฎระเบียบนโยบายในด้านการลงทุนจากต่างประเทศ โดยประเทศส่วนใหญ่กำลังริเริ่มที่จะให้การส่งเสริมแก่อุตสาหกรรมบางประเภทตามนโยบายด้านการลงทุนและเศรษฐกิจของแต่ละประเทศ ซึ่งรายละเอียดต่อไปนี้เป็นสรุปแนวทางในการแก้ไขกฎระเบียบและมาตรการในการให้สิ่งจูงใจด้านการลงทุนจากต่างประเทศ :

- 1) ลดการจำกัดจำนวนเงินทุนของบริษัทลงทุนจากต่างประเทศให้ต่ำลง
- 2) ผ่อนคลายหรือยกเลิกข้อจำกัดในการส่งออกของบริษัทลงทุนจากต่างประเทศ
- 3) ผ่อนคลายข้อจำกัดของอัตราส่วนการเข้าร่วมลงทุนในกิจการของบริษัทลงทุนจากต่างประเทศ
- 4) ขยายการเปิดสาขาการลงทุนให้แก่นักลงทุนต่างชาติโดยเฉพาะสาขาการลงทุนซึ่งไม่เปิดให้ต่างชาติเข้ามาลงทุน
- 5) ให้สิ่งจูงใจสำหรับการลงทุนเพื่อการวิจัยและพัฒนา
- 6) มีการให้สิ่งจูงใจสำหรับการลงทุนเป็นระยะยาว เพื่อเป็นการส่งเสริมในกิจการอุตสาหกรรม
 - ดำเนินกลยุทธ์แนวทางต่างๆ เพิ่มมากขึ้น เพื่อส่งเสริมอุตสาหกรรมซึ่งได้กำหนดไว้สำหรับการลงทุน
 - ติดตามประเมินผลสำหรับการให้การส่งเสริมการลงทุนในเขตภูมิภาคต่างๆ
 - จัดหาแนวทางวิธีการในการให้การส่งเสริมแก่อุตสาหกรรมในเขตภูมิภาคและอุตสาหกรรมสนับสนุน

2.4.3.1.2 นโยบายส่งเสริมการลงทุนจากต่างประเทศของประเทศไทย

ประเทศไทยได้มีการกำหนดนโยบายด้านการลงทุนจากต่างประเทศครั้งแรกในปี พ.ศ. 2503 โดยได้มีการตราพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน ซึ่งพระราชบัญญัตินี้ได้มีการปรับปรุงเพื่อให้มีความสมบูรณ์ รวมทั้งสิ้น 3 ครั้ง (ในปี 2505, 2515 และ 2520) พระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุนที่ใช้ในปัจจุบันได้แก่ฉบับปี พ.ศ.2520

ในการบริหารงานส่งเสริมการลงทุนนั้น ประกอบด้วยคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน และหน่วยงานบริหาร คือ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน โดยมี ฯพณฯ นายกรัฐมนตรีเป็นประธานคณะกรรมการ และ คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน จำนวน 12 คน ซึ่งได้แก่ รัฐมนตรีทางด้านเศรษฐกิจ และเลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน เป็นกรรมการและเลขานุการ คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนมีหน้าที่ในการกำหนดนโยบายส่งเสริมการลงทุน และบริหารงานด้านการให้สิทธิประโยชน์สำหรับโครงการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน ขณะเดียวกัน สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนมีหน้าที่ในด้านการบริหารการส่งเสริมการลงทุนตลอดจนดำเนินกิจกรรมเพื่อสนับสนุนด้านการลงทุน โดยมีเลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนเป็นผู้บริหารงาน และอยู่ภายใต้สำนักนายกรัฐมนตรี

ในการให้สิทธิประโยชน์ด้านการลงทุนนั้น อาจจำแนกวิธีการดำเนินการ ได้ดังนี้ :

- 1) กำหนดระยะเวลาที่แน่นอนในการลดหรือยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล อากรนนำเข้า เครื่องจักร และภาษีการนำเข้าวัตถุดิบหรือชิ้นส่วนซึ่งนำมาใช้ในการผลิต ตลอดจนการให้สิทธิประโยชน์อื่นๆ ที่ช่วยในการส่งเสริมการดำเนินธุรกิจ และ
- 2) การให้สิ่งจูงใจพิเศษของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน

เศรษฐกิจของไทยได้มีการเจริญเติบโตอย่างรวดเร็วและต่อเนื่องจนสามารถก้าวเข้าไปสู่ระดับสากล สิ่งหนึ่งที่เกิดขึ้น คือ การเปลี่ยนจุดเน้นของการส่งเสริมจากการทดแทนการนำเข้าในช่วงทศวรรษ 1960 (พ.ศ. 2503-2513) มาเป็นให้มีการมุ่งเน้นการให้ส่งเสริมเพื่อการส่งออกในช่วงทศวรรษ 1970 (พ.ศ. 2513-2523) ปัจจุบันมีความจำเป็นมากขึ้นในการที่จะดำเนินการหลากหลายวิธีเพื่อให้มีการลงทุน ด้วยการยกเลิกหรือลดกฎระเบียบต่างๆ และดำเนินการตามหลักสากล

ตัวอย่างในเรื่องดังกล่าวนี้ อาจจะได้เห็นได้จากการที่ประเทศไทยได้เข้ามาเป็นสมาชิกของ IMF ในเดือนพฤษภาคม 2533 และได้มีการผ่อนคลายนโยบายด้านการแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ และในเดือนตุลาคมได้มีการลดอากรการนำเข้าเครื่องจักร (ซึ่งการลดอากรการนำเข้า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เครื่องจักรนี้เป็นไปตามประมวลภาษีศุลกากร ข้อ 84 และ 85 ซึ่งได้กำหนดให้มีการลดภาษีโดยเฉลี่ยจากร้อยละ 40-50 เป็นร้อยละ 5-20) ซึ่งมาตรการต่างๆ เหล่านี้มีผลต่อการให้สิทธิประโยชน์ของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนเกี่ยวกับการยกเว้นอากรการนำเข้าเครื่องจักร ความเข้มข้นของคุณค่าในการให้สิทธิประโยชน์เพื่อการลงทุน จึงถือจางลง ดังนั้นหัวข้อสำคัญที่คณะกรรมการสำหรับการลงทุน ต้องดำเนินการและเกี่ยวข้องด้วยในด้านการส่งเสริมการลงทุนในช่วงต้นของทศวรรษ 1990 (พ.ศ. 2533 เป็นต้นมา) สรุปได้ดังนี้ :

1) การพัฒนาภูมิภาค : จากการที่ตัวเลขของการเจริญเติบโตในช่วงปลายทศวรรษที่ 1980 (ตั้งแต่ปี พ.ศ.2529 เป็นต้นมา) เป็นผลทำให้เกิดความไม่สมดุลย์ในการพัฒนาในเขตจังหวัดต่างๆ จึงมีความจำเป็นเร่งด่วนที่จะต้องปรับปรุงสถานการณ์ดังกล่าว ตามที่ได้กำหนดไว้ในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 7

2) การลดคุณค่าของการให้สิทธิประโยชน์ในการลงทุน : การให้สิทธิประโยชน์สำหรับการลงทุนนั้นมีความหมายหรือคุณค่าลดลง ซึ่งเป็นไปตามหลักสากลและการเลิกกฎระเบียบต่างๆ ของภาคเศรษฐกิจ

3) ความจำเป็นในการพัฒนาอุตสาหกรรมสนับสนุน : จากการที่ประเภทของกิจการลงทุนในประเทศมีหลากหลายอุตสาหกรรมซึ่งสนับสนุนกิจการลงทุนเหล่านี้ (อุตสาหกรรมสนับสนุน) นับว่าเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง ทั้งนี้เพราะมีความจำเป็นที่จะต้องเปลี่ยนจากการผลิตอุตสาหกรรมประกอบชิ้นส่วนอย่างง่าย ไปสู่โครงสร้างอุตสาหกรรมที่มีความยุ่งยากซับซ้อนมากขึ้น โดยมีความเชื่อมโยงระหว่างกัน

4) การส่งเสริมให้มีการแข่งขันด้านการลงทุน : ประเทศเศรษฐกิจใหม่ เช่น จีนและเวียดนาม ได้มีการเชิญชวนให้มีการลงทุนจากต่างประเทศมาสู่ประเทศของตน จึงจำเป็นที่ไทยจะต้องมีการสร้างบรรยากาศในการลงทุนที่ดีกว่าในมุมมองที่กว้างไกลและเป็นสากลมากขึ้น

ประเทศไทยได้ให้การส่งเสริมด้านการลงทุน โดยมุ่งเน้นตามแนวทางดังกล่าวข้างต้น ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนได้ออกประกาศนโยบายในการให้การส่งเสริมการลงทุนซึ่งไม่ใช่เป็นการกำหนดกฎระเบียบการบริหารหรือการให้สิทธิประโยชน์ แต่เป็นการให้บริการในการให้การส่งเสริมการลงทุนสำหรับโครงการต่างๆ ยิ่งไปกว่านั้น ยังได้มีการส่งเสริมพัฒนาการลงทุนในส่วนภูมิภาคและให้การส่งเสริมแก่อุตสาหกรรมสนับสนุน ซึ่งในขณะนี้ ได้มีการกำหนดมาตรการอย่างชัดเจนในการจัดลำดับความสำคัญของอุตสาหกรรมที่จะให้การสนับสนุนแทนการให้สิ่งจูงใจดังเช่นเคยปฏิบัติ

2.4.3.2 นโยบายการส่งเสริมการลงทุนและการส่งเสริมอุตสาหกรรมสนับสนุน

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนได้กำหนดมาตรการต่างๆ มากมาย ทั้งในด้านกฎระเบียบการบริหารงานและมุ่งเน้นด้านการส่งเสริมการลงทุนกิจการต่างๆ อันเป็นภาระหน้าที่หลักจากประกาศคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนฉบับที่ 1/2536 ได้มีกํารกำหนดการให้สิทธิประโยชน์พิเศษต่างๆ แก่กิจการซึ่งได้รับการส่งเสริมการลงทุน แต่ก็ยังคงไว้ซึ่งข้อกำหนดกฎหมายตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุนฉบับปี 2520 ซึ่งพระราชบัญญัติดังกล่าวนี้เกี่ยวข้องกับนโยบายของกระทรวงอุตสาหกรรม (นโยบายและมาตรฐานการดำเนินงานของกระทรวงอุตสาหกรรม) ซึ่งดำเนินไปตามแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 7 โดยได้กำหนดแผนงานนโยบายการพัฒนาอุตสาหกรรมไว้ดังนี้ :

- 1) แผนงานการกระจายอุตสาหกรรมไปสู่ภูมิภาค
- 2) แผนงานการจัดตั้งและพัฒนาอุตสาหกรรมอื่นเป็นพื้นฐานแนวทางเพื่อพัฒนาอุตสาหกรรมต่อไป
- 3) แผนงานการพัฒนาปัจจัยโครงสร้างพื้นฐาน
- 4) แผนงานการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและลดปัญหามลภาวะสิ่งแวดล้อม
- 5) แผนงานการพัฒนาและส่งเสริมเทคโนโลยี
- 6) แผนงานการเสริมสร้างสมรรถนะความสมดุลทางด้านการเงิน

หลักเกณฑ์ในการอนุมัติโครงการจะรวมถึงเงินลงทุนขั้นต่ำ การส่งออก ประเภทของอุตสาหกรรมที่ได้รับการส่งเสริม (ตามรายการประเภทที่ให้การส่งเสริมการลงทุน) การกระจายอุตสาหกรรมและผลกระทบของโครงการลงทุนที่มีต่ออุตสาหกรรมอื่นและมีส่วนต่อความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนได้กำหนดแนวทางในการให้การส่งเสริมแก่อุตสาหกรรมสนับสนุน เพื่อสนับสนุนให้เกิดความเชื่อมโยงของอุตสาหกรรมโดยได้ให้ความสำคัญแก่อุตสาหกรรมสนับสนุนบางประเภทที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการพัฒนาเทคโนโลยี รายชื่อของอุตสาหกรรมที่ให้การส่งเสริมและอุตสาหกรรมสำหรับเขตเฉพาะที่กำหนดตาม TSIC ในประกาศคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนฉบับที่ 2/2536 เป็นการแสดงถึงความพยายามอย่างหนึ่งเพื่อการส่งเสริมนี้ รวมถึงการลดข้อกำหนดเกี่ยวกับจำนวนเงินลงทุนของโครงการที่ขอส่งเสริมจาก 2 ล้านบาท เป็น 1 ล้านบาท เป็นการเปิดโอกาสให้มีการลงทุนสำหรับกิจการซึ่งเกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมสนับสนุน ซึ่งจะเป็นอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อมเป็นส่วนใหญ่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนได้ออกประกาศคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ตามประกาศฉบับที่ ป.13/2541 โดยกำหนดอุตสาหกรรมสนับสนุนที่มีบทบาทโดยตรงในการพัฒนาเทคโนโลยีและช่วยส่งเสริมการถ่ายทอดเทคโนโลยี เป็นกิจการที่ให้ความสำคัญเป็นพิเศษ โดยแบ่งได้ทั้งสิ้น 19 ประเภท ดังนี้ :

1. การผลิตแม่พิมพ์ (Mould and Die)
2. การผลิตอุปกรณ์จับยึด (Jig and Fixture)
3. อุตสาหกรรมทุบขึ้นรูปโลหะ (Forging)
4. การหล่อโลหะ (Casting) เฉพาะที่ใช้เตาหลอมแบบ Induction Furnance
5. อุปกรณ์หัวจับเครื่องมือ (Toolings)
6. อุปกรณ์หรือวัสดุสำหรับงานตัด กัดเซาะ กลึง ไส และทำเกลียว (Cutting Tools)
7. อุปกรณ์หรือวัสดุสำหรับงานขัด (Grinding Tools)
8. ชิ้นส่วนผงโลหะอัดขึ้นรูป (Sintered Products)
9. การชุบเคลือบผิวโลหะ และพลาสติก (Surface Treatment)
10. การชุบแข็ง (Heat Treatment)
11. ศูนย์ตัด กัด เซาะ กลึง ไส ทำเกลียว และขัดชิ้นงานโลหะ (Center for Precision Machining) เฉพาะกรณีที่มีการออกแบบขั้นตอนการผลิต และควบคุมการทำงานด้วยระบบคอมพิวเตอร์เท่านั้น
12. ชุดเชื่อมต่อสายไฟสำหรับผลิตภัณฑ์อิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Connector) เฉพาะกรณีที่มีการผลิตชิ้นส่วนโลหะ และชิ้นส่วนพลาสติกขึ้นเองเท่านั้น
13. แบตเตอรี่แบบ NI-CD และแบตเตอรี่แห้งแบบ Rechargeable รวมทั้งแบตเตอรี่อื่นที่มีลักษณะเดียวกัน
14. ชิ้นส่วนผลิตจาก Engineering Plastic
15. การผลิตเครื่องจักร (Machinery)
16. การผลิตเครื่องมือวัดอุตสาหกรรม (Measurement Equipment for Industries)
17. การผลิตระบบเบรค ABS (Anti Lock Brake System)
18. การผลิต Electronic Fuel Injection System
19. การผลิต Substrate สำหรับ Catalytic Converter

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โดยสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนได้กำหนดการให้สิทธิประโยชน์ไว้ดังนี้ :

1. การยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล :

โดยให้ได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล เป็นระยะเวลา 8 ปี สำหรับกิจการลงทุนไม่ว่าจะตั้งอยู่ในเขตใด

2. การยกเว้นอากรขาเข้าเครื่องจักร :

โดยให้ได้รับการยกเว้นอากรขาเข้าเครื่องจักร สำหรับกิจการลงทุนไม่ว่าจะตั้งอยู่ในเขตใด

2.4.4 ระบบภาษีศุลกากร

2.4.4.1 ระบบภาษีศุลกากรของประเทศไทย

(1) แผนงานการลดภาษีร่วม (CEPT) – เขตการค้าเสรีอาเซียน (AFTA)

การปฏิรูประบบภาษีของประเทศไทยกำลังก้าวไปข้างหน้า ซึ่งมีผลจากการประชุมสุดยอดอาเซียน ในเดือนมกราคม 2535 ซึ่งตกลงที่จะจัดตั้งเขตการค้าเสรีในภูมิภาคอาเซียน (ASEAN Free Trade Area : AFTA) ขึ้น เป้าหมายหลักของเขตการค้าเสรีอาเซียน ก็คือการลดภาษีศุลกากรสินค้าอุตสาหกรรมระหว่างประเทศภาคีให้เหลือร้อยละ 0-5 ภายในระยะเวลา 15 ปี เริ่มตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2536 เป็นต้นไป โดยใช้แผนงานการลดภาษีร่วม (Common Effective Preferential Tariff : CEPT) เป็นกลไกหลัก เพื่อจัดตั้ง ข้อตกลงดังกล่าวได้จัดทำขึ้นโดยนโยบายที่เป็นพื้นฐานของการปฏิรูปก็คือ เปลี่ยนจากการปกป้องมาเป็นการค้าเสรี

การลดภาษีภายใต้ CEPT ใช้เวลาต่างกัน ขึ้นอยู่กับกลุ่มของสินค้า สินค้าบางรายการจัดอยู่ในกลุ่มสินค้าลดภาษีกรณีปกติ (Normal Track) บางรายการจัดอยู่ในกลุ่มสินค้าเร่งลดภาษี (Fast Track) ซึ่งต้องเร่งลดภาษีก่อน

(2) ภาษีศุลกากรผลิตภัณฑ์ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์

ผลิตภัณฑ์ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ (รวมทั้งชิ้นส่วน) ปัจจุบันประเทศไทยยังมีการเก็บภาษีนำเข้า เพื่อคุ้มครองอุตสาหกรรมภายในประเทศ โดยเครื่องใช้ไฟฟ้าและเครื่องใช้อิเล็กทรอนิกส์ที่ผลิตเพื่อส่งออก และผลิตเพื่อจำหน่ายในตลาดภายในประเทศ มีปัญหาด้านภาษีที่แตกต่างกันมาก ตัวอย่างเช่น ผู้ประกอบการที่ผลิตเพื่อการส่งออกและได้รับการส่งเสริมการลงทุนจาก BOI จะไม่ได้รับผลกระทบจากภาษีอากรที่สูงขึ้น แต่ผู้ประกอบการที่ผลิตสินค้าจำหน่ายภายในประเทศแม้จะได้รับการปกป้องโดยการตั้งกำแพงภาษีไว้สูง แต่จะประสบปัญหาต้นทุนชิ้นส่วน

สูง เนื่องจากภาษีสรรพสามิตสำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอญญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(3) ปัญหาจากระบบภาษีอากรในปัจจุบัน

อุตสาหกรรมยานยนต์และอุตสาหกรรมเครื่องใช้ไฟฟ้าอิเล็กทรอนิกส์ มองปัญหา ระบบภาษีอากรปัจจุบันในแง่มุมมองที่ต่างกัน ปัญหาหลักๆ จากมุมมองของอุตสาหกรรมทั้ง 2 สาขา สรุปได้ดังต่อไปนี้ :

อุตสาหกรรมยานยนต์

ก) นโยบายด้านศุลกากรที่เกี่ยวกับชิ้นส่วนถอดครบชุด (CKD) และรถยนต์สำเร็จรูป (CBU) ไม่สอดคล้องกัน และไม่เป็นระบบ ทำให้ผู้ประกอบการรถยนต์ตัดสินใจเรื่องการลงทุนไม่ได้ หรือไม่สามารถตัดสินใจได้ว่าควรทำการผลิตชิ้นส่วนในประเทศหรือนำเข้าจากต่างประเทศ

ข) ภาษีนำเข้าวัตถุดิบหรือชิ้นส่วนยานยนต์อยู่ในระดับสูง เมื่อเทียบกับภาษีนำเข้าชิ้นส่วน CKD ปัจจุบันรัฐเก็บภาษีนำเข้า CKD รถยนต์นั่งร้อยละ 20 แต่ภาษีนำเข้าชิ้นส่วนโลหะหรือชิ้นส่วนพลาสติกร้อยละ 25-35

อุตสาหกรรมเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์

ก) ภาษีนำเข้าชิ้นส่วนสูงกว่าภาษีนำเข้าสินค้าสำเร็จรูป

ข) กระบวนการเรียกคืนภาษีซับซ้อนและยุ่งยาก ยังไม่มีการคำนึงถึงผลจากระบบที่ซับซ้อนนี้มากนัก

นอกจากปัญหาสองประการข้างต้นแล้ว ปัญหาที่อุตสาหกรรมทั้งสองสาขา มักประสบเป็นประจำก็คือ กรมศุลกากรเก็บภาษีนำเข้าวัตถุดิบและชิ้นส่วนที่จำเป็นในการผลิตในอัตราเดียวกัน ซึ่งเป็นอัตราที่สูงมาก ยกตัวอย่างเช่น เก็บภาษีนำเข้ามอเตอร์ขนาดเล็กร้อยละ 35 ในขณะที่เก็บภาษีชิ้นส่วนที่นำมาผลิตมอเตอร์ร้อยละ 5 แต่ถ้านำเข้าในรูปหลอดทองแดง ก็จะเก็บภาษีถึงร้อยละ 35 ในกรณีที่ชิ้นส่วนใช้เฉพาะ การพิสูจน์ว่านำมาใช้ด้วยวัตถุประสงค์เฉพาะทำได้ยาก อัตราภาษีที่ไม่สอดคล้องและซับซ้อนเช่นนี้ ทำให้เห็นว่าระบบภาษีในปัจจุบันยังคงเป็นระบบที่มีปัญหา

2.4.4.2 นโยบายในการส่งเสริมการใช้ชิ้นส่วนภายในประเทศ

(1) กรอบข้อบังคับการใช้ชิ้นส่วนภายในประเทศ

กฎระเบียบการบังคับใช้ชิ้นส่วนภายในประเทศ เป็นระบบที่บังคับผู้ประกอบการให้ใช้ชิ้นส่วนที่ผลิตขึ้นภายในประเทศในระดับที่แน่นอนระดับหนึ่ง (ไม่ว่าจะเป็นการบังคับใช้ในแง่อัตราส่วนของชิ้นส่วนภายในประเทศต่อชิ้นส่วนทั้งหมด หรือ ในแง่ต้นทุนของชิ้นส่วนที่ผลิตภายในประเทศต่อต้นทุนชิ้นส่วนที่ใช้ทั้งหมดก็ตาม) ระบบดังกล่าวนี้ มุ่งที่จะลดการพึ่งพาการนำเข้าชิ้นส่วนจากต่างประเทศ และส่งเสริมผู้ผลิตชิ้นส่วนภายในประเทศ ซึ่งมีผลในทางลดการไหลออก

ของเงินตราของประเทศ ประเทศไทยออกกฎบังคับใช้ชิ้นส่วนยานยนต์ภายในประเทศ เมื่อปี 2516

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แต่ไม่มีการบังคับใช้ชิ้นส่วนเครื่องใช้ไฟฟ้า หรือเครื่องใช้อิเล็กทรอนิกส์ภายในประเทศแต่อย่างใด

(2) โครงการส่งเสริมการลงทุนของ BOI

โครงการส่งเสริมการลงทุนของ BOI สนับสนุนการผลิตชิ้นส่วนเฉพาะภายในประเทศ โครงการให้สิทธิประโยชน์แก่ผู้ประกอบการผู้ที่ต้องการผลิตชิ้นส่วนดังกล่าวในประเทศเพิ่มขึ้น มีข้อสังเกตว่า BOI เลือกให้สิทธิประโยชน์แก่บริษัท ในจำนวนที่จำกัด โดยคำนึงถึงขนาดของตลาดที่มีอยู่ ดังนั้น ภาพที่เห็นก็คือ การหำนำเข้าชิ้นส่วนและการกำหนดภาษีนำเข้าในอัตราสูง สิทธิประโยชน์ที่ BOI ให้เป็นการชั่วคราว ซึ่งบริษัทใดที่ผลิตชิ้นส่วนดังกล่าวและมีสิทธิได้รับผล ประโยชน์จาก BOI แต่ไม่ต้องการสิทธิประโยชน์ดังกล่าว สามารถทำการผลิตได้ โดยขออนุมัติ จากกระทรวงอุตสาหกรรม

2.4.5 นโยบายส่งเสริมมาตรฐานสินค้าอุตสาหกรรมและมาตรฐานฝีมือแรงงาน

2.4.5.1 มาตรฐานสินค้าอุตสาหกรรม

(1) สถานภาพมาตรฐานสินค้าอุตสาหกรรมในปัจจุบัน

พระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. 2511 กำหนดให้สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (สมอ.) มีหน้าที่รับผิดชอบในการกำหนด เผยแพร่ และทดสอบมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมของประเทศไทย

ผลิตภัณฑ์ที่มีมาตรฐานตรงตามที่สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมกำหนด จะเป็นผลิตภัณฑ์ที่รับประกันได้ว่ามีคุณภาพ เชื่อถือได้ และมีความปลอดภัย ทั้งนี้ มาตรฐานต่างๆ ผู้ผลิตสามารถยื่นขอใบอนุญาตได้โดยสมัครใจ กล่าวคือเมื่อ สมอ. ประกาศกำหนดมาตรฐานเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ผู้ผลิตที่สนใจสามารถยื่นขอใบอนุญาตแสดงเครื่องหมายมาตรฐานได้ เพื่อรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์นั้นๆ ของตน

(2) วิธีการเผยแพร่มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม

สมอ. เป็นหน่วยงานกลางรับผิดชอบในการเผยแพร่ข้อมูลมาตรฐานอุตสาหกรรม ทั้งใน และต่างประเทศ นอกจากนั้น สมอ. ยังทำหน้าที่ในการเผยแพร่แนวโน้มต่างๆ ไป

ช่องทางเผยแพร่มาตรฐานอุตสาหกรรมที่สำคัญในปัจจุบันก็คือ สำนักงานอุตสาหกรรม จังหวัด กระทรวงอุตสาหกรรม หน่วยงานดังกล่าวทำหน้าที่บริการข้อมูลมาตรฐานอุตสาหกรรม นอกจากนั้นก็มีการพัฒนาอุตสาหกรรมและกองเพิ่มผลผลิตอุตสาหกรรม กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม ก็ได้ให้บริการจัดสัมมนาและจัดฝึกอบรม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.4.5.2 ความเป็นมาโดยสรุป และปัญหาของระบบมาตรฐานและการทดสอบฝีมือแรงงานแห่งชาติ

(1) ความเป็นมาโดยสรุป

ปี 2514 ได้มีการจัดทำมาตรฐานฝีมือแรงงานสาขาช่างเชื่อมไฟฟ้า ช่างกลึงโลหะ และช่างไฟฟ้าภายในอาคาร ปี 2516 เปลี่ยนกองพัฒนาอาชีพมาเป็นสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน กระทรวงมหาดไทย (ปัจจุบันขึ้นอยู่กับกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม) ขณะเดียวกันก็แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาฝีมือแรงงานแห่งชาติขึ้น เพื่อเตรียมระบบมาตรฐาน และทดสอบฝีมือแรงงานของประเทศอย่างเต็มพิกัด ระบบมาตรฐานและทดสอบฝีมือแรงงานแห่งชาติ สรุปได้ดังต่อไปนี้ :

ชื่อ	มาตรฐานและทดสอบฝีมือแรงงานแห่งชาติ
หน่วยงานรับผิดชอบ	กองมาตรฐานฝีมือแรงงาน กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม
สถานที่ทดสอบ	สถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานภาค (มี 10 แห่งทั่วประเทศ) การทดสอบทำได้ทุกเวลาตลอดปี
สาขาช่าง	ภายในปี 2536 การทดสอบความสามารถของช่างฝีมือตามมาตรฐานที่กำหนดขึ้นครอบคลุม 31 สาขาช่าง ดังนี้ : ช่างเชื่อมไฟฟ้า ช่างกลึงโลหะ ช่างไฟฟ้าภายในอาคาร ช่างวิทยุและโทรทัศน์ ช่างก่ออิฐ ช่างฉาบปูน ช่างไม้(ก่อสร้าง) ช่างซ่อมรถยนต์ ช่างเครื่องปรับอากาศภายในบ้าน ช่างท่อและสุขภัณฑ์ ช่างเชื่อมแก๊ส ช่างไฟฟ้าอุตสาหกรรม ช่างบุครุภัณฑ์ ช่างเขียนแบบเครื่องกล ช่างสีรถยนต์ ช่างไม้เครื่องเรือน ช่างเหล็กเสริมคอนกรีต ช่างซ่อมรถจักรยานยนต์ ช่างสีอาคาร ช่างปรับ ช่างเคาะตัวถังรถยนต์ ช่างตัดเย็บเสื้อผ้าสตรี ช่างซ่อมบำรุงเครื่องจักรกลหนัก พนักงานควบคุมเครื่องจักรกลหนัก ช่างไฟฟ้าอุตสาหกรรม ช่างเจียรไนเฟือง ช่างปุกระเบื้องเซรามิก ช่างประกอบชิ้นงานไม้ ช่างโลหะแผ่น รวมทั้งอาชีพในธุรกิจ โรงแรม และอีก 8 สาขาช่างกำลังอยู่ระหว่างการพิจารณา

(2) ปัญหาของระบบมาตรฐานและการทดสอบฝีมือแรงงานแห่งชาติของไทย

ในประเทศไทย ระบบมาตรฐานและทดสอบฝีมือแห่งชาติได้ดำเนินไปคล้ายกับประเทศญี่ปุ่นและประเทศอื่นๆ แต่ที่ยังไม่แพร่หลายนักในอุตสาหกรรมสาขาต่างๆ มีปัญหาหลายประการที่จะต้องแก้ไขเพื่อให้ระบบดังกล่าวนี้ เป็นที่แพร่หลายมากขึ้น

ปัญหาประการแรกก็คือ สาขาช่างที่เปิดทำการทดสอบมีจำนวนน้อยเกินไป สาขาช่างที่เกี่ยวข้องกับการผลิตในโรงงานเปิดทำการทดสอบน้อยมาก ระบบมาตรฐานและการทดสอบฝีมือแรงงานไม่ครอบคลุมถึงงานหล่อ (Casting) งานชุบขึ้นรูปโลหะ (Forging) งานชุบแข็ง (Metal heat treatment) งานปั๊มขึ้นรูป (Metal pressing) งานแม่พิมพ์พลาสติก (Plastic molding) และแม่พิมพ์ยาง (Rubber molding) การพัฒนาอุตสาหกรรมในประเทศไทย ซึ่งขาดระบบการรับรองฝีมือแรงงานในสาขาที่กล่าวมานี้ อาจจะเป็นอุปสรรคสำคัญที่ขัดขวางการพัฒนาฝีมือแรงงาน และการลงทุนในอุตสาหกรรมสาขาต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง อุตสาหกรรมสนับสนุน ซึ่งได้แก่ อุตสาหกรรมเครื่องจักรกลและโลหะ ซึ่งจะพัฒนาขึ้นมาไม่ได้ถ้าไม่มีกาพัฒนาเทคโนโลยีและฝีมือแรงงาน เพราะอุตสาหกรรมนี้ต้องอาศัยฝีมือแรงงานในระดับสูง ระบบมาตรฐานและการทดสอบฝีมือแรงงานแห่งชาติ ควรจะต้องครอบคลุมสาขาช่างที่มีอันตราย (Dangerous Trade) ทั้งหมดเป็นลำดับแรก เนื่องจากสาขาช่างดังกล่าวต้องการความปลอดภัยในการทำงานมากที่สุด

ปัญหาที่สองก็คือ สถานที่ในการทดสอบจำกัดอยู่เฉพาะที่สถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานภาค ซึ่งมีอยู่ 10 แห่ง เพื่อที่จะกระจายระบบมาตรฐานและการทดสอบฝีมือแรงงานแห่งชาติให้กว้างออกไป จำเป็นต้องใช้สถานที่ทดสอบมากกว่าเดิม นอกจากนี้ สถานที่ในการทดสอบจะต้องเตรียมเครื่องมือและอุปกรณ์สำหรับการสอบไว้ให้พร้อม การเพิ่มเครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้สำหรับการทดสอบ โดยที่มีงบประมาณจำกัด

ปัญหาประการที่สามก็คือ ไม่มีการเคลื่อนไหวให้มีกรยกระดับสถานภาพทั้งทางสังคมและเศรษฐกิจของช่างเทคนิค (Technical workers) ในสาขาการผลิต ช่างเทคนิคได้รับการประเมินอย่างถูกต้องหรือได้รับความนับถือน้อยมาก ทางแก้ก็คือการปฏิบัติต่อช่างเทคนิค โดยการมอบวุฒิบัตรให้ภายใต้ระบบมาตรฐานและการทดสอบฝีมือแรงงานแห่งชาติ เพื่อกระตุ้นให้แรงงานที่ต้องการที่จะเรียนรู้เพิ่มขึ้น มีผลให้เกิดการสะสมความรู้ความเชี่ยวชาญของสังคมไทยมากขึ้นในภาพรวม

บทที่ 3

วิธีการศึกษา

ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาประกอบด้วยข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) และข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ดังต่อไปนี้

3.1 ข้อมูลปฐมภูมิ

3.1.1 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ส่วนที่ 1 การศึกษาข้อมูลจากผู้ขึ้นส่วน

เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามแก่ผู้จัดการฝ่ายจัดซื้อของบริษัทในอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์สำเร็จรูปที่มีมูลค่าการส่งออกมากกว่า 10,000 ล้านบาท ในปี 2540 จำนวนทั้งสิ้น 12 บริษัท โดยทำการส่งแบบสอบถามทางโทรสาร ซึ่งในแบบสอบถามจะประกอบด้วยคำถาม 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1	ข้อมูลทั่วไปของผู้ขึ้นส่วน
ตอนที่ 2	ข้อมูลการให้ช่วงผลิตของผู้ขึ้นส่วน

ส่วนที่ 2 การศึกษาข้อมูลจากผู้ผลิตขึ้นส่วน

เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามแก่ผู้จัดการฝ่ายขายของบริษัทในอุตสาหกรรมสนับสนุนและอุตสาหกรรมผลิตขึ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งคัดเลือกมาจากรฐานข้อมูลอุตสาหกรรมสนับสนุนของหน่วยพัฒนาการเชื่อมโยงอุตสาหกรรม สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน จำนวน 100 บริษัท จากทั้งหมด 200 บริษัท ซึ่งมีคุณสมบัติดังนี้

- (1) เป็นบริษัทที่มีขนาดการลงทุนไม่เกิน 100 ล้านบาท
- (2) เป็นบริษัทที่ดำเนินการรับช่วงผลิต
- (3) เป็นบริษัทที่มีตลาดเป้าหมายคือกลุ่มอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์

โดยทำการส่งแบบสอบถามทางโทรสาร ซึ่งแบบสอบถามจะประกอบด้วยคำถาม 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1	ข้อมูลทั่วไปของผู้ผลิตขึ้นส่วน
ตอนที่ 2	ข้อมูลการรับช่วงผลิตของผู้ผลิตขึ้นส่วน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาค้นคว้าเท่านั้น เมื่อผู้ใช้เห็นนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.1.2 การวิเคราะห์ข้อมูล

1) การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามทั้ง 2 ส่วน ใช้การวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงบรรยาย (Descriptive Statistics) ในรูปแบบร้อยละ (Percentage)

2) ในแบบสอบถามผู้ใช้ชิ้นส่วน ตอนที่ 2 ข้อที่ 2 เรื่องความคิดเห็นของผู้ใช้ชิ้นส่วนต่อระดับความสำคัญของปัจจัยที่ใช้เป็นเกณฑ์ในการพิจารณาจัดซื้อ

และแบบสอบถามผู้ผลิตชิ้นส่วน ตอนที่ 2 ข้อที่ 3 เรื่องความคิดเห็นของผู้ผลิตชิ้นส่วนต่อระดับความสำคัญของปัญหาที่เป็นอุปสรรคในการรับช่วงผลิต

มีคำตอบให้เลือก 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุดโดยกำหนดน้ำหนักคะแนน ดังนี้

มากที่สุด	=	5	คะแนน
มาก	=	4	คะแนน
ปานกลาง	=	3	คะแนน
น้อย	=	2	คะแนน
น้อยที่สุด	=	1	คะแนน

เกณฑ์ที่ใช้ตัดสินระดับความสำคัญ คือ คะแนนเฉลี่ย ซึ่งสามารถคำนวณได้จาก

$$\text{คะแนนเฉลี่ย} = \frac{\text{ผลรวมของ (จำนวนผู้เลือกตอบแต่ละระดับ * น้ำหนักคะแนนของแต่ละระดับ)}}{\text{จำนวนผู้ตอบทั้งหมด}}$$

คะแนนเฉลี่ย	4.51 – 5.00	คือ	ระดับความสำคัญมากที่สุด
คะแนนเฉลี่ย	3.51 – 4.50	คือ	ระดับความสำคัญมาก
คะแนนเฉลี่ย	2.51 – 3.50	คือ	ระดับความสำคัญปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย	1.51 – 2.50	คือ	ระดับความสำคัญน้อย
คะแนนเฉลี่ย	น้อยกว่า 1.50	คือ	ระดับความสำคัญน้อยที่สุด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3) การวัดระดับของการเชื่อมโยงอุตสาหกรรม กำหนดเป็น 5 ระดับ ได้แก่

- ระดับการเชื่อมโยงสูงมาก
- ระดับการเชื่อมโยงสูง
- ระดับการเชื่อมโยงปานกลาง
- ระดับการเชื่อมโยงต่ำ
- ระดับการเชื่อมโยงต่ำมาก

โดยเกณฑ์ที่ใช้ตัดสินระดับการเชื่อมโยง คือ สัดส่วนการใช้ชิ้นส่วนภายในประเทศเฉลี่ย ซึ่งสามารถคำนวณได้จาก

$$\text{สัดส่วนการใช้ชิ้นส่วนภายในประเทศ} = \frac{\text{ปริมาณการใช้ชิ้นส่วนภายในประเทศ}}{\text{ปริมาณการใช้ชิ้นส่วนทั้งหมด}} \times 100$$

$$\text{สัดส่วนการใช้ชิ้นส่วนภายในประเทศเฉลี่ย} = \frac{\text{ผลรวมของ (สัดส่วนการใช้ชิ้นส่วนภายในประเทศของแต่ละบริษัท)}}{\text{จำนวนบริษัทที่ทำการสอบถาม}} \times 100$$

สัดส่วนการใช้ชิ้นส่วนภายในประเทศเฉลี่ย ร้อยละ 81-100 คือ ระดับการเชื่อมโยงสูงมาก

สัดส่วนการใช้ชิ้นส่วนภายในประเทศเฉลี่ย ร้อยละ 61-80 คือ ระดับการเชื่อมโยงสูง

สัดส่วนการใช้ชิ้นส่วนภายในประเทศเฉลี่ย ร้อยละ 41-60 คือ ระดับการเชื่อมโยงปานกลาง

สัดส่วนการใช้ชิ้นส่วนภายในประเทศเฉลี่ย ร้อยละ 21-40 คือ ระดับการเชื่อมโยงต่ำ

สัดส่วนการใช้ชิ้นส่วนภายในประเทศเฉลี่ย ร้อยละ 0-20 คือ ระดับการเชื่อมโยงต่ำมาก

3.2 ข้อมูลทฤษฎีภูมิ

การศึกษาแนวทางการปรับโครงสร้างภาษีอากรที่เหมาะสมของอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ ได้จากการรวบรวมข้อมูล จากรายงานการศึกษาของกองแผนงาน สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน

การศึกษานี้เป็นการวิเคราะห์โครงสร้างและอัตราอากรนำเข้าที่เหมาะสม โดยใช้วิธีวัดในรูปของอัตราความคุ้มครองที่แท้จริง (Effective Rate of Protection, ERP) พร้อมทั้งมีการพิจารณา กำหนดข้อกำหนดทางเทคนิคเพิ่มเติม สำหรับชิ้นส่วนและส่วนประกอบอิเล็กทรอนิกส์ที่ใช้ในการผลิต/ประกอบผลิตภัณฑ์อิเล็กทรอนิกส์ เพื่อเป็นหลักในการแยกประเภทรายการชิ้นส่วนและส่วนประกอบอิเล็กทรอนิกส์ที่ใช้ในการผลิต/ประกอบผลิตภัณฑ์อิเล็กทรอนิกส์ ออกจากชิ้นส่วนและส่วนประกอบอิเล็กทรอนิกส์ที่ใช้ในการผลิตผลิตภัณฑ์อื่นให้มีความชัดเจน

การวิเคราะห์อัตราอากรนำเข้าที่เหมาะสม

ในการวิเคราะห์อัตราอากรนำเข้าที่เหมาะสม จำเป็นต้องมีข้อมูลและค่านึงถึงปัจจัยต่างๆ อย่างครบถ้วนและถูกต้อง จึงจะสามารถกำหนดอัตราอากรนำเข้าที่เหมาะสมและสอดคล้องกัน ซึ่งจะทำให้ผู้ผลิตผลิตภัณฑ์อิเล็กทรอนิกส์ และผู้ผลิตชิ้นส่วนและส่วนประกอบอิเล็กทรอนิกส์ในประเทศมีความสามารถในการแข่งขันกับผู้ผลิตในต่างประเทศ ไม่ว่าจะเป็นการแข่งขันในตลาดในประเทศหรือตลาดต่างประเทศ

การวิเคราะห์อัตราอากรนำเข้าที่เหมาะสม เป็นการวิเคราะห์ว่าผู้ผลิตผลิตภัณฑ์อิเล็กทรอนิกส์จะมีความสามารถในการแข่งขันเพียงใด ซึ่งวัดในรูปของอัตราความคุ้มครองที่แท้จริง (Effective Rate of Protection, ERP) ภายได้โมเดลหลายโมเดลของอัตราอากรของสินค้าสำเร็จรูปและชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ และพิจารณาหาอัตราอากรนำเข้าว่าอัตราใดเป็นอัตราที่เหมาะสม โดยมีวิธีการศึกษาดังนี้คือ

1. วิเคราะห์รายการชิ้นส่วนและส่วนประกอบหลักของผลิตภัณฑ์อิเล็กทรอนิกส์สำเร็จรูป คือ เครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องรับโทรทัศน์ เครื่องรับวิทยุทัศน์ และเครื่องรับโทรศัพท์
2. วิเคราะห์ต้นทุนของชิ้นส่วน และส่วนประกอบอิเล็กทรอนิกส์ ในโครงสร้างต้นทุนการผลิต/ประกอบของผลิตภัณฑ์ดังกล่าวข้างต้น
3. วิเคราะห์ผลกระทบของอัตราอากรนำเข้าของชิ้นส่วน และส่วนประกอบอิเล็กทรอนิกส์ต่อการผลิตสินค้าสำเร็จรูป โดยใช้วิธีการวัดอัตราความคุ้มครองที่แท้จริง (Effective Rate of Protection, ERP)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผลการวิเคราะห์อัตราความคุ้มครองที่แท้จริง จะทำให้หาอัตราอากรนำเข้าที่เหมาะสมของ
 ชิ้นส่วน และส่วนประกอบอิเล็กทรอนิกส์ รวมทั้งวัตถุดิบ ชิ้นส่วน และส่วนประกอบหลัก ที่ใช้ในการ
 การผลิตชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งจะช่วยให้ผู้ผลิตผลิตภัณฑ์อิเล็กทรอนิกส์และผู้ผลิตชิ้นส่วนและ
 ส่วนประกอบอิเล็กทรอนิกส์ในประเทศไทยมีความสามารถในการแข่งขันกับผู้ผลิตในต่างประเทศ
 ได้

แนวความคิดในการวัดอัตราคุ้มครองที่แท้จริง

การหาอัตราอากรที่เหมาะสม ควรเป็นอัตราอากรที่ทำให้ผู้ผลิตผลิตภัณฑ์ในประเทศ
 สามารถแข่งขันกับผู้ผลิตในต่างประเทศได้ ดังนั้น จึงควรเป็นการเปรียบเทียบราคาสินค้าขั้นปลาย
 และต้นทุนการผลิตสินค้าขั้นปลายของสินค้าในตลาดโลก กับราคาสินค้าขั้นปลาย และต้นทุนการ
 ผลิตสินค้าขั้นปลายในประเทศตามอัตราอากรที่กำหนดขึ้น และพิจารณาว่าอัตราอากรดังกล่าว ผู้
 ผลิตในประเทศสามารถแข่งขันกับผู้นำเข้าสินค้าสำเร็จรูปจากตลาดโลกได้หรือไม่ โดยต้นทุนของ
 ผู้นำเข้า ถ้าสูงกว่าผู้ผลิตในประเทศมากเท่าใดก็แสดงว่ามีอัตราคุ้มครองที่แท้จริงมากขึ้นเท่านั้น

สรุป ผู้ผลิตในประเทศจะสามารถแข่งขันกับผู้ผลิตในตลาดโลกได้ ต่อเมื่อต้นทุนการนำ
 เข้าสินค้าสำเร็จรูปจากตลาดโลกสูงกว่าต้นทุนการผลิตของผู้ผลิตในประเทศ หรือ

$$(\text{ราคาสินค้าในตลาดโลก} + \text{อากรนำเข้า}) \geq \text{ต้นทุนการผลิตสินค้าในประเทศ}$$

ปัจจัยที่ใช้ในการคำนวณ

การคำนวณหาอัตราอากรที่เหมาะสม จำเป็นต้องพิจารณาปัจจัยหลายประการ คือ

1. ราคาสินค้าในตลาดโลก

ราคาสินค้าในตลาดโลกของสินค้าสำเร็จรูปที่ใช้ในการพิจารณาอัตราอากรนำเข้านั้น ต้องเป็นราคา
 กลางที่หาซื้อได้จริง และเป็นรุ่นที่ใกล้เคียงกับสินค้าสำเร็จรูปที่กำลังพิจารณาอยู่

2. อัตราอากรนำเข้า

อัตราอากรนำเข้า จะแยกเป็น 2 กรณี คือ อัตราอากรนำเข้าสินค้าสำเร็จรูป และอัตราอากร
 นำเข้าชิ้นส่วน และส่วนประกอบอิเล็กทรอนิกส์ โดยจะกำหนดเป็นโมเดลหลายๆ กรณี และ
 คำนวณว่าในแต่ละกรณี จะทำให้เกิดอัตราความคุ้มครองที่แท้จริง (ERP) เปลี่ยนแปลงไปอย่างไร
 ตัวอย่างเช่น โมเดล 30-10% หมายถึง กำหนดให้อัตราอากรนำเข้าสินค้าสำเร็จรูปเป็นร้อยละ 30
 ในขณะที่ชิ้นส่วนและส่วนประกอบมีอัตราอากรนำเข้าร้อยละ 10

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้เพื่อใช้ในการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. โครงสร้างต้นทุนของสินค้าสำเร็จรูป

โครงสร้างของสินค้าสำเร็จรูปประกอบด้วยชิ้นส่วนและส่วนประกอบ ค่าแรงงานและ โสหุ่ยในการผลิตต่างๆ ซึ่งจะมีส่วนประกอบเป็นจำนวนชิ้น จำนวนเวลา และอัตราร้อยละที่จะนำมาคำนวณต้นทุนการผลิต โดยแยกพิจารณาเป็น 2 กรณี คือ

3.1 ต้นทุนสินค้าในตลาดโลก

จากโครงสร้างของสินค้าสำเร็จรูป เราจะคำนวณหาต้นทุนของสินค้าสำเร็จรูปได้ โดยคำนวณราคาชิ้นส่วนและส่วนประกอบ ค่าแรงงาน และโสหุ่ยในการผลิตจากราคากลางของตลาดโลก ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นราคากลางในสิงคโปร์

3.2 ต้นทุนสินค้าในประเทศ

จากโครงสร้างของสินค้าสำเร็จรูป เราจะคำนวณหาต้นทุนของสินค้าสำเร็จรูปได้ โดยใช้ราคาจริงในประเทศเป็นหลัก ยกเว้นกรณีชิ้นส่วนและส่วนประกอบอิเล็กทรอนิกส์ที่นำเข้าจากต่างประเทศ จะใช้อัตราการนำเข้าตามโมเดลที่คำนวณขึ้นในแต่ละสถานการณ์ ตามข้อ 2 เว้นแต่ชิ้นส่วนใดที่มีอัตราการนำเข้าในปัจจุบันต่ำกว่าอัตราการนำเข้าตามโมเดลที่กำหนดก็จะใช้อัตราการที่ต่ำกว่านั้นในการคำนวณ

ตัวอย่างการคำนวณ

ตารางที่ 3.1 เป็นตัวอย่างการคำนวณหาอัตราการคุ้มครองที่แท้จริง (ERP) ซึ่งเป็นตัวอย่างของ CRT ซึ่งจะใช้ในการอธิบายวิธีการคำนวณในแต่ละช่องของตารางที่ 3.1 ดังนี้คือ

ช่อง A = 27-10%

ช่อง A เป็นช่องในแนวดิ่ง เพื่อพิจารณาถึงอัตราการคุ้มครองที่แท้จริง (ERP) ของ CRT ในกรณีที่มีอัตราการนำเข้าสินค้าสำเร็จรูปร้อยละ 27 และมีอัตราการนำเข้าชิ้นส่วนและส่วนประกอบร้อยละ 10

ช่อง B = 20-10%

ช่อง B เป็นช่องในแนวดิ่ง เพื่อพิจารณาถึงอัตราการคุ้มครองที่แท้จริง (ERP) ของ CRT ในกรณีที่มีอัตราการนำเข้าสินค้าสำเร็จรูปร้อยละ 20 และมีอัตราการนำเข้าชิ้นส่วนและส่วนประกอบร้อยละ 10

ช่อง C = 0-0%

ช่อง C เป็นช่องในแนวดิ่ง เพื่อพิจารณาถึงโครงสร้างต้นทุนและราคาสินค้าในตลาดโลก ซึ่งจะมีอัตราการทั้งหมดเป็นร้อยละ 0 และมีอัตราความคุ้มครองที่แท้จริง (ERP) เป็น 0 ด้วย

รายการที่ 1 ราคาเฉลี่ยสินค้าชั้นปลาย

ราคาเฉลี่ยของสินค้าชั้นปลาย รายการ 1A คือ ราคาตลาดโลก (C) รวมกับอกรนำเข้าตามอัตราอกรนำเข้าสินค้าสำเร็จรูป (27%) รายการ 1B คือ ราคาตลาดโลก (C) รวมกับอกรนำเข้าตามอัตราอกรนำเข้าสินค้าสำเร็จรูป (20%) รายการ 1C คือ ราคาตลาดโลกซึ่งเป็นราคากลางที่ได้รับจากตลาดสิงคโปร์

รายการที่ 2 ต้นทุนการผลิตสินค้าชั้นปลายของปัจจัยการผลิตขั้นกลางที่นำเข้า

ต้นทุนการผลิตสินค้าชั้นปลายของปัจจัยการผลิตขั้นกลางที่นำเข้าเป็นผลรวมของต้นทุนขั้นส่วนที่นำเข้าแต่ละรายการ ($A_{ij} P_j$) (รายการ 2A, 2B) โดยใช้ราคาตลาดโลก (C) รวมกับอกรนำเข้าตามอัตราอกรนำเข้าขั้นส่วน (10%) ส่วนสินค้าในตลาดโลก (3C) เป็นราคากลางของขั้นส่วนในตลาดโลก

รายการที่ 3 ต้นทุนการผลิตสินค้าชั้นปลายของปัจจัยการผลิตขั้นกลางภายในประเทศ

ต้นทุนการผลิตสินค้าชั้นปลายของปัจจัยการผลิตขั้นกลางภายในประเทศ (รายการ 3A, 3B) เป็นผลรวมของต้นทุนขั้นส่วน โดยใช้ราคาของขั้นส่วนภายในประเทศไทย ส่วนสินค้าในตลาดโลก (3C) เป็นราคากลางของขั้นส่วนในตลาดโลก

รายการที่ 4 ต้นทุนการผลิตสินค้าชั้นปลายของค่าแรงและค่าจัดการ

ต้นทุนการผลิตสินค้าชั้นปลายของค่าแรงและค่าจัดการ (รายการ 4A, 4B) เป็นค่าแรงและค่าจัดการในประเทศไทย ส่วนสินค้าในตลาดโลก (3C) เป็นค่าแรงและค่าจัดการในตลาดโลก

รายการที่ 5 ต้นทุนการผลิตสินค้าชั้นปลาย

รายการที่ 5 เป็นผลรวมของต้นทุนการผลิตสินค้าชั้นปลาย คือ ผลรวมของรายการที่ 2, 3 และ 4

รายการที่ 6 มูลค่าเพิ่ม

รายการที่ 6 มูลค่าเพิ่ม หรือ ผลต่างของราคาเฉลี่ยของสินค้าชั้นปลาย (รายการที่ 1) กับต้นทุนการผลิตของสินค้าชั้นปลาย (รายการที่ 5) หรือ ผลต่างของต้นทุนของผู้นำเข้า และต้นทุนของผู้ผลิตสินค้าสำเร็จรูปในประเทศนั่นเอง

รายการที่ 7 ERP อัตราการคุ้มครองที่แท้จริง

ERP หรือ อัตราการคุ้มครองที่แท้จริงมีหน่วยเป็นร้อยละ จะแสดงถึงอัตราผลต่างของมูลค่าเพิ่มของผู้ผลิตในประเทศและตลาดโลก ซึ่งเมื่อมีอัตราคุ้มครองเป็นบวก (+) และมีปริมาณมากขึ้นเท่าใด ก็แสดงว่าผู้ผลิตในประเทศได้รับการคุ้มครองหรือมีความสามารถในการแข่งขันกับผู้นำเข้าหรือสินค้าในตลาดโลกได้มากขึ้นเท่านั้น หากติดลบ (-) แสดงว่าไม่มีความสามารถในการแข่งขันกับผู้นำเข้าหรือสินค้าในตลาดโลก

$$ERP = \frac{\text{มูลค่าเพิ่มสินค้าในประเทศ} - \text{มูลค่าเพิ่มของสินค้าในตลาดโลก}}{\text{มูลค่าเพิ่มของสินค้าในตลาดโลก}} \times 100$$

ดังนั้น

$$ERP (A) = \frac{(86.62 - 147.81)}{147.81} \times 100$$

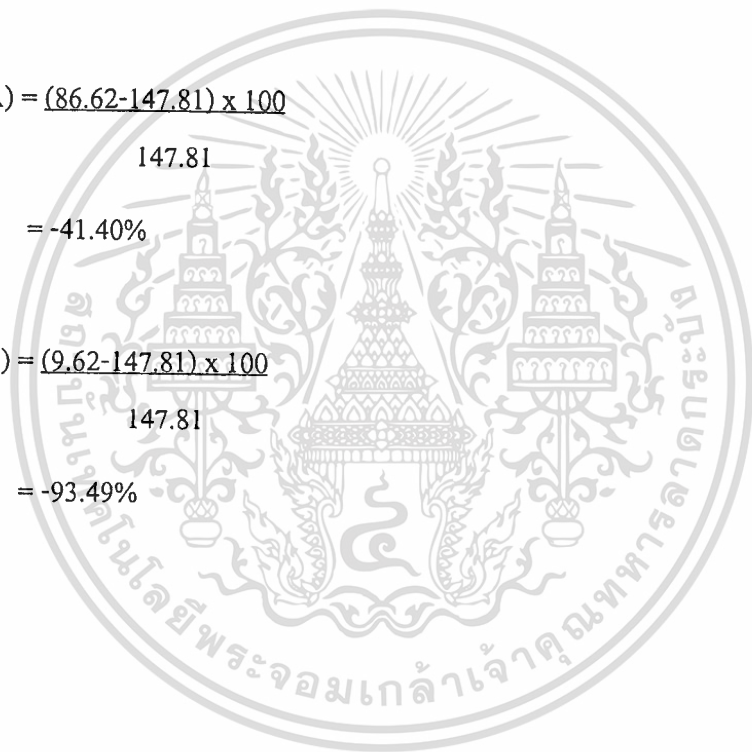
$$= \frac{86.62 - 147.81}{147.81} \times 100$$

$$= -41.40\%$$

$$ERP (B) = \frac{(9.62 - 147.81)}{147.81} \times 100$$

$$= \frac{9.62 - 147.81}{147.81} \times 100$$

$$= -93.49\%$$

ตารางที่ 3.1 ตัวอย่างการคำนวณหาค่าอัตราความคุ้มครองที่แท้จริง (ERP) ของ CRT

ต้นทุนการผลิต	อัตรากรนำเข้าสินค้าขั้นปลาย-ปัจจัยการผลิตชั้นกลาง		
	ราคาในประเทศ		ราคาตลาดโลก
	A = 27-10%	B = 20-10%	
(1) Pi ราคาเฉลี่ยของสินค้าขั้นปลาย	1,397.00	1,320.00	1,100.00
aij pj ต้นทุนเฉลี่ยของปัจจัยการผลิตชั้นกลางที่นำเข้า			
เมื่อ j = Glass*	250.98	250.98	228.16
= Flat-Grill*	43.18	43.18	39.25
= Gun Part*	55.40	55.40	50.36
= Phosphor*	24.34	24.34	22.13
= Heater Assy*	20.04	20.04	18.22
= Bead Glass, Stem*	15.27	15.27	13.88
= Cloth-Tape-Brt*	10.21	10.21	9.28
= Connector, Support*	10.08	10.08	9.16
= Graphite	4.70	4.70	3.85
= Frit Glass	4.08	4.08	3.71
= Primal	1.35	1.35	1.04
= Al-Chip	1.15	1.15	0.91
= Iso-Amyl-Acetate	1.13	1.13	0.98
(2) aij Pj ต้นทุนการผลิตสินค้าขั้นปลายของปัจจัยการผลิตชั้นกลางที่นำเข้า	441.92	441.92	400.95
aij Pk ต้นทุนเฉลี่ยของปัจจัยการผลิตชั้นกลางภายในประเทศ			
เมื่อ k = Glass	157.10	157.10	142.82
= Frame, Band	70.39	70.39	63.99
= Metal Part	11.67	11.67	10.61
= Spring	3.48	3.48	3.17
= Sodium Hydroxide	0.72	0.72	0.66

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

ต้นทุนการผลิต	อัตราอกรนำเข้สินค้้ขึ้นปลาย-ปีจ้ย การผลิตขึ้นกลาง		
	ราคาในประเทศ		ราคาตลาดโลก
	A = 27-10%	B = 20-10%	C = 0-0%
(3) aik Pk ต้นทุนการผลิตสินค้้ขึ้นปลายของปีจ้ยการ ผลิตขึ้นกลางภายในประเทศ	243.36	243.36	221.24
(4) ail PI ต้นทุนการผลิตสินค้้ขึ้นปลายของค้้แรงและ ค้้จัดการ	625.10	625.10	330.00
(5) (2)+(3)+(4) ต้นทุนการผลิตสินค้้ขึ้นปลาย	1,310.38	1,310.38	952.19
(6) Pi-(5) มูลค้้เพิ่ม	86.62	9.62	147.81
(7) ERP อัตราการค้้ครองที่แท้จริง	-41.40	-93.49	0.00

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน

สรุปได้ว่าในอุตสาหกรรมการผลิต CRT นั้น ถ้าอัตราอกรนำเข้ของขึ้นส่วนเป็นร้อยละ 10 แล้ว มีอัตราอกรนำเข้ CRT ดำรงรูปจากต่างประเทศ ไม่ว่าจะเป็ร้อยละ 27 หรือร้อยละ 20 ผู้ผลิตจะมีอัตราการค้้ครองที่แท้จริงเป็น -41.40% และ -93.49% หรือผู้ประกอบการจะไม่สามารถแข่งขันกับผู้ผลิตในต่างประเทศได้เลย

บทที่ 4

ผลการศึกษา

ข้อมูลที่ใช้ประกอบในการศึกษาสภาพการเชื่อมโยงอุตสาหกรรม และปัญหาอุปสรรคในการพัฒนาการเชื่อมโยงอุตสาหกรรม ประกอบด้วยข้อมูลปฐมภูมิและข้อมูลทุติยภูมิ สำหรับข้อมูลประเภทปฐมภูมินั้น ได้จากการส่งแบบสอบถามไปยังผู้ประกอบการ โดยประกอบด้วย 2 ส่วน ส่วนแรกเป็นข้อมูลที่สอบถามจากผู้ใช้ชิ้นส่วน และส่วนที่สองเป็นข้อมูลที่สอบถามจากผู้ผลิตชิ้นส่วน

4.1 ข้อมูลจากผู้ใช้ชิ้นส่วน

ศึกษาข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามแก่ผู้จัดการฝ่ายจัดซื้อของบริษัทในอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์สำเร็จรูป ที่มีมูลค่าการส่งออกในปี 2540 มากกว่า 10,000 ล้านบาท จำนวนทั้งสิ้น 12 บริษัท ซึ่งจากแบบสอบถามที่ส่งไป ได้รับการตอบกลับคืนจากผู้ประกอบการเป็นจำนวน 10 ราย คิดเป็นร้อยละ 83.3 ซึ่งสามารถแสดงรายละเอียดจากแบบสอบถามได้ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ใช้ชิ้นส่วน

จากตารางที่ 4.1 แสดงรายละเอียดดังต่อไปนี้

1) ประเภทธุรกิจ

จากบริษัทในอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์สำเร็จรูปที่ตอบแบบสอบถามจำนวน 10 ราย พบว่า เป็นผู้ผลิตกลุ่มผลิตภัณฑ์อิเล็กทรอนิกส์ที่ใช้ในบ้านจำนวน 3 ราย คิดเป็นร้อยละ 30.0 ผลิตกลุ่มคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ประกอบ จำนวน 5 ราย คิดเป็นร้อยละ 50.0 ผลิตกลุ่มผลิตภัณฑ์อิเล็กทรอนิกส์ที่ใช้ในสำนักงานจำนวน 1 ราย คิดเป็นร้อยละ 10.0 ผลิตกลุ่มชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์และส่วนประกอบจำนวน 1 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 10.0

2) สถานภาพการรับการลงทุน

จากการสอบถามบริษัทจำนวน 10 ราย พบว่าเป็นบริษัทที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนทั้งหมด 10 ราย คิดเป็นร้อยละ 100.0

เอกสารนี้เป็นเอกสารลิขสิทธิ์ของสำนักงานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3) เงินทุนจดทะเบียน

จากการสอบถามบริษัทจำนวน 10 ราย พบว่า เป็นบริษัทที่มีเงินทุนจดทะเบียนมากกว่า 100 ล้านบาท ทั้งหมด 10 ราย คิดเป็นร้อยละ 100.0

4) จำนวนแรงงาน

จากการสอบถามบริษัทจำนวน 10 ราย พบว่า เป็นบริษัทที่มีจำนวนแรงงานมากกว่า 200 คน ทั้ง 10 ราย คิดเป็นร้อยละ 100.0

จากการกำหนดขนาดโรงงาน โดยใช้เกณฑ์ด้านเศรษฐศาสตร์ตามคำอธิบายของกระทรวงอุตสาหกรรม โดยความเห็นชอบของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ซึ่งประกาศใช้เมื่อ 30 ธันวาคม พ.ศ. 2530 ได้กำหนดขนาดของโรงงานตามจำนวนเงินลงทุนและจำนวนคนงานออกเป็น 3 ขนาด ได้แก่

1. พิจารณาจากขนาดเงินลงทุน
 - 1.1 อุตสาหกรรมขนาดเล็ก เงินลงทุนไม่เกิน 10 ล้านบาท
 - 1.2 อุตสาหกรรมขนาดกลาง เงินลงทุนมากกว่า 10 ล้านบาท แต่ไม่เกิน 100 ล้านบาท
 - 1.3 อุตสาหกรรมขนาดใหญ่ เงินลงทุนมากกว่า 100 ล้านบาท
2. พิจารณาจากจำนวนแรงงาน
 - 2.1 อุตสาหกรรมขนาดเล็ก การจ้างงานไม่เกิน 50 คน
 - 2.2 อุตสาหกรรมขนาดกลาง การจ้างงานมากกว่า 50 คน แต่ไม่เกิน 200 คน
 - 2.3 อุตสาหกรรมขนาดใหญ่ การจ้างงานมากกว่า 200 คน

จากการพิจารณาเกณฑ์การแบ่งขนาดของโรงงานอุตสาหกรรมตามหลักของกระทรวงอุตสาหกรรมนั้น พบว่า ผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์สำเร็จรูปที่ตอบแบบสอบถามจำนวน 10 ราย จัดเป็นโรงงานอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ทั้งสิ้น

5) ตลาดที่สำคัญ

จากผู้ประกอบการที่ตอบแบบสอบถามจำนวน 10 ราย พบว่า เป็นบริษัทที่มีตลาดในต่างประเทศทั้งสิ้น จำนวน 6 ราย คิดเป็นร้อยละ 60.0 และบริษัทที่มีตลาดในประเทศเป็นส่วนใหญ่ จำนวน 4 ราย คิดเป็นร้อยละ 40.0

ตารางที่ 4.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ใช้ชิ้นส่วน

ข้อมูล	จำนวน	ร้อยละ
1. ประเภทธุรกิจ		
กลุ่มผลิตภัณฑ์อิเล็กทรอนิกส์ที่ใช้ในบ้าน	3	30.0
กลุ่มคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ประกอบ	5	50.0
กลุ่มผลิตภัณฑ์อิเล็กทรอนิกส์ที่ใช้ในสำนักงาน	1	10.0
กลุ่มชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์และส่วนประกอบ	1	10.0
	10	100.0
2. สถานภาพการรับการลงทุน		
ได้รับการส่งเสริมการลงทุน	10	100.0
ไม่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน	0	0.0
	10	100.0
3. เงินทุนจดทะเบียน		
ไม่เกิน 100 ล้านบาท	0	0.0
มากกว่า 100 ล้านบาท	10	100.0
	10	100.0
4. จำนวนแรงงาน		
ไม่เกิน 200 คน	0	0.0
มากกว่า 200 คน	10	100.0
	10	100.0
5. ตลาด		
ตลาดต่างประเทศทั้งสิ้น	6	60.0
ตลาดต่างประเทศส่วนใหญ่	4	40.0
	10	100.0

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 2 ข้อมูลการให้ช่วงผลิตของผู้ใช้ชิ้นส่วน

1) ระดับการเชื่อมโยงอุตสาหกรรม

จากการสอบถามผู้ประกอบการที่ตอบแบบสอบถามจำนวน 10 ราย ผู้ประกอบการได้รายงานสัดส่วนการใช้ชิ้นส่วนภายในประเทศ ดังข้อมูลที่แสดงในตารางที่ 4.2 โดยค่าสัดส่วนการใช้ชิ้นส่วนภายในประเทศเฉลี่ย คิดเป็นร้อยละ 27.02 ดังนั้น จึงถือว่าการเชื่อมโยงอุตสาหกรรมอยู่ในระดับต่ำ

ตารางที่ 4.2 สัดส่วนการใช้ชิ้นส่วนภายในประเทศ

บริษัท	สัดส่วนการใช้ชิ้นส่วนภายในประเทศ (ร้อยละ)
Seagate Technology (Thailand)	34.3
IBM Storage Products (Thailand)	10
Sharp Appliances (Thailand)	40
AMD (Thailand)	0
World Electric (Thailand)	25
Minebea Thai	38
Delta Electronics (Thailand)	40
Canon Hi-Tech (Thailand)	55
Capetronic International (Thailand)	6
Thomson Television (Thailand)	21.92
ToTal	270.22
สัดส่วนการใช้ชิ้นส่วนในประเทศเฉลี่ย (ร้อยละ)	27.02

2) เกณฑ์ในการพิจารณาจัดซื้อของผู้ใช้ชิ้นส่วน

จากตารางที่ 4.3 แสดงรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. คุณภาพ มีผู้ประกอบการที่ให้ระดับความสำคัญ มากที่สุด จำนวน 9 ราย มาก จำนวน 1 ราย คิดเป็นคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 4.90 ดังนั้น ถือเป็นปัจจัยที่มีระดับความสำคัญ มากที่สุด
2. การส่งมอบ มีผู้ประกอบการที่ให้ระดับความสำคัญ มากที่สุด จำนวน 8 ราย มาก จำนวน 2 ราย คิดเป็นคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 4.80 ดังนั้น ถือเป็นปัจจัยที่มีระดับความสำคัญ มากที่สุด
3. ราคา มีผู้ประกอบการที่ให้ระดับความสำคัญ มากที่สุด จำนวน 5 ราย มาก จำนวน 5 ราย คิดเป็นคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 4.50 ดังนั้น ถือเป็นปัจจัยที่มีระดับความสำคัญ มากที่สุด
4. เทคโนโลยี มีผู้ประกอบการที่ให้ระดับความสำคัญ มากที่สุด จำนวน 4 ราย มาก จำนวน 5 ราย ปานกลาง จำนวน 1 ราย คิดเป็นคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 4.30 ดังนั้น ถือเป็นปัจจัยที่มีระดับความสำคัญ มาก
5. บริการ มีผู้ประกอบการให้ระดับความสำคัญ มากที่สุด จำนวน 4 ราย มาก จำนวน 4 ราย ปานกลาง จำนวน 2 ราย คิดเป็นคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 4.20 ดังนั้น ถือเป็นปัจจัยที่มีระดับความสำคัญ มาก
6. ฐานะทางการเงิน มีผู้ประกอบการที่ให้ระดับความสำคัญ มากที่สุด จำนวน 2 ราย มาก จำนวน 4 ราย ปานกลาง จำนวน 4 ราย คิดเป็นคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 3.80 ดังนั้น ถือเป็นปัจจัยที่มีระดับความสำคัญ มาก
7. การบริหารการจัดการ มีผู้ประกอบการให้ระดับความสำคัญ มากที่สุด จำนวน 1 ราย มาก จำนวน 6 ราย ปานกลาง จำนวน 3 ราย คิดเป็นคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 3.80 ดังนั้น ถือเป็นปัจจัยที่มีระดับความสำคัญ มาก
8. นโยบายสนับสนุนของรัฐ เช่น เป็นบริษัทที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน ซึ่งมีผู้ประกอบการให้ระดับความสำคัญ มากที่สุด จำนวน 1 ราย มาก จำนวน 2 ราย ปานกลาง จำนวน 6 ราย และน้อย จำนวน 1 ราย คิดเป็นคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 3.30 ดังนั้น ถือเป็นปัจจัยที่มีระดับความสำคัญ ปานกลาง
9. ทักษะคน/นโยบายของบริษัท มีผู้ประกอบการให้ระดับความสำคัญ มากที่สุด จำนวน 1 ราย มาก จำนวน 3 ราย ปานกลาง จำนวน 4 ราย น้อย จำนวน 2 ราย คิดเป็นคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 3.30 ดังนั้น ถือเป็นปัจจัยที่มีระดับความสำคัญ ปานกลาง
10. ระยะเวลา มีผู้ประกอบการให้ระดับความสำคัญ มาก จำนวน 2 ราย ปานกลาง จำนวน 5 ราย และน้อย จำนวน 3 ราย คิดเป็นคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 2.90 ดังนั้น ถือเป็นปัจจัยที่มีระดับความสำคัญ ปานกลาง

จากที่กล่าวมาข้างต้น จะเห็นว่า ปัจจัยที่ผู้ซื้อส่วนถือเป็นเกณฑ์ในการพิจารณาคัดเลือกผู้ผลิตชิ้นส่วน ที่มีระดับความสำคัญมากที่สุด มี 3 ปัจจัย ได้แก่ คุณภาพ (Quality) การส่งมอบ (Delivery Time) และราคา (Cost) ที่เหมาะสม ซึ่งเป็นปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการแข่งขันทางธุรกิจโดยตรงของผู้ผลิตชิ้นส่วน

ตารางที่ 4.3 คะแนนเฉลี่ยและระดับความสำคัญของเกณฑ์ในการพิจารณาจัดซื้อของผู้ใช้ชิ้นส่วน

เกณฑ์ในการพิจารณาจัดซื้อ	คะแนนเฉลี่ย	ระดับความสำคัญ
1. คุณภาพ	4.90	มากที่สุด
2. การส่งมอบ	4.80	มากที่สุด
3. ราคา	4.50	มากที่สุด
4. เทคโนโลยี	4.30	มาก
5. การบริการ	4.20	มาก
6. ฐานะทางการเงิน	3.80	มาก
7. การบริหารจัดการ	3.80	มาก
8. นโยบายสนับสนุนของรัฐ	3.30	ปานกลาง
9. ทักษะคน / นโยบายของบริษัท	3.30	ปานกลาง
10. ระยะทาง	2.90	ปานกลาง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 4.4 แสดงรายละเอียดดังต่อไปนี้

3) ข้อมูลที่ต้องการในการพิจารณาจัดซื้อของผู้ใช้ชิ้นส่วน

1. ราคา	มีผู้ประกอบการที่ระบุถึง จำนวน 9 ราย คิดเป็นร้อยละ 90.0
2. Specification, Drawing	มีผู้ประกอบการที่ระบุถึง จำนวน 8 ราย คิดเป็นร้อยละ 80.0
3. ลักษณะธุรกิจ	มีผู้ประกอบการที่ระบุถึง จำนวน 7 ราย คิดเป็นร้อยละ 70.0
4. กระบวนการผลิต	มีผู้ประกอบการที่ระบุถึง จำนวน 4 ราย คิดเป็นร้อยละ 40.0
5. เครื่องจักร	มีผู้ประกอบการที่ระบุถึง จำนวน 4 ราย คิดเป็นร้อยละ 40.0
6. Client List	มีผู้ประกอบการที่ระบุถึง จำนวน 1 ราย คิดเป็นร้อยละ 10.0

4) วิธีในการจัดหาชิ้นส่วนและส่วนประกอบ

ผู้ประกอบการที่ระบุว่าใช้วิธีการจัดหาชิ้นส่วนและส่วนประกอบ โดยการผลิตเองมีจำนวน 5 ราย คิดเป็นร้อยละ 50.0 ซื่อหรือว่าจ้างผลิตภายในประเทศ มีจำนวน 9 ราย คิดเป็นร้อยละ 90.0 ผู้ประกอบการที่ใช้วิธีการจัดหาชิ้นส่วนและส่วนประกอบ โดยการนำเข้าจากต่างประเทศ มีจำนวน 10 ราย คิดเป็นร้อยละ 100.0

5) ปัญหาที่ประสบ กรณีการจัดหาชิ้นส่วนและส่วนประกอบ โดยการผลิตเอง

1. ปัญหาการใช้งานเครื่องจักรได้ไม่เต็มประสิทธิภาพ มีผู้ประกอบการที่ระบุถึง จำนวน 5 ราย คิดเป็นร้อยละ 50.0
2. ปัญหาเครื่องจักรและอะไหล่มีราคาแพง มีผู้ประกอบการที่ระบุถึง จำนวน 4 ราย คิดเป็นร้อยละ 40.0
3. ปัญหาแรงงานขาดความชำนาญในการผลิต มีผู้ประกอบการที่ระบุถึง จำนวน 1 ราย คิดเป็นร้อยละ 10.0

6) ปัญหาที่ประสบ กรณีการจัดการชิ้นส่วนและส่วนประกอบ โดยการนำเข้าจากต่างประเทศ

1. ปัญหาค่าใช้จ่ายในการขนส่งสูง มีผู้ประกอบการที่ระบุถึง จำนวน 7 ราย คิดเป็นร้อยละ 70.0
2. ปัญหาระยะเวลาในการสั่งของ (Lead Time) นาน มีผู้ประกอบการที่ระบุถึง จำนวน 7 ราย คิดเป็นร้อยละ 70.0
3. ปัญหาการเก็บสต็อกสูง มีผู้ประกอบการที่ระบุถึง จำนวน 6 ราย คิดเป็นร้อยละ 60.0
4. ปัญหาความเสี่ยงของอัตราแลกเปลี่ยน มีผู้ประกอบการที่ระบุถึง จำนวน 6 ราย คิดเป็นร้อยละ 60.0
5. ปัญหาคุณภาพไม่ได้ตามต้องการ มีผู้ประกอบการที่ระบุถึง จำนวน 1 ราย คิดเป็นร้อยละ 10.0

7) ปัญหาที่ประสบ กรณีการจัดการชิ้นส่วนและส่วนประกอบ โดยการซื้อ/ให้ช่วงผลิตแก่ผู้ผลิตภายในประเทศ

1. ปัญหาบริษัทแม่ไม่อนุมัติการจัดการจัดซื้อ/ผู้ใช้ชิ้นส่วนเป็นบริษัทข้ามชาติ ซึ่งมีนโยบายการจัดซื้อชิ้นส่วนตามที่บริษัทแม่จัดหาให้ มีผู้ประกอบการที่ระบุถึง จำนวน 9 ราย คิดเป็นร้อยละ 90.0
2. ปัญหาคุณภาพไม่ได้ตามต้องการ มีผู้ประกอบการที่ระบุถึง จำนวน 8 ราย คิดเป็นร้อยละ 80.0
3. ปัญหาการส่งมอบไม่ตรงเวลา มีผู้ประกอบการที่ระบุถึง จำนวน 7 ราย คิดเป็นร้อยละ 70.0
4. ปัญหาการขาดเทคโนโลยีการผลิตที่ทันสมัย มีผู้ประกอบการที่ระบุถึง จำนวน 7 ราย คิดเป็นร้อยละ 70.0
5. ปัญหาผู้ใช้ชิ้นส่วนไม่รู้จักแหล่งผลิตชิ้นส่วนในประเทศ มีผู้ประกอบการที่ระบุถึง จำนวน 6 ราย คิดเป็นร้อยละ 60.0
6. ปัญหา Supplier มีปัญหาในการปรับตัวด้านกำลังการผลิต มีผู้ประกอบการที่ระบุถึง จำนวน 4 ราย คิดเป็นร้อยละ 40.0
7. ปัญหาการขาดแคลนบุคลากรที่มีทักษะความชำนาญ มีผู้ประกอบการที่ระบุถึง จำนวน 3 ราย คิดเป็นร้อยละ 30.0

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

8) นโยบายและแผนเกี่ยวกับการจัดซื้อ/ให้ช่วงผลิตแก่ผู้ผลิตชิ้นส่วนภายในประเทศ

จากการสอบถามผู้ประกอบการจำนวน 10 ราย ผู้ประกอบการที่มีแผนการจัดซื้อภายในประเทศเพิ่มมากขึ้น มีจำนวน 9 ราย คิดเป็นร้อยละ 90.0 และมีบริษัทที่ระบุว่าไม่มีนโยบายในการจัดซื้อภายในประเทศ จำนวน 1 ราย คิดเป็นร้อยละ 10.0

9) นโยบายการให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ผลิตชิ้นส่วน

1. นโยบายให้ความช่วยเหลือด้านการฝึกอบรม มีผู้ประกอบการที่ระบุถึง จำนวน 6 ราย คิดเป็นร้อยละ 60.0
2. นโยบายให้คำแนะนำด้านการบริหารการจัดการ มีผู้ประกอบการที่ระบุถึง จำนวน 5 ราย คิดเป็นร้อยละ 50.0
3. นโยบายให้ความช่วยเหลือด้านการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิต มีผู้ประกอบการที่ระบุถึง จำนวน 4 ราย คิดเป็นร้อยละ 40.0
4. นโยบายให้ความช่วยเหลือด้านการเงิน มีผู้ประกอบการที่ระบุถึง จำนวน 1 ราย คิดเป็นร้อยละ 10.0
5. ไม่มีนโยบายให้ความช่วยเหลือ มีผู้ประกอบการที่ระบุถึง จำนวน 2 ราย คิดเป็นร้อยละ 20.0

ตารางที่ 4.4 จำนวนและร้อยละของผู้ใช้ชิ้นส่วนในแต่ละประเภทของข้อมูลการจัดซื้อ/ให้ช่วงผลิต

ข้อมูลการจัดซื้อ/ให้ช่วงผลิต	จำนวน	ร้อยละ
3) ข้อมูลที่ต้องการในการพิจารณาจัดซื้อ/ให้ช่วงผลิต		
1. ราคา	9	90.0
2. Specification, Drawing	8	80.0
3. ลักษณะธุรกิจ	7	70.0
4. กระบวนการผลิต	4	40.0
5. เครื่องจักร	4	40.0
6. Client List	1	10.0
4) วิธีในการจัดหาชิ้นส่วนและส่วนประกอบ		
1. โดยการนำเข้าจากต่างประเทศ	10	100.0
2. โดยการซื้อหรือว่าจ้างผลิตภายในประเทศ	9	90.0
3. โดยการผลิตเอง	5	50.0
5) ปัญหาที่ประสบในการจัดหาชิ้นส่วนและส่วนประกอบ กรณีการผลิตเอง		
1. การใช้งานเครื่องจักรได้ไม่เต็มประสิทธิภาพ	5	50.0
2. เครื่องจักรและอะไหล่มีราคาแพง	4	40.0
3. แรงงานขาดความชำนาญ	1	10.0
6) ปัญหาที่ประสบในการจัดหาชิ้นส่วนและส่วนประกอบ กรณีการนำเข้าจากต่างประเทศ		
1. ค่าใช้จ่ายในการขนส่งสูง	7	70.0
2. ระยะเวลาในการตั้งของนาน	7	70.0
3. การเก็บสต็อกสูง	6	60.0
4. ความเสี่ยงของอัตราแลกเปลี่ยน	6	60.0
5. คุณภาพไม่ได้ตามต้องการ	1	10.0

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

ข้อมูลการจัดซื้อ/ให้ช่วงผลิต	จำนวน	ร้อยละ
7) ปัญหาที่ประสบในการจัดหาชิ้นส่วนและส่วนประกอบ กรณีการจัดซื้อ/ให้ช่วงผลิตภายในประเทศ		
1. บริษัทแม่ไม่อนุมัติการจัดซื้อ/ผู้ใช้ชิ้นส่วนเป็นบริษัทข้ามชาติ ซึ่งมีนโยบายการจัดซื้อชิ้นส่วนตามที่บริษัทแม่จัดหาให้	9	90.0
2. คุณภาพไม่ได้ตามที่ต้องการ	8	80.0
3. การส่งมอบไม่ตรงเวลา	7	70.0
4. ขาดเทคโนโลยีการผลิตขั้นสูง	7	70.0
5. ผู้ใช้ชิ้นส่วนไม่รู้จักแหล่งผลิตชิ้นส่วนภายในประเทศ	6	60.0
6. Supplier มีปัญหาในการปรับตัวด้านกำลังการผลิต	4	40.0
7. ขาดแคลนบุคลากรที่มีทักษะ	3	30.0
8) นโยบายและแผนเกี่ยวกับการจัดซื้อและการให้ช่วงผลิตแก่ผู้ผลิตชิ้นส่วนภายในประเทศ		
มีแผนการจัดซื้อภายในประเทศเพิ่มมากขึ้น	9	90.0
ไม่มีนโยบายในการจัดซื้อภายในประเทศ	1	10.0
9) นโยบายการให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ผลิตชิ้นส่วน		
1. นโยบายให้ความช่วยเหลือด้านการฝึกอบรม	6	60.0
2. นโยบายให้คำแนะนำด้านการบริหารจัดการ	5	50.0
3. นโยบายให้ความช่วยเหลือด้านการถ่ายทอดเทคโนโลยีผลิต	4	40.0
4. นโยบายให้ความช่วยเหลือด้านการเงิน	1	10.0
5. ไม่มีนโยบายให้ความช่วยเหลือ	2	20.0

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.2 ข้อมูลจากผู้ผลิตชิ้นส่วน

ศึกษาข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามแก่ผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมสนับสนุนและอุตสาหกรรมผลิตชิ้นส่วน จำนวนทั้งสิ้น 100 บริษัท ซึ่งจากแบบสอบถามที่ส่งไป ได้รับการตอบกลับคืนจากผู้ประกอบการเป็นจำนวน 38 ราย คิดเป็นร้อยละ 38.0 โดยสามารถแสดงรายละเอียดจากแบบสอบถามได้ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ผลิตชิ้นส่วน

จากตารางที่ 4.5 มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1) ประเภทธุรกิจ

จากผู้ประกอบการที่ตอบแบบสอบถามจำนวน 38 ราย พบว่า ผู้ผลิตในกลุ่มชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ มีจำนวน 22 ราย คิดเป็นร้อยละ 57.9 ผู้ผลิตในกลุ่มชิ้นส่วนโลหะ มีจำนวน 13 ราย คิดเป็นร้อยละ 34.2 ผู้ผลิตในกลุ่มชิ้นส่วนพลาสติก มีจำนวน 3 ราย คิดเป็นร้อยละ 7.9

2) สถานภาพการรับการส่งเสริมการลงทุน

จากผู้ประกอบการที่ตอบแบบสอบถามจำนวน 38 ราย พบว่า สถานประกอบการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน มีจำนวน 21 ราย คิดเป็นร้อยละ 55.3 สถานประกอบการที่ไม่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน มีจำนวน 17 ราย คิดเป็นร้อยละ 44.7

3) สัดส่วนผู้ถือหุ้น

สถานประกอบการที่มีสัดส่วนผู้ถือหุ้นเป็นสัญชาติไทยข้างมาก มีจำนวน 28 ราย คิดเป็นร้อยละ 73.7 และสถานประกอบการที่มีสัดส่วนผู้ถือหุ้นเป็นต่างชาติข้างมาก มีจำนวน 10 ราย คิดเป็นร้อยละ 26.3

4) เงินทุนจดทะเบียน

สถานประกอบการที่มีเงินทุนจดทะเบียนน้อยกว่า 10 ล้านบาท มีจำนวน 12 ราย คิดเป็นร้อยละ 31.6 สถานประกอบการที่มีเงินทุนจดทะเบียนมากกว่า 10 ล้านบาท แต่ไม่เกิน 100 ล้านบาท มีจำนวน 26 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 68.4

จากการพิจารณาเกณฑ์การแบ่งขนาดโรงงานอุตสาหกรรมของกระทรวงอุตสาหกรรมตามจำนวนเงินลงทุนนั้น พบว่า ผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมสนับสนุนและชิ้นส่วนที่ตอบแบบสอบถามจำนวน 38 ราย จัดเป็นอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดเล็กทั้งสิ้น ทั้งนี้ แบ่งเป็น

โรงงานอุตสาหกรรมขนาดกลาง	มีจำนวน 26 ราย	คิดเป็นร้อยละ 68.4
โรงงานอุตสาหกรรมขนาดเล็ก	มีจำนวน 12 ราย	คิดเป็นร้อยละ 31.6

5) จำนวนแรงงาน

สถานประกอบการที่มีจำนวนแรงงานต่ำกว่า 50 คน มีจำนวน 13 ราย คิดเป็นร้อยละ 34.2 สถานประกอบการที่มีจำนวนแรงงานตั้งแต่ 50 คน แต่ไม่เกิน 200 คน มีจำนวน 20 ราย คิดเป็นร้อยละ 52.6 สถานประกอบการที่มีจำนวนแรงงานตั้งแต่ 200 คนขึ้นไป มีจำนวน 5 ราย คิดเป็นร้อยละ 13.2

6) ตลาด

สถานประกอบการที่มีตลาดในประเทศทั้งสิ้น มีจำนวน 14 ราย คิดเป็นร้อยละ 36.8 สถานประกอบการที่มีตลาดในประเทศเป็นส่วนใหญ่ มีจำนวน 13 ราย คิดเป็นร้อยละ 34.2 ส่วนสถานประกอบการที่มีตลาดต่างประเทศเป็นส่วนใหญ่ มีจำนวน 11 ราย คิดเป็นร้อยละ 28.9

ตารางที่ 4.5 ข้อมูลทั่วไปของผู้ผลิตชิ้นส่วน

ข้อมูล	จำนวน	ร้อยละ
1.ประเภทธุรกิจ		
ผู้ผลิตในกลุ่มชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์	22	57.9
ผู้ผลิตในกลุ่มชิ้นส่วนโลหะ	13	34.2
ผู้ผลิตในกลุ่มชิ้นส่วนพลาสติก	3	7.9
	38	100.0
2.สถานภาพการรับการส่งเสริมการลงทุน		
ได้รับการส่งเสริมการลงทุน	21	55.3
ไม่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน	17	44.7
	38	100.0
3. ผู้ถือหุ้น		
ไทยข้างมาก	28	73.7
ต่างชาติข้างมาก	10	26.3
	38	100.0
4. เงินทุนจดทะเบียน		
ต่ำกว่า 10 ล้านบาท	12	31.6
10-100 ล้านบาท	26	68.4
	38	100.0
5. จำนวนแรงงาน		
ต่ำกว่า 50 คน	13	34.2
50-200 คน	20	52.6
มากกว่า 200 คน	5	13.2
	38	100.0
6. ตลาด		
ตลาดในประเทศทั้งสิ้น	14	36.8
ตลาดในประเทศส่วนใหญ่	13	34.2
ตลาดต่างประเทศส่วนใหญ่	11	28.9
	38	100.0

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 2 ข้อมูลการรับช่วงผลิตของผู้ผลิตชิ้นส่วน

จากตารางที่ 4.6 แสดงรายละเอียดดังต่อไปนี้

1) กลยุทธ์การหาตลาด

จากการสอบถามผู้ประกอบการจำนวน 38 ราย ถึงกลยุทธ์ที่ใช้ในการหาตลาด พบว่า มี 2 วิธี คือ วิธีขายตรงและวิธีผ่านตัวแทนขาย ผู้ประกอบการที่ระบุว่าใช้กลยุทธ์การหาตลาดโดยวิธีขายตรง มีจำนวน 36 ราย คิดเป็นร้อยละ 94.7 ผู้ประกอบการที่ระบุว่าใช้กลยุทธ์การหาตลาดโดยวิธีผ่านตัวแทนขาย มีจำนวน 7 ราย คิดเป็นร้อยละ 18.4

2) การโฆษณาประชาสัมพันธ์

ผู้ประกอบการทำการโฆษณาประชาสัมพันธ์ โดยใช้วิธีการแนะนำบริษัทต่อลูกค้าเองมากที่สุด จำนวน 35 ราย คิดเป็นร้อยละ 92.1 รองลงมาคือ การโฆษณาผ่านสื่อทาง Internet มีจำนวน 15 ราย คิดเป็นร้อยละ 39.5 ผู้ประกอบการที่เลือกวิธีลงโฆษณาในสมุดโทรศัพท์ มีจำนวน 12 ราย คิดเป็นร้อยละ 31.6 ผู้ประกอบการที่โฆษณาโดยผ่านทางนิตยสารและสิ่งพิมพ์ต่างๆ มีจำนวน 10 ราย คิดเป็นร้อยละ 26.3 ผู้ประกอบการที่โฆษณาประชาสัมพันธ์โดยผ่านคนกลาง มีจำนวน 6 ราย คิดเป็นร้อยละ 15.8

3) นโยบายและแผนเกี่ยวกับการรับช่วงผลิตภายในประเทศ

จากการสอบถามผู้ประกอบการจำนวน 38 ราย ถึงนโยบายและแผนเกี่ยวกับการรับช่วงผลิตภายในประเทศ พบว่า สถานประกอบการที่มีแผนขยายตลาดการรับช่วงผลิตภายในประเทศเพิ่มมากขึ้น มีจำนวน 30 ราย คิดเป็นร้อยละ 78.9 สถานประกอบการที่มีแผนที่จะรักษาตลาดการรับช่วงผลิตภายในประเทศในสัดส่วนเท่าเดิม มีจำนวน 5 ราย คิดเป็นร้อยละ 13.2 สถานประกอบการที่มีแผนลดสัดส่วนตลาดการรับช่วงผลิตภายในประเทศลง มีจำนวน 3 ราย คิดเป็นร้อยละ 7.9

4) ความต้องการความช่วยเหลือจากผู้ใช้ชิ้นส่วน

1. ต้องการความช่วยเหลือทางด้านการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิต มีผู้ประกอบการที่ระบุถึง จำนวน 29 ราย คิดเป็นร้อยละ 76.3

2. ต้องการความช่วยเหลือทางด้านการฝึกอบรม มีผู้ประกอบการที่ระบุถึง จำนวน 25 ราย

เอกสารนี้เป็นเอกสารคิดเป็นร้อยละ 65.8 การใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. ต้องการอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องจักรที่ทันสมัย มีผู้ประกอบการที่ระบุถึง จำนวน 21 ราย คิดเป็นร้อยละ 55.3
4. ต้องการความช่วยเหลือทางการเงิน มีผู้ประกอบการที่ระบุถึง จำนวน 7 ราย คิดเป็นร้อยละ 18.4
5. ไม่ต้องการความช่วยเหลือ มีผู้ประกอบการที่ระบุถึง จำนวน 1 ราย คิดเป็นร้อยละ 2.6

5) ความต้องการความช่วยเหลือจากภาครัฐ

1. ต้องการความช่วยเหลือทางการเงิน เช่น เงินกู้ดอกเบี้ยต่ำ เพื่อขยายกำลังการผลิต มีผู้ประกอบการที่ระบุถึง จำนวน 28 ราย คิดเป็นร้อยละ 73.7
2. ต้องการให้มีการลดภาษีนำเข้าเครื่องจักรและวัตถุดิบ มีผู้ประกอบการที่ระบุถึง จำนวน 25 ราย คิดเป็นร้อยละ 65.8
3. ต้องการให้ปรับปรุงระบบสาธารณูปโภค มีผู้ประกอบการที่ระบุถึง จำนวน 25 ราย คิดเป็นร้อยละ 65.8
4. ต้องการให้มีการจัดฝึกอบรม มีผู้ประกอบการที่ระบุถึง จำนวน 24 ราย คิดเป็นร้อยละ 63.2
5. ต้องการการให้บริการข้อมูลข่าวสาร มีผู้ประกอบการที่ระบุถึง จำนวน 23 ราย คิดเป็นร้อยละ 60.5
6. ต้องการการแนะนำเทคโนโลยีการผลิตที่ทันสมัย มีผู้ประกอบการที่ระบุถึง จำนวน 10 ราย คิดเป็นร้อยละ 26.3

6) ปัญหาของผู้ผลิตชิ้นส่วน ซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาการเชื่อมโยงอุตสาหกรรม

จากตารางที่ 4.7 แสดงรายละเอียดดังต่อไปนี้

การสอบถามข้อมูลอุปสรรคในการรับช่วงผลิตในแบบสอบถามนั้น ได้ให้ผู้ประกอบการระบุถึงระดับความสำคัญของปัจจัยด้านต่างๆ ไม่ว่าจะเป็น สักยภาพทางการผลิต การบริหาร การจัดการ สถานะการเงิน และปัจจัยอื่นๆ ที่เป็นปัญหาและอุปสรรคต่อการรับช่วงผลิต เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาประเมินว่า ปัจจัยใดที่จัดเป็นปัญหาและอุปสรรคสำคัญในการรับช่วงผลิต ซึ่งจำเป็นต้องมีการปรับปรุงและพัฒนาเพื่อยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันและความสามารถในการรับช่วงผลิตของผู้ประกอบการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. ขาดมาตรฐานการผลิต การบริหารการผลิต ที่มีประสิทธิภาพ มีผู้ประกอบการให้ระดับความสำคัญ มากที่สุด จำนวน 12 ราย มาก จำนวน 10 ราย ปานกลาง จำนวน 8 ราย น้อย จำนวน 7 ราย และน้อยที่สุดจำนวน 2 ราย คิดเป็นคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 3.68 ดังนั้น ถือเป็นปัจจัยที่มีระดับความสำคัญ มาก

2. ขาดเทคโนโลยีการผลิตขั้นสูง และอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องจักร ที่ทันสมัย มีผู้ประกอบการให้ระดับความสำคัญ มากที่สุด จำนวน 8 ราย มาก จำนวน 12 ราย ปานกลาง จำนวน 9 ราย น้อย จำนวน 7 ราย และน้อยที่สุดจำนวน 2 ราย คิดเป็นคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 3.45 ดังนั้น ถือเป็นปัจจัยที่มีระดับความสำคัญ ปานกลาง

3. ความสามารถในการหาตลาด มีผู้ประกอบการให้ระดับความสำคัญ มากที่สุด จำนวน 3 ราย มาก จำนวน 13 ราย ปานกลาง จำนวน 15 ราย และน้อย จำนวน 7 ราย คิดเป็นคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 3.32 ดังนั้น ถือเป็นปัจจัยที่มีระดับความสำคัญ ปานกลาง

4. ขาดบุคลากรที่มีทักษะ เช่น แรงงานฝีมือ วิศวกร นักออกแบบ มีความสามารถไม่เพียงพอ มีผู้ประกอบการให้ระดับความสำคัญ มากที่สุด จำนวน 5 ราย มาก จำนวน 11 ราย ปานกลาง จำนวน 14 ราย น้อย จำนวน 6 ราย และน้อยที่สุดจำนวน 2 ราย คิดเป็นคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 3.29 ดังนั้น ถือเป็นปัจจัยที่มีระดับความสำคัญ ปานกลาง

5. ขาดเงินทุนหมุนเวียน มีผู้ประกอบการให้ระดับความสำคัญ มากที่สุด จำนวน 4 ราย มาก จำนวน 12 ราย ปานกลาง จำนวน 12 ราย น้อย จำนวน 8 ราย และน้อยที่สุด จำนวน 2 ราย คิดเป็นคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 3.21 ดังนั้น ถือเป็นปัจจัยที่มีระดับความสำคัญ ปานกลาง

6. ปริมาณการสั่งซื้อขั้นต่ำ (Minimum Order) ไม่เพียงพอต่อการรับคำสั่งซื้อหรือรับช่วงผลิต มีผู้ประกอบการให้ระดับความสำคัญ มากที่สุด จำนวน 3 ราย มาก จำนวน 8 ราย ปานกลาง จำนวน 14 ราย น้อย จำนวน 11 ราย และน้อยที่สุด จำนวน 2 ราย คิดเป็นคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 2.97 ดังนั้น ถือเป็นปัจจัยที่มีระดับความสำคัญ ปานกลาง

7. บุคลากรขาดความเชี่ยวชาญในการติดต่อด้วยภาษาต่างประเทศ มีผู้ประกอบการให้ระดับความสำคัญ มากที่สุด จำนวน 4 ราย มาก จำนวน 2 ราย ปานกลาง จำนวน 13 ราย น้อย จำนวน 12 ราย และน้อยที่สุดจำนวน 7 ราย คิดเป็นคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 2.58 ดังนั้น ถือเป็นปัจจัยที่มีระดับความสำคัญ ปานกลาง

8. ลูกค้าเกิดความไม่มั่นใจในการให้ช่วงการผลิต เนื่องจากเกรงว่าจะพัฒนาเป็นคู่แข่งทางการค้า มีผู้ประกอบการให้ระดับความสำคัญ มากที่สุด จำนวน 2 ราย มาก จำนวน 2 ราย ปานกลาง จำนวน 8 ราย น้อย จำนวน 16 ราย และน้อยที่สุดจำนวน 10 ราย คิดเป็นคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 2.21 ดังนั้น ถือเป็นปัจจัยที่มีระดับความสำคัญ น้อย

9. ระยะเวลาไกลจากตลาดหรือลูกค้า ส่งผลให้ความสามารถในการแข่งขันด้านต้นทุนและการบริการลดลง มีผู้ประกอบการให้ระดับความสำคัญ มากที่สุด จำนวน 1 ราย มาก จำนวน 2 ราย ปานกลาง จำนวน 6 ราย น้อย จำนวน 21 ราย และน้อยที่สุดจำนวน 8 ราย คิดเป็นคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 2.13 ดังนั้น ถือเป็นปัจจัยที่มีระดับความสำคัญ น้อย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.6 จำนวนและร้อยละของผู้ผลิตชิ้นส่วนในแต่ละประเภทของข้อมูลการรับช่วงผลิต

ข้อมูลการรับช่วงผลิต	จำนวน	ร้อยละ
1) กลยุทธ์การหาตลาด		
1. ขายตรง	36	94.7
2. ผ่านตัวแทนขาย	7	18.4
2) การโฆษณาประชาสัมพันธ์		
1. แนะนำบริษัทต่อลูกค้าเอง	35	92.1
2. โฆษณาผ่านสื่อทาง Internet	15	39.5
3. สมุดโทรศัพท์	12	31.6
4. โฆษณาในนิตยสารและสิ่งพิมพ์อื่นๆ	10	26.3
5. ผ่านคนกลาง	6	15.8
3) นโยบายและแผนเกี่ยวกับการรับช่วงผลิตภายในประเทศ		
มีแผนขยายตลาดการรับช่วงผลิตภายในประเทศเพิ่มมากขึ้น	30	78.9
มีแผนที่จะรักษาตลาดการรับช่วงผลิตภายในประเทศในสัดส่วนเท่าเดิม	5	13.2
มีแผนลดสัดส่วนตลาดการรับช่วงผลิตภายในประเทศลง	3	7.9
	38	100.0
4) ความต้องการความช่วยเหลือจากผู้ใช้ชิ้นส่วน		
1. ต้องการความช่วยเหลือทางการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิต	29	76.3
2. ต้องการความช่วยเหลือทางการฝึกอบรม	25	65.8
3. ต้องการอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องจักรที่ทันสมัย	21	55.3
4. ต้องการความช่วยเหลือทางการเงิน	7	18.4
5. ไม่ต้องการความช่วยเหลือ	1	2.6

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.6 (ต่อ)

ข้อมูลการรับช่วงผลิต	จำนวน	ร้อยละ
5) ความต้องการความช่วยเหลือจากภาครัฐ		
1. ต้องการความช่วยเหลือทางการเงิน	28	73.7
2. ต้องการให้มีการลดภาษีนำเข้าเครื่องจักรและวัตถุดิบ	25	65.8
3. ต้องการให้ปรับปรุงระบบสาธารณูปโภค	25	65.8
4. ต้องการให้มีการจัดฝึกอบรม	24	63.2
5. ต้องการการให้บริการข้อมูลข่าวสาร	23	60.5
6. ต้องการการแนะนำเทคโนโลยีการผลิตที่ทันสมัย	10	26.3

ตารางที่ 4.7 คะแนนเฉลี่ยและระดับความสำคัญของปัญหา/อุปสรรคในการรับช่วงผลิตของผู้ผลิตชิ้นส่วน

ปัญหา/อุปสรรคในการรับช่วงผลิต	คะแนนเฉลี่ย	ระดับความสำคัญ
1. มาตรฐานการผลิต	3.68	มาก
2. เทคโนโลยี เครื่องมือ เครื่องจักร	3.45	ปานกลาง
3. ความสามารถในการหาตลาด	3.32	ปานกลาง
4. บุคลากรที่มีทักษะ	3.29	ปานกลาง
5. เงินทุนหมุนเวียน	3.21	ปานกลาง
6. Minimum Order	2.97	ปานกลาง
7. การติดต่อด้วยภาษาต่างประเทศ	2.58	ปานกลาง
8. เป็นคู่แข่งรายสำคัญของลูกค้า	2.21	น้อย
9. ระยะทางไกลเกินไป	2.13	น้อย

4.3 การศึกษาแนวทางการปรับโครงสร้างภาษีอากรที่เหมาะสมของอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์

จากการศึกษาของกองแผนงาน สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ถึงแนวทางการปรับโครงสร้างอากรนำเข้าที่เหมาะสมของชิ้นส่วนและส่วนประกอบอิเล็กทรอนิกส์นั้น ได้อาศัยการวิเคราะห์หาอัตราอากรนำเข้าที่เหมาะสม ซึ่งจะเป็นการวิเคราะห์ว่าผู้ผลิตผลิตภัณฑ์อิเล็กทรอนิกส์มีความสามารถในการแข่งขันมากน้อยเพียงใด โดยใช้วิธีวัดในรูปของอัตราความคุ้มครองที่แท้จริง (Effective Rate of Protection, ERP)

ในการวิเคราะห์รายการชิ้นส่วนและส่วนประกอบในโครงสร้างการผลิต/ประกอบผลิตภัณฑ์อิเล็กทรอนิกส์นั้น เป็นการศึกษาและจัดแยกตามพิกัดศุลกากร (HS System) ผลจากการศึกษาพบว่า มีชิ้นส่วนและส่วนประกอบอิเล็กทรอนิกส์บางรายการ ที่ควรมีการกำหนดข้อกำหนดทางเทคนิคเพิ่มเติม ทั้งนี้ เพื่อเป็นการแยกรายการชิ้นส่วนและส่วนประกอบอิเล็กทรอนิกส์ที่ใช้ในการผลิต/ประกอบผลิตภัณฑ์อิเล็กทรอนิกส์ให้มีความชัดเจนมากขึ้น

จากการศึกษา สามารถสรุปผล ดังแสดงในตารางที่ 4.8 โดยมีรายละเอียดดังนี้

Active Components

Photocells and LED ในพิกัด 854140 ที่ใช้ในผลิตภัณฑ์อิเล็กทรอนิกส์จะมีขนาดเล็ก และเป็นแบบพิเศษ จึงควรมีข้อกำหนดทางเทคนิคว่าต้องเป็นแบบ PCB Mounting Type หรือมีขนาดพื้นที่รับแสง ไม่เกิน 5 ตารางมิลลิเมตร อัตราอากรนำเข้าตั้งแต่ 1 มกราคม 2540 ร้อยละ 10 จากการวัดอัตราความคุ้มครองที่แท้จริง (ERP) พบว่าอัตราอากรที่เหมาะสม ควรเป็นร้อยละ 1

Electronic Tubes ในพิกัด 854041 และ 854042 ส่วนใหญ่จะใช้ในการผลิตผลิตภัณฑ์อิเล็กทรอนิกส์ การกำหนดข้อกำหนดทางเทคนิคจะกำหนดที่กำลังสูงสุด ส่วนพิกัด 854081 เป็นหลอด Receiver หรือ Amplifier Valves and Tubes มีอัตราอากรนำเข้าปัจจุบันร้อยละ 10 จากการวัดอัตราความคุ้มครองที่แท้จริง (ERP) พบว่าอัตราอากรที่เหมาะสมควรเป็นร้อยละ 1 สำหรับพิกัด 854099 เป็นชิ้นส่วน มีอัตราอากรนำเข้าปัจจุบันร้อยละ 5,10 จากการวัดอัตราความคุ้มครองที่แท้จริง พบว่า อัตราอากรที่เหมาะสมควรเป็นร้อยละ 0

Transistors ในพิกัด 854121 และ 854129 มีอัตราอากรนำเข้าปัจจุบันร้อยละ 1 ซึ่งอยู่ในระดับต่ำ และไม่มีความจำเป็นในการปรับลดอัตราอากรนำเข้าอีก

Integrated Circuit ในพิกัด 854211 854219 854220 854280 และ 854290 มีอัตรา
 อากรนำเข้าปัจจุบันร้อยละ 1 สำหรับส่วนประกอบของ Integrated Circuit ในพิกัด 854290 มี
 อัตราอากรนำเข้าปัจจุบันร้อยละ 0 ซึ่งอยู่ในระดับต่ำ และไม่มีความจำเป็นในการปรับลดอัตรา
 อากรนำเข้าอีก

Diodes and Other Semiconductor Devices ในพิกัด 854110 854130 854150 และ
 854160 มีอัตราอากรนำเข้าปัจจุบันร้อยละ 1 ซึ่งอยู่ในระดับต่ำ และไม่มีความจำเป็นในการปรับลด
 อัตราอากรนำเข้าอีก สำหรับส่วนประกอบของ Diodes and Other Semiconductor Devices ใน
 พิกัด 854190 แม้ว่าจะมีอัตราอากรนำเข้าปัจจุบันร้อยละ 1 แต่เพื่อคงความสามารถในการแข่งขัน
 ของผู้ผลิตชิ้นส่วนและส่วนประกอบอิเล็กทรอนิกส์ในประเทศ จึงควรลดอัตราอากรนำเข้าของ
 ส่วนประกอบเหล่านี้ เหลือร้อยละ 0

CRT ในพิกัด 854091 เป็นชิ้นส่วนและส่วนประกอบ อัตราอากรในปัจจุบันร้อยละ 10
 จากการวัดอัตราความคุ้มครองที่แท้จริง (ERP) พบว่าอัตราอากรที่เหมาะสม ควรเป็นร้อยละ 1 ยก
 เว้น Deflection Yoke ควรให้ลดเหลือร้อยละ 5

Passive Components

Resistors ในพิกัด 853310 853321 853329 853331 853339 และ 853340 มีอัตราอากร
 นำเข้าปัจจุบันร้อยละ 1 ซึ่งอยู่ในระดับต่ำ และไม่มีความจำเป็นในการปรับลดอัตราอากรนำเข้าอีก
 สำหรับส่วนประกอบของ Resistors ในพิกัด 853390 แม้ว่าจะมีอัตราอากรนำเข้าปัจจุบันร้อยละ 1
 แต่เพื่อคงความสามารถในการแข่งขันของผู้ผลิตชิ้นส่วนและส่วนประกอบอิเล็กทรอนิกส์ใน
 ประเทศ จึงควรลดอัตราอากรนำเข้าของส่วนประกอบเหล่านี้ เหลือร้อยละ 0

Relay and Switches ในพิกัด 853641 ที่ใช้ในการผลิตผลิตภัณฑ์อิเล็กทรอนิกส์ มี
 ลักษณะเฉพาะ จึงมีข้อกำหนดทางเทคนิคที่ต้องเป็น PCB Mounting Type และกำหนดแรงดันไม่
 เกิน 24 โวลต์ อัตราอากรในปัจจุบันร้อยละ 10 จากการวัดอัตราความคุ้มครองที่แท้จริง (ERP) พบ
 ว่าอัตราอากรที่เหมาะสม ควรเป็นร้อยละ 1

Capacitors ในพิกัด 853221 853222 853223 853224 853225 และ 853230 มีอัตรา
 อากรนำเข้าปัจจุบันร้อยละ 1 ซึ่งอยู่ในระดับต่ำ และไม่มีความจำเป็นในการปรับลดอัตราอากรนำ
 เข้าอีก สำหรับส่วนประกอบของ Resistors ในพิกัด 853390 แม้ว่าจะมีอัตราอากรนำเข้าปัจจุบัน
 ร้อยละ 1 แต่เพื่อคงความสามารถในการแข่งขันของผู้ผลิตชิ้นส่วนและส่วนประกอบอิเล็กทรอนิกส์
 เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

นิกส์ในประเทศ จึงควรลดอัตราอากรนำเข้าของส่วนประกอบเหล่านี้ เหลือร้อยละ 0 ส่วนในพิกัด 853210 เป็น Fixed Capacitor ซึ่งที่ใช้ในการผลิตผลิตภัณฑ์อิเล็กทรอนิกส์เฉพาะที่มีขนาดเล็ก จึงมีข้อกำหนดทางเทคนิคในด้านการทนแรงดันสูงสุดและค่าความจุต้องต่ำกว่าค่า μF ที่กำหนด มีอัตราอากรนำเข้าตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2540 ร้อยละ 30 จากการวัดอัตราความคุ้มครองที่แท้จริง (ERP) พบว่าอัตราอากรที่เหมาะสมควรเป็นร้อยละ 1

Transformers and Inductors ในพิกัด 8540431 ที่ใช้ในการผลิตผลิตภัณฑ์อิเล็กทรอนิกส์จะมีข้อกำหนดทางเทคนิคที่การรองรับกำลังได้ไม่เกิน 1 kVA มีอัตราอากรนำเข้าตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2540 ร้อยละ 20 เนื่องจากผู้ผลิตในประเทศไทยมีความสามารถในการแข่งขันต่ำ และจากการวัดอัตราความคุ้มครองที่แท้จริง (ERP) พบว่าอัตราอากรที่เหมาะสมควรเป็นร้อยละ 10 ส่วนในพิกัด 850490 ซึ่งเป็นชิ้นส่วนและส่วนประกอบ มีอัตราอากรนำเข้าร้อยละ 20 จากการวัดอัตราความคุ้มครองที่แท้จริง (ERP) พบว่าอัตราอากรที่เหมาะสมควรเป็นร้อยละ 1

Crystal ในพิกัด 853120 ที่ใช้ในการผลิตผลิตภัณฑ์อิเล็กทรอนิกส์ มีข้อกำหนดทางเทคนิคเฉพาะแผงแสดงผลหรือการทำงานแบบ LCD ส่วนพิกัด 853190 ซึ่งเป็นชิ้นส่วนและส่วนประกอบ มีอัตราอากรนำเข้าร้อยละ 20 จากการวัดอัตราความคุ้มครองที่แท้จริง (ERP) พบว่าอัตราอากรที่เหมาะสม ควรเป็นร้อยละ 1

Microphones ในพิกัด 851810 ที่ใช้ในการผลิตผลิตภัณฑ์อิเล็กทรอนิกส์ มีเฉพาะ Condenser Microphones มีอัตราอากรนำเข้าร้อยละ 30 จากการวัดอัตราความคุ้มครองที่แท้จริง (ERP) พบว่าอัตราอากรที่เหมาะสม ควรเป็นร้อยละ 1

Loudspeakers ในพิกัด 851829 เป็นลำโพง และพิกัด 851890 อัตราอากรนำเข้าตั้งแต่ 1 มกราคม 2540 ร้อยละ 30 จากการวัดอัตราความคุ้มครองที่แท้จริง (ERP) พบว่า อัตราอากรที่เหมาะสมของพิกัด 851829 ควรเป็นร้อยละ 10 ยกเว้นลำโพงขนาดเล็กที่มีกำลังขับไม่เกิน 1 วัตต์ และชิ้นส่วนในพิกัด 851890 ควร มีอัตราอากรที่เหมาะสม ร้อยละ 1

Motors ในพิกัด 850110 ที่ใช้ในผลิตภัณฑ์อิเล็กทรอนิกส์ จะเป็นเฉพาะแบบและมีกำลังน้อย จึงมีข้อกำหนดทางเทคนิคในชนิด กำลังงาน และแรงดันไฟฟ้าสูงสุดไว้ อัตราอากรนำเข้าตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2540 ร้อยละ 10 จากการวัดอัตราความคุ้มครองที่แท้จริง (ERP) พบว่าอากรที่เหมาะสมควรเป็นร้อยละ 1

Fuses ในพิกัด 853510 ที่ใช้ในการผลิตผลิตภัณฑ์อิเล็กทรอนิกส์จะเป็นขนาดเล็ก จึงกำหนดกระแสสูงสุด และขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางสูงสุดไว้ อัตราอากรนำเข้าปัจจุบันร้อยละ 10 จากการวัดอัตราความคุ้มครองที่แท้จริง (ERP) พบว่าอัตราอากรที่เหมาะสมควรเป็นร้อยละ 1

Plugs and Sockets ในพิกัด 853669 ที่ใช้ในผลิตภัณฑ์อิเล็กทรอนิกส์จะมีขนาดเล็ก หรือมีแบบเฉพาะ ดังนั้นจึงมีข้อกำหนดทางเทคนิคในขนาดสูงสุดของขา Plug หรือขา Socket หากมีขนาดใหญ่ ก็ต้องเป็นแบบ PCB Mounting Type อัตราอากรนำเข้าตั้งแต่ 1 มกราคม 2540 ร้อยละ 10 จากการวัดอัตราความคุ้มครองที่แท้จริง (ERP) พบว่าอัตราอากรที่เหมาะสม ควรเป็นร้อยละ 1

PCB ในพิกัด 853400 มีข้อกำหนดทางเทคนิคเป็นแผ่นวงจรพิมพ์ชนิดที่มากกว่า 2 หน้า อัตราอากรนำเข้า ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2540 ร้อยละ 10 จากการวัดอัตราความคุ้มครองที่แท้จริง (ERP) พบว่าอัตราอากรที่เหมาะสม ควรเป็นร้อยละ 1

Wires and Cables ในพิกัด 854411 ที่ใช้ในผลิตภัณฑ์อิเล็กทรอนิกส์เป็นชนิดลวดอาบน้ำยาขนาดเล็ก จึงมีข้อกำหนดทางเทคนิคในขนาดสูงสุดของเส้นผ่าศูนย์กลางและชนิดของลวด อัตราอากรนำเข้า ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2540 ร้อยละ 10 ส่วนพิกัด 854430 เป็นสายไฟแรงสูง และชุดสายไฟแรงสูงที่ใช้ในการผลิต CRT หรือ TV อัตราอากรนำเข้า ตั้งแต่ 1 มกราคม 2540 ร้อยละ 20 จากการวัดอัตราความคุ้มครองที่แท้จริง (ERP) พบว่าอัตราอากรที่เหมาะสม ควรเป็นร้อยละ 1

Optical Fibers ในพิกัด 854470 มีอัตราอากรนำเข้าปัจจุบัน ร้อยละ 5 ซึ่งไม่มีความจำเป็นในการปรับลดอัตราอากรนำเข้าอีก

ตารางที่ 4.8 การวิเคราะห์อัตรากรนำเข้าที่เหมาะสมของชิ้นส่วนและส่วนประกอบอิเล็กทรอนิกส์

พิกัดปัจจุบัน	รายการ/ข้อกำหนดทางเทคนิค	อัตราอากรปัจจุบัน(%)	อัตราอากรที่เหมาะสม(%)	ความเหมาะสมของอัตราภาษี
Photocell & LED				
854140	กลอุปรกรณ์กึ่งตัวนำแบบไวแสง (Photosensitive Semiconductor) ที่เป็นชนิดติดตั้งบนแผ่นวงจรพิมพ์ (PCB mounting type) หรือมีขนาดพื้นที่รับแสงไม่เกิน 5 ตารางมิลลิเมตร เช่น Photodiode, Phototransistor, Photo FET, Photo SCR, LDR, Photocell, CCD (Charge Couple Device), Image Sensor LED ที่เป็น PCB mounting type ที่เป็นอุปกรณ์เดี่ยวหรือหลายตัวในโมดูลเดียวกัน	10	1	ไม่เหมาะสม
Electronic Tubes				
854020	หลอดภาพของกล้องโทรทัศน์, Image Converters, Image Intensifiers รวมทั้งหลอดโฟโต้แคโทดอื่นๆ	10	10	เหมาะสม
854081	หลอดของเครื่องรับ หรือเครื่องขยาย	5,10	1	ไม่เหมาะสม
854099	ส่วนประกอบอื่นๆ (นอกจากหลอดแคโทดเรย์)	5,10	5,10	เหมาะสม
854041	หลอด Magnetrons ที่มีกำลังต่ำกว่า 1 KW	10	1	ไม่เหมาะสม
854042	หลอด Klystrons ที่มีกำลังต่ำกว่า 1 KW	10	1	ไม่เหมาะสม
Transistors				
854121	Transistor	10	10	เหมาะสม
854129	Other Transistor	5,10	1	ไม่เหมาะสม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.8 (ต่อ)

พิกัด ปัจจุบัน	รายการ/ข้อกำหนดทางเทคนิค	อัตราอากร ปัจจุบัน(%)	อัตราอากร ที่เหมาะสม(%)	ความเหมาะสม ของอัตราภาษี
<u>Integrated Circuits (IC)</u>				
854211	Digital IC	1	1	เหมาะสม
854219	Other IC	1	1	เหมาะสม
854220	Hybrid IC	1	1	เหมาะสม
854280	Other IC	1	1	เหมาะสม
854290	Parts	0	0	เหมาะสม
<u>Diodes and Other Semiconductor Devices</u>				
854110	Diode	1	1	เหมาะสม
854130	Thyristor	1	1	เหมาะสม
854150	Other Semiconductor Devices	1	1	เหมาะสม
854160	Mounted Piezo-electric Crystal	1	1	เหมาะสม
854190	Parts	1	0	ไม่เหมาะสม
<u>CRT</u>				
854091	ชิ้นส่วน (ยกเว้น Deflections Yoke ให้ลดเหลือร้อยละ 5)	10	1	ไม่เหมาะสม
<u>Resistors</u>				
853310	Fixed Resistor	1	1	เหมาะสม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.8 (ต่อ)

พิกัด ปัจจุบัน	รายการ/ข้อกำหนดทางเทคนิค	อัตรา อากร ปัจจุบัน(%)	อัตราอากร ที่เหมาะสม(%)	ความเหมาะสม ของอัตราภาษี
853321	Other Fixed Resistor	1	1	เหมาะสม
853329	Other Wirewound Variable Resistor	1	1	เหมาะสม
853331	Wirewound Variable Resistor	1	1	เหมาะสม
853339	Other	1	1	เหมาะสม
853340	Other Variable Resistor	1	1	เหมาะสม
853390	Parts	1	0	ไม่เหมาะสม
<u>Relays & Switches</u>				
853641	รีเลย์แบบที่เป็นชนิดติดตั้งบนแผ่นวงจรพิมพ์ (PCB mounting type) ที่ใช้กับแรงดันไม่เกิน 24 โวลต์ และพิกัดกระแสหน้าสัมผัสไม่เกิน 10 แอมป์ สวิตช์แบบติดตั้งบนแผ่นวงจรพิมพ์ (PCB mounting type) หรืออย่างอื่นที่ใช้กับกระแสสูงสุดไม่เกิน 1 แอมป์	10	1	ไม่เหมาะสม
<u>Capacitors</u>				
853221	Tantalum Capacitor	1	1	เหมาะสม
853222	Aluminum Electrolytic Capacitor	1	1	เหมาะสม
853223	Ceramic Capacitor Single Layer	1	1	เหมาะสม
853224	Ceramic Capacitor Multilayer	1	1	เหมาะสม
853225	Paper or Plastic Capacitor	1	1	เหมาะสม
853230	Variable Capacitor	1	1	เหมาะสม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.8 (ต่อ)

พิกัดปัจจุบัน	รายการ/ข้อกำหนดทางเทคนิค	อัตราอาการปัจจุบัน(%)	อัตราอาการที่เหมาะสม(%)	ความเหมาะสมของอัตราภาษี
853290	Parts	1	0	ไม่เหมาะสม
853210	ตัวเก็บประจุค่าคงที่ ซึ่งมีรายละเอียดต่อไปนี้ - เป็นชนิด Film หรือ Foil หรือเรียกตามชนิดของไดอิเล็กทริก Polyester, Polypropylene, Polystyrene, Polycarbonate โดยที่ ทนแรงดันสูงสุด 100 V มีค่าความจุต่ำกว่า 10 uF ทนแรงดันสูงสุด 1500 V มีค่าความจุต่ำกว่า 3.3 uF ทนแรงดันสูงสุด 2000 V มีค่าความจุต่ำกว่า 330 uF - เป็นชนิด Suppressor Capacitor ทนแรงดันสูงสุด 300 V(AC) ค่าความจุต่ำกว่า 1 uF ทนแรงดันสูงสุด 400 V(AC) ค่าความจุต่ำกว่า 0.33 uF - เป็นชนิด Feed Through Capacitor ทนกระแสสูงสุด 6 แอมป์ มีค่าความจุต่ำกว่า 4.7 uF	30	1	ไม่เหมาะสม
Transformer & Inductors				
850431	- ขนาดกำลังจ่ายไม่เกิน 1 kVA - หม้อแปลงไฟฟ้าเฉพาะแกนเฟอร์ไรต์ ขนาดกำลังจ่ายไม่เกิน 1 kVA โดยมีรูปร่างของแกนรูปแบบต่างๆ - หม้อแปลงไฟฟ้าเฉพาะแกนเหล็ก มีขาโลหะสำหรับบัดกรีลงบนแผ่นวงจรพิมพ์ หรือแผ่นทางเดินวงจรไฟฟ้า ขนาดกำลังจ่ายไม่เกิน 2 KVA หรือมีขนาดวัดที่ด้านใดด้านหนึ่งไม่เกิน 30 มิลลิเมตร	20	10	ไม่เหมาะสม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.8 (ต่อ)

พิกัดปัจจุบัน	รายการ/ข้อกำหนดทางเทคนิค	อัตราอากรปัจจุบัน(%)	อัตราอากรที่เหมาะสม(%)	ความเหมาะสมของอัตราภาษี
850490	- เฉพาะหม้อแปลงแบบเฟอร์โรรีโซแนนซ์ (Ferro Resonance) - เฉพาะที่ใช้กับเตาอบไมโครเวฟ ส่วนประกอบ	20	1	ไม่เหมาะสม
Crystal				
853120	แผงแสดงผลหรือการทำงานแบบแอลซีดี	20	1	ไม่เหมาะสม
853190	ส่วนประกอบ	20	1	ไม่เหมาะสม
Microphone				
851810	Condenser Microphone มีขนาดศูนย์กลางไม่เกิน 10 มิลลิเมตร	30	1	ไม่เหมาะสม
Loudspeaker				
851829	ลำโพงอื่นๆ (ยกเว้นลำโพงขนาดเล็ก ที่มีกำลังขับไม่เกิน 1 วัตต์ ให้ลดเหลือ ร้อยละ 1)	30	10	ไม่เหมาะสม
851890	ส่วนประกอบตามพิกัด 851829010	30	1	ไม่เหมาะสม
Motors				
850110	มอเตอร์ชนิด Stepping Motor, Servo Motor, DC Motor ที่มีกำลังงานไม่เกิน 37.5 วัตต์ ใช้กับแรงดันไฟฟ้าไม่เกิน 24 โวลต์	10	1	ไม่เหมาะสม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.8 (ต่อ)

พิกัดปัจจุบัน	รายการ/ข้อกำหนดทางเทคนิค	อัตราอากาศปัจจุบัน(%)	อัตราอากาศที่เหมาะสม(%)	ความเหมาะสมของอัตราภาษี
Fuse				
853510	Fuse ที่จำกัดกระแสสูงสุดไม่เกิน 5 แอมป์ การเก็บบรรจุหรือประกอบเป็นวงกลม เส้นผ่าศูนย์กลางต่ำกว่า 6 มิลลิเมตร	10	1	ไม่เหมาะสม
Plug & Sockets				
853669	ขาของ Plug และ ตัวหรือขาของ Socket ที่มีพื้นที่หน้าตัดของโลหะที่เป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัสหรือวงกลมที่มีขนาดไม่เกิน 1 มิลลิเมตร หรือหากมีขนาดใหญ่กว่านี้ ก็จะต้องเป็นแบบ PCB mounting type	10	1	ไม่เหมาะสม
PCB				
853400	แผ่นวงจรพิมพ์ชนิดที่มากกว่า 2 ชั้น	10	1	ไม่เหมาะสม
Wire & Cable				
854411	ลวดอบน้ำยาที่เส้นลวดมีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางน้อยกว่า 0.5 มิลลิเมตร (23 AWG)	10	1	ไม่เหมาะสม
854430	สายไฟแรงสูงหรือชุดสายไฟแรงสูงสำหรับหลอดภาพ CRT หรือ TV	20	1	ไม่เหมาะสม
Optical Fibers				
854470	สายไฟเบอร์ออปติก	5	5	เหมาะสม

ที่มา : กรมศุลกากร

: การคำนวณอัตราคุ้มครอง (ERP)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 5

บทสรุป และข้อเสนอแนะ

5.1 สรุป

จากงานวิจัยเรื่อง การศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาอุตสาหกรรม กรณีศึกษา อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์และชิ้นส่วน สามารถสรุปได้ดังนี้

1. การศึกษานี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ

- 1) ศึกษาระดับการเชื่อมโยงของอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์และชิ้นส่วน
- 2) ศึกษาการให้ช่วงผลิตและปัญหาของผู้ใช้ชิ้นส่วนซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาการเชื่อมโยงอุตสาหกรรม
- 3) ศึกษาการรับช่วงผลิตและปัญหาของผู้ผลิตชิ้นส่วนซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาการเชื่อมโยงอุตสาหกรรม
- 4) ศึกษาแนวทางการปรับโครงสร้างภาษีอากรที่เหมาะสมของอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์
- 5) ทราบถึงปัญหาและอุปสรรคของการพัฒนาการเชื่อมโยงอุตสาหกรรม
- 6) ทราบถึงแนวทางในการส่งเสริมและพัฒนาการเชื่อมโยงอุตสาหกรรม

2. การศึกษาคั้งนี้ มุ่งทำการศึกษาใน 3 ส่วน

ส่วนที่ 1 การศึกษาข้อมูลการให้ช่วงผลิตของผู้ใช้ชิ้นส่วน เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามแก่ผู้จัดการฝ่ายจัดซื้อของบริษัทในอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์สำเร็จรูปที่มีมูลค่าการส่งออกมากกว่า 10,000 ล้านบาท ในปี 2540 จำนวนทั้งสิ้น 12 บริษัท ซึ่งจากแบบสอบถามที่ส่งไป ได้รับการตอบกลับคืนจากผู้ประกอบการเป็นจำนวน 10 ราย คิดเป็นร้อยละ 83.3

ส่วนที่ 2 การศึกษาข้อมูลรับช่วงผลิตของผู้ผลิตชิ้นส่วน เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามแก่ผู้จัดการฝ่ายขายของบริษัทในอุตสาหกรรมสนับสนุนและชิ้นส่วน โดยทำการคัดเลือกรายชื่อบริษัทจากฐานข้อมูลอุตสาหกรรมสนับสนุนของหน่วยพัฒนาการเชื่อมโยงอุตสาหกรรม สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน จำนวน 100 บริษัท จากทั้งหมด 200 บริษัท ซึ่งจากแบบสอบถามที่ส่งไป ได้รับตอบกลับคืนจากบริษัทเป็นจำนวน 38 ราย คิดเป็นร้อยละ 38.0

ส่วนที่ 3 การศึกษาแนวทางการปรับโครงสร้างภาษีอากรที่เหมาะสมของอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ โดยศึกษาจากรายงานการศึกษาของกองแผนงาน สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน

3. ความสำคัญของการพัฒนาการเชื่อมโยงอุตสาหกรรม

ประโยชน์ต่ออุตสาหกรรมและเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศ :

- 1) เพื่อเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันของอุตสาหกรรมการผลิต
- 2) ก่อให้เกิดการพัฒนาอุตสาหกรรมอย่างเป็นระบบ และสมดุลย์ตามหลักอุปสงค์อุปทาน
- 3) ทำให้การโยกย้ายฐานการผลิตของบริษัทใหญ่ไปประเทศอื่น ทำได้ยากขึ้น
- 4) เพิ่มการจ้างงาน
- 5) ลดการขาดดุลทางการค้า และเพิ่มการแสวงหาเงินตราต่างประเทศ
- 6) ก่อให้เกิดการถ่ายทอด และการแพร่กระจายทางเทคโนโลยี
- 7) ก่อให้เกิดความสามารถ และการพัฒนาเทคโนโลยีเฉพาะด้าน
- 8) เป็นรากฐานรองรับการขยายตัวของอุตสาหกรรมในประเทศในระยะต่อไป

ประโยชน์ต่อผู้ใช้ชิ้นส่วน/ผู้ให้ช่วงการผลิต :

- 1) ลดต้นทุนการผลิต เช่น ค่าขนส่งเพื่อนำเข้าชิ้นส่วน (Transportation Cost) ค่าสต็อกสินค้า (Inventory Cost) เป็นต้น
- 2) ย่นระยะเวลาการสั่งของมาจากต่างประเทศ (Lead Time)
- 3) ลดความยุ่งยากในการผลิตชิ้นส่วนนั้นๆ เองในโรงงาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประโยชน์ต่อผู้ผลิตชิ้นส่วน/ผู้รับช่วงการผลิต :

- 1) เพิ่มยอดขาย โดยการขยายตลาดภายในประเทศให้มากขึ้น
- 2) เพิ่มความสามารถในการแข่งขัน ในแง่ของความสามารถด้านต้นทุน อันเนื่องมาจาก ความประหยัดด้านขนาด (Economic of Scale) กรณีผลิตจำนวนมากขึ้น
- 3) ยกระดับมาตรฐานการผลิตสู่ระดับสากล
- 4) เกิดการถ่ายทอดเทคโนโลยีและการจัดการ

4. ในปัจจุบัน ระดับการเชื่อมโยงภายในประเทศ ของอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์และชิ้นส่วนยังอยู่ในระดับต่ำ ทั้งนี้ ปัญหาและอุปสรรคของการเชื่อมโยงอุตสาหกรรม สามารถแบ่งได้เป็น 3 ด้าน คือ

4.1) ปัญหาของผู้ใช้ชิ้นส่วน / ผู้ให้ช่วงผลิต

- ก. ผู้ใช้ชิ้นส่วนเป็นบริษัทข้ามชาติ ซึ่งมีนโยบายการจัดซื้อชิ้นส่วนตามที่บริษัทแม่จัดหาให้
- ข. ผู้ใช้ชิ้นส่วน ไม่รู้จักแหล่งผลิตภายในประเทศ
- ค. คุณภาพของชิ้นส่วนที่ผลิตในประเทศไม่ได้ตามต้องการ
- ง. การส่งมอบของผู้ผลิตชิ้นส่วนไม่ตรงเวลา
- จ. ผู้ผลิตชิ้นส่วนในประเทศยังขาดเทคโนโลยีการผลิตที่ทันสมัย

4.2) ปัญหาของผู้รับช่วงผลิต / ผู้ผลิตชิ้นส่วน

- ก. ปัญหาความสามารถในการบริหารกระบวนการผลิต / มาตรฐานการผลิต
- ข. ปัญหาด้านการบริหารเทคโนโลยี
- ค. ปัญหาความสามารถในการแข่งขันด้านการตลาด
- ง. ปัญหาขาดแคลนบุคลากรที่มีทักษะ
- จ. ปัญหาด้านการเงิน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.3) ปัญหาด้านโครงสร้างภาษี

การคำนวณอัตราการคุ้มครองที่แท้จริง (ERP) เพื่อหาอัตราการนำเข้าที่เหมาะสมระหว่างผลิตภัณฑ์สำเร็จรูป-ชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์-วัตถุดิบ ซึ่งโครงสร้างภาษีอากรของอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ในปัจจุบัน พบว่าไม่มีความสอดคล้อง ที่จะช่วยพัฒนาอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ได้มากนัก ภาษีนำเข้าผลิตภัณฑ์สำเร็จรูปหลายประเภทยังมีอัตราการนำเข้าต่ำกว่าชิ้นส่วน และอัตราการนำเข้าชิ้นส่วนบางประเภท ก็ยังมีอัตราการนำเข้าต่ำกว่าวัตถุดิบ ซึ่งก่อให้เกิดผลกระทบที่เชื่อมโยงกันระหว่างผู้ผลิตสินค้าสำเร็จรูป และผู้ผลิตชิ้นส่วนในประเทศ ทำให้ผู้ผลิตภายในประเทศหลายราย ไม่สามารถผลิต และแข่งขันกับผู้ผลิตในต่างประเทศได้ และกรณีที่ภาษีวัตถุดิบสูงกว่าผลิตภัณฑ์สำเร็จรูป เป็นการถักถั่นทางโครงสร้างภาษี ทำให้ผู้ประกอบการนิยมนำเข้าสินค้าสำเร็จรูปสินค้าสำเร็จรูปมากกว่า จึงเป็นอุปสรรคต่อการส่งเสริมให้เกิดการเชื่อมโยงอุตสาหกรรม

5. ความต้องการของอุตสาหกรรมสนับสนุนและชิ้นส่วน

อุตสาหกรรมสนับสนุนและชิ้นส่วน มีความต้องการให้รัฐบาลช่วยเหลือในด้านการเงิน เช่น การให้ความช่วยเหลือด้านเงินกู้ดอกเบี้ยต่ำเพื่อขยายกำลังการผลิต, ต้องการให้ลดภาษีขาเข้าเครื่องจักรและวัตถุดิบ ปรับปรุงสาธารณูปโภค เช่น ไฟฟ้า ประปา โทรศัพท์ และระบบขนส่ง เป็นต้น นอกจากนี้ ยังต้องการให้ทางราชการให้บริการด้านการฝึกอบรมเพื่อยกระดับบุคลากร และการให้บริการข้อมูลเกี่ยวกับอุตสาหกรรมไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์

สำหรับความต้องการการช่วยเหลือจากผู้ใช้ชิ้นส่วนนั้น อุตสาหกรรมสนับสนุนและชิ้นส่วนต้องการความช่วยเหลือในด้านการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิต การฝึกอบรม และต้องการอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องจักรที่ทันสมัย

6. ข้อมูลจากแบบสอบถาม

6.1 ข้อมูลจากผู้ใช้ชิ้นส่วน

1) ข้อมูลทั่วไปของผู้ใช้ชิ้นส่วน

จากแบบสอบถามที่ตอบกลับมา จำนวน 10 ราย พบว่า สถานประกอบการทั้งหมด เป็นบริษัทขนาดใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 100.0 โดยพิจารณาตามเกณฑ์การแบ่งขนาดโรงงานอุตสาหกรรมโดยใช้หลักตามที่กระทรวงอุตสาหกรรมกำหนด คือมีจำนวนเงินลงทุนมากกว่า 100 ล้านบาท และจำนวนแรงงานมากกว่า 200 คน และเป็นบริษัทที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนจาก BOI ทั้งสิ้น ทั้งนี้เป็นสถานประกอบการที่ดำเนินกิจการในประเภทกลุ่มคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ประกอบมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 50.0 สำหรับการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของสถานประกอบการส่วนใหญ่เป็นตลาดต่างประเทศทั้งสิ้น คิดเป็นร้อยละ 60.0

2) การวิเคราะห์ระดับการเชื่อมโยงของอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์และชิ้นส่วนอยู่ในระดับต่ำ โดยมีสัดส่วนการใช้ชิ้นส่วนประเทศเฉลี่ย คิดเป็นร้อยละ 27.02

3) หลักเกณฑ์ที่มีระดับความสำคัญมากที่สุด ที่ผู้ใช้ชิ้นส่วนใช้ในการประเมินคัดเลือกผู้ผลิตชิ้นส่วน ได้แก่ คุณภาพ การส่งมอบ และราคา (โดยมีคะแนนเฉลี่ยเป็น 4.90 4.80 และ 4.50 ตามลำดับ)

4) ข้อมูลหลักที่ผู้ใช้ชิ้นส่วนต้องการจากผู้ผลิตชิ้นส่วนในการพิจารณาจัดซื้อ ได้แก่ ราคา คิดเป็นร้อยละ 90.0 Specification/Drawing ของชิ้นงาน คิดเป็นร้อยละ 80.0 และลักษณะธุรกิจที่บริษัทดำเนินอยู่ คิดเป็นร้อยละ 70.0 ตามลำดับ

5) วิธีในการจัดหาชิ้นส่วนของผู้ใช้ชิ้นส่วน มี 3 วิธี คือ วิธีการผลิตเอง การนำเข้าจากต่างประเทศ และการว่าจ้างผลิตภายในประเทศ โดยผู้ประกอบการจะใช้วิธีการนำเข้าเป็นสัดส่วนสูงสุด คิดเป็นร้อยละ 100.0

6) ปัญหาสำคัญที่ผู้ใช้ชิ้นส่วนประสบ กรณีการจัดหาชิ้นส่วนโดยการผลิตเอง คือ เครื่องจักรใช้งานได้ไม่เต็มประสิทธิภาพ คิดเป็นร้อยละ 50.0 และ ปัญหารองลงมาคือ เครื่องจักรมีราคาแพง คิดเป็นร้อยละ 40.0

7) ปัญหาสำคัญที่ผู้ใช้ชิ้นส่วนประสบ กรณีการจัดหาชิ้นส่วนโดยการนำเข้าจากต่างประเทศ คือ ค่าใช้จ่ายในการขนส่งสูง และระยะเวลาการสั่งซื้อใช้เวลานาน คิดเป็นร้อยละ 70.0 ปัญหารองลงมาคือ การเก็บสต็อกสูง และความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยน คิดเป็นร้อยละ 60.0

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

8) ปัญหาสำคัญที่ผู้ใช้ชิ้นส่วนประสบ กรณีการจัดซื้อ/ให้ช่วงผลิตในประเทศ คือ บริษัทแม่ไม่อนุมัติการจัดซื้อ/ผู้ใช้ชิ้นส่วนเป็นบริษัทข้ามชาติ ซึ่งมีนโยบายการจัดซื้อชิ้นส่วนตามที่บริษัทแม่จัดหาให้ คิดเป็นร้อยละ 90.0 คุณภาพของชิ้นส่วนไม่ได้ตามต้องการ คิดเป็นร้อยละ 80.0 ผู้ผลิตชิ้นส่วนส่งมอบไม่ตรงเวลา และขาดเทคโนโลยีการผลิตที่ทันสมัย คิดเป็นร้อยละ 70.0 ผู้ใช้ชิ้นส่วนไม่รู้จักแหล่งผลิตภายในประเทศ คิดเป็นร้อยละ 60.0

9) จากแบบสอบถามที่ตอบกลับมา พบว่า ผู้ใช้ชิ้นส่วนส่วนใหญ่มีแผนการที่จะเพิ่มการจัดซื้อภายในประเทศให้มากขึ้น โดยคิดเป็นร้อยละ 90.0

10) จากแบบสอบถามที่ตอบกลับมา พบว่า ผู้ใช้ชิ้นส่วนมีนโยบายในการให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ผลิตชิ้นส่วน ในด้านการฝึกอบรมมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 60.0 รองลงมาคือ การให้ความช่วยเหลือโดยการให้คำแนะนำด้านการบริหารการจัดการ คิดเป็นร้อยละ 50.0

6.2 ข้อมูลจากผู้ผลิตชิ้นส่วน

1) ข้อมูลทั่วไปของผู้ผลิตชิ้นส่วน

จากผู้ผลิตชิ้นส่วนที่ตอบแบบสอบถามกลับมา จำนวน 38 ราย พบว่า หากพิจารณาตามเกณฑ์การแบ่งขนาดโรงงานอุตสาหกรรมโดยใช้หลักตามที่กระทรวงอุตสาหกรรมกำหนด จัดได้เป็นสถานประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อมทั้งสิ้น โดยสถานประกอบการส่วนใหญ่มีเงินทุนจดทะเบียนมากกว่า 10 ล้านบาท แต่ไม่เกิน 100 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 68.4 ส่วนใหญ่มีจำนวนแรงงานมากกว่า 50 คน แต่ไม่เกิน 200 คน คิดเป็นร้อยละ 52.6 และสถานประกอบการส่วนใหญ่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนจาก BOI คิดเป็นร้อยละ 55.3 โดยเป็นผู้ผลิตชิ้นส่วนในประเทศกลุ่มชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 57.9 สำหรับการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของสถานประกอบการ ส่วนใหญ่จำหน่ายในประเทศทั้งสิ้น คิดเป็นร้อยละ 36.8

2) กลยุทธ์ที่ผู้ผลิตชิ้นส่วนใช้ในการหาตลาด ได้แก่ วิธีขายตรง และการผ่านตัวแทนจำหน่าย โดยผู้ผลิตชิ้นส่วนส่วนใหญ่เลือกใช้วิธีขายตรงมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 94.7

3) จากการสอบถาม พบว่า วิธีในการโฆษณาประชาสัมพันธ์ที่ผู้ผลิตชิ้นส่วนใช้มากที่สุด คือ วิธีแนะนำบริษัทกับลูกค้าโดยตรง คิดเป็นร้อยละ 92.1 รองลงมาคือ การโฆษณาผ่านสื่อทาง Internet คิดเป็นร้อยละ 39.5

4) จากแบบสอบถามที่ตอบกลับมา พบว่า ผู้ผลิตชิ้นส่วนส่วนใหญ่มีนโยบายและแผนที่จะขยายตลาดการรับช่วงผลิตภายในประเทศเพิ่มมากขึ้น โดยคิดเป็นร้อยละ 78.9

5) จากการสอบถาม พบว่า ผู้ผลิตชิ้นส่วนต้องการความช่วยเหลือจากผู้ใช้ชิ้นส่วนในด้านการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 76.3 ต้องการการฝึกอบรม คิดเป็นร้อยละ 65.8 และต้องการอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องจักรที่ทันสมัย คิดเป็นร้อยละ 55.3

6) จากการสอบถาม พบว่า ผู้ผลิตชิ้นส่วนต้องการความช่วยเหลือจากภาครัฐในด้านการเงิน คิดเป็นร้อยละ 73.7 การลดภาษีนำเข้าภาษีเครื่องจักรและวัตถุดิบ คิดเป็นร้อยละ 65.8 การปรับปรุงระบบสาธารณูปโภค คิดเป็นร้อยละ 65.8 การฝึกอบรม คิดเป็นร้อยละ 63.2 และการให้บริการด้านข้อมูลข่าวสาร คิดเป็นร้อยละ 60.5

7) ปัจจัยที่เป็นอุปสรรคสำคัญต่อการรับช่วงผลิตของผู้ผลิตชิ้นส่วน คือ มาตรฐานการผลิตเทคโนโลยีการผลิต ความสามารถในการหาตลาด การขาดบุคลากรที่มีทักษะ และการขาดแคลนเงินทุนหมุนเวียน (โดยมีคะแนนเฉลี่ยเป็น 3.68 3.45 3.32 3.29 และ 3.21 ตามลำดับ)

5.2 ข้อเสนอแนะ

แนวทางการพัฒนาการเชื่อมโยงอุตสาหกรรม

1. มาตรการส่งเสริมอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อม

ในการพัฒนาการเชื่อมโยงอุตสาหกรรม สิ่งที่สำคัญและจำเป็นต้องคำนึงถึงคือการส่งเสริมอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อมที่จะมาเป็นผู้ซื้อผู้ขาย และผู้รับช่วงผลิตส่วนใหญ่ในโครงสร้างอุตสาหกรรม หลายประเทศทั้งที่เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ประเทศอุตสาหกรรมใหม่ และประเทศกำลังพัฒนา ล้วนให้ความสำคัญแก่การพัฒนาอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อมอย่างจริงจัง หลายประเทศได้ประสบความสำเร็จในการยกระดับขีดความสามารถทางเทคโนโลยี การจัดการ และการแข่งขันในตลาดโลก ซึ่งส่งผลดีต่อเศรษฐกิจของประเทศในแง่การจ้างงาน และยกระดับความเป็นอยู่ของประชากร การให้ความช่วยเหลือแก่อุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อม มี 4 ด้านที่สำคัญ คือ

1) การให้ความช่วยเหลือด้านการเงิน และการให้สิ่งจูงใจด้านการคลัง ได้แก่ การให้เงินกู้ดอกเบี้ยต่ำ การให้สิทธิประโยชน์ในการได้รับการยกเว้น/ลดหย่อนภาษีนำเข้าเครื่องจักรและวัตถุดิบ ยกเว้นภาษีการรับรองสินค้า การให้เช่าเครื่องจักรจากหน่วยงานของรัฐ สหกรณ์ และสถาบันเอกชน การลดภาษีในการลงทุนซื้อเครื่องจักรใหม่ เป็นต้น เพื่อลดภาระทางการเงินแก่ผู้ประกอบการใหม่และผู้ที่จะขยายกิจการ

2) การให้ความช่วยเหลือทางเทคนิค ได้แก่ การเผยแพร่ข่าวสารและข้อมูลทางเทคนิค การให้บริการสารสนเทศโดยเฉพาะด้านมาตรฐานและสิทธิบัตร บริการสอบเทียบ และทดสอบ การให้คำปรึกษา การแก้ปัญหาทางเทคนิค และด้านบริหารในบริษัท เป็นต้น เพื่อยกระดับขีดความสามารถทางเทคโนโลยีและการบริหาร

3) การให้ความช่วยเหลือด้านพัฒนาบุคลากร ได้แก่ การจัดโครงการฝึกอบรมทั้งในและนอกบริษัทในวิชาพื้นฐาน เทคนิค และการจัดการ ซึ่งมีทั้งระยะสั้นและระยะยาว ในเวลาและนอกเวลาทำงาน นอกจากนี้ ยังมีการกระตุ้นให้บริษัทสนใจในการพัฒนาบุคลากร โดยการจัดตั้งกองทุนพัฒนาทักษะ (Skill Development Fund) ดังที่ประสบผลสำเร็จเป็นอย่างดีในประเทศ สิงคโปร์ เป็นต้น

4) การให้ความช่วยเหลือด้านการตลาด หลายประเทศมีหน่วยงานที่จะคอยติดตามความเคลื่อนไหวของตลาดจากต่างประเทศและในประเทศ เพื่อให้ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมขนาดเล็กและขนาดกลางทราบถึงโอกาสที่จะขายสินค้า ตลอดจนแหล่งวัตถุดิบ เครื่องจักร และเทคโนโลยี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การพัฒนาอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อมเป็นเงื่อนไขที่จำเป็นต่อความสำเร็จของการพัฒนาการเชื่อมโยงอุตสาหกรรม เพราะหากปราศจากอุตสาหกรรมขนาดเล็กและขนาดกลางที่เข้มแข็งแล้ว ก็มิอาจทำให้การพัฒนาการเชื่อมโยงอุตสาหกรรมเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพได้

2. มาตรการพัฒนาอุตสาหกรรมสนับสนุนภายในประเทศ

อุตสาหกรรมสนับสนุนส่วนใหญ่จัดเป็นอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อม การพัฒนาอุตสาหกรรมสนับสนุนภายในประเทศแทนการนำเข้า จะเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันในตลาดโลกมากขึ้น และเพิ่ม Value Added ให้กับสินค้าที่ผลิตในประเทศ การปรับโครงสร้างภานำเข้าเป็นหนทางหนึ่งในการพัฒนาอุตสาหกรรมสนับสนุนภายในประเทศ นอกจากนี้แล้ว ผู้ผลิตชิ้นส่วนที่มีอยู่ในประเทศต้องตระหนักถึงบทบาทของตนเอง และหาหนทางผลิตเพื่อลดต้นทุนและเพิ่มคุณภาพให้สามารถแข่งขันกับชิ้นส่วนและวัตถุดิบนำเข้าได้

3. มาตรการปรับโครงสร้างภาษีอากรที่เหมาะสมให้อื้ออำนวยต่อการแข่งขันกับต่างประเทศ

เนื่องจากปัจจุบันอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ของไทยยังต้องนำเข้าวัตถุดิบและชิ้นส่วนจากต่างประเทศเป็นจำนวนมาก จึงถือได้ว่าโครงสร้างอากรขาเข้าทั้งระบบเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญต่อการเติบโตของอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์

แม้ว่าจะมีการปรับปรุงโครงสร้างภาษีอากรทั้งระบบไปแล้ว แต่โครงสร้างภาษีอากรขาเข้า วัตถุดิบ ชิ้นส่วนและผลิตภัณฑ์สำเร็จรูปสำหรับอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์บางรายการยังมีอัตราภาษีที่ลึกลับกัน เช่น อัตราอากรขาเข้าชิ้นส่วนสูงกว่าสินค้าสำเร็จรูป อัตราอากรขาเข้าวัตถุดิบสูงกว่าชิ้นส่วน และการที่รัฐบาลให้ความสำคัญคุ้มครองอุตสาหกรรมต้นน้ำงานชิ้นส่วนที่ผลิตในประเทศไม่สามารถแข่งขันกับชิ้นส่วนที่นำเข้าจากต่างประเทศได้

ดังนั้น จึงควรมีการปรับอากรขาเข้าวัตถุดิบและชิ้นส่วนที่นำมาใช้ในอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ให้เหมาะสม โดยการวิเคราะห์อัตราอากรที่เหมาะสม อาจใช้วิธีวัดในรูปของอัตราความคุ้มครองที่แท้จริง (Effective Rate of Protection, ERP) เพื่อวิเคราะห์ว่าผู้ผลิตในประเทศจะสามารถในการแข่งขันเพียงใด นอกจากนี้ แนวทางการปรับปรุงโครงสร้างภานำเข้า ควรยึดหลักบันไดมูลค่าเพิ่ม (Value Added Escalation) กล่าวคือ รัฐควรเก็บภาษีอากรนำเข้าในอัตราน้อยที่สุดไปมากที่สุดตามลำดับ คือ วัตถุดิบเพื่อผลิตชิ้นส่วนหรือส่วนประกอบ ส่วนประกอบที่ใช้เพื่อผลิตชิ้นส่วน ชิ้นส่วนสำเร็จรูป และสินค้าสำเร็จรูป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. มาตรการการวางรากฐานการพัฒนาเทคโนโลยี

รัฐควรให้การส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาโดยการอนุญาตให้บริษัทข้ามชาติลงทุนตั้งหน่วยงานวิจัยและพัฒนาในประเทศไทย โดยได้รับสิทธิประโยชน์ทางการเงินและการคลัง โดยตั้งเงื่อนไขให้บริษัทเหล่านั้นถ่ายทอดเทคโนโลยีให้แก่แรงงานในประเทศ นอกจากนี้ รัฐควรปฏิรูปลงทุนวิจัยและพัฒนาของรัฐ เช่น ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ (NECTEC) กำหนดทิศทางให้สถาบันเหล่านั้นทำหน้าที่ให้ความช่วยเหลือด้านการพัฒนาเทคโนโลยีแก่ภาคเอกชน มีการประสานงานและเชื่อมโยงกับภาคเอกชนให้มากขึ้น รวมถึงการช่วยเหลือให้เกิดการถ่ายทอดเทคโนโลยีจากต่างประเทศและการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้มากขึ้นด้วย

5. มาตรการการพัฒนาระบบมาตรฐานผลิตภัณฑ์ให้ทัดเทียมสากล

ในอนาคตกการแข่งขันในตลาดโลก ผู้ผลิตต้องเผชิญกับมาตรการกีดกันทางการค้าต่างๆ โดยเฉพาะมาตรการกีดกันทางการค้าที่ไม่มีใช้ภาษี (Non-tariff Barriers) มาตรการหนึ่งที่สำคัญคือการกำหนดมาตรฐานสินค้า เช่น ISO 9000, ISO 14000 เป็นต้น รัฐจึงต้องให้ความรู้แก่ผู้ผลิตภายในประเทศ ถึงความสำคัญของมาตรฐานอุตสาหกรรม ขั้นตอนการขอรับมาตรฐานอุตสาหกรรม รวมถึงการให้ความสะดวกในการขอมาตรฐานอุตสาหกรรม และย่นระยะเวลาโดยการปรับลดขั้นตอนบางประการ อย่างไรก็ตาม ยังต้องเข้มงวดในการออกใบรับรองและรักษาคุณภาพอย่างต่อเนื่องด้วยเช่นกัน

การพัฒนาขีดความสามารถของประเทศในด้านมาตรฐานอุตสาหกรรม มาตรฐานวิชาชีพ การตรวจสอบและรับรองมาตรฐาน จะช่วยยกระดับคุณภาพสินค้าอิเล็กทรอนิกส์ของไทยให้มีขีดความสามารถในการแข่งขันกับตลาดโลกเพิ่มขึ้น ดังนั้น จึงควรเร่งกำหนดมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ให้เป็นที่ยอมรับในตลาดสากล ตลอดจนเร่งพัฒนาขีดความสามารถของหน่วยงานของรัฐและเอกชนที่ให้บริการด้านการตรวจสอบและรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ การสอบเทียบเครื่องมือวัด รวมทั้ง สนับสนุนการจัดตั้งสถาบันทดสอบและรับรองมาตรฐานของเอกชน

6. มาตรการพัฒนาบุคลากรสำหรับอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์

ในการวางรากฐานการพัฒนาอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ในระยะยาว จำเป็นต้องมีการผลิตและพัฒนาบุคลากรทุกระดับ ตั้งแต่ นักวิชาการ วิศวกร ช่างเทคนิค และแรงงาน ทั้งในปริมาณและคุณภาพ ให้มีความรู้ความสามารถเพียงพอที่จะเข้าร่วมในเครือข่ายการผลิตระหว่างประเทศได้ สามารถรับการถ่ายทอดเทคโนโลยีจากต่างประเทศ ตลอดจนการพัฒนาเทคโนโลยีขึ้นเองในอนาคต

ในการพัฒนาแรงงาน ภาครัฐต้องร่วมมือกับภาคเอกชน โดยปรึกษาหารือร่วมกันถึงความต้องการแรงงาน วิเคราะห์ว่าต้องการแรงงานในลักษณะใด นอกจากนั้น ทางภาครัฐจำเป็นต้องเร่งปฏิรูปการศึกษา โดยเน้นพัฒนาคุณภาพและเพิ่มปริมาณกำลังคน ในระดับกลางและระดับสูง โดยเฉพาะการเพิ่มสัดส่วนการผลิตบัณฑิตสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีให้มากขึ้น ปฏิรูปการเรียนการสอน ให้ผู้เรียนรู้จักคิดวิเคราะห์อย่างมีเหตุผล มีความคิดสร้างสรรค์ และมีความรู้ความสามารถเพียงพอที่จะสนับสนุนการพัฒนาอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ได้ตามเป้าหมาย

7. มาตรการพัฒนาพื้นที่ Free Trade Zone สำหรับ อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์

การประกอบธุรกิจอุตสาหกรรมในประเทศยังมีปัญหาอุปสรรคหลายประการ เช่น การขาดแคลนสิ่งอำนวยความสะดวกและโครงสร้างพื้นฐาน ระเบียบปฏิบัติของรัฐยังมีความยุ่งยากซับซ้อนและใช้เวลานาน ทำให้ผู้ประกอบการมีภาระค่าใช้จ่ายสูงและไม่คล่องตัว

อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์เป็นอุตสาหกรรมที่สำคัญ สมควรได้รับการสนับสนุนให้มีการจัดตั้งพื้นที่ Free Trade Zone สำหรับอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ขึ้น เพราะจะทำให้การประกอบกิจการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ อุตสาหกรรมต่อเนื่อง (Linkage Industry) ตลอดจนกิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องเข้ามารวมอยู่ที่เดียวกันอย่างครบวงจร ปลอดภัย ภาษีและพิธีการศุลกากร และประหยัดค่าใช้จ่าย สามารถระดมการสนับสนุนต่างๆ ลงไปในพื้นที่เดียวกันได้ตรงกับความต้องการของอุตสาหกรรม เป็นวิธีการที่จะแก้ไขปัญหาการขาดแคลนสาธารณูปโภคและความยุ่งยากซับซ้อนของระเบียบพิธีการศุลกากรได้อย่างรวดเร็วที่สุดและสามารถควบคุมได้ มีผลให้อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ของไทยมีความสามารถในการแข่งขันเพิ่มมากขึ้น และเป็นจุดดึงดูดนักลงทุนต่างประเทศให้มาลงทุนในประเทศไทยเพิ่มขึ้น

แนวทาง

พื้นที่นี้ประกอบด้วยกิจการต่างๆ ดังนี้

- 1) พื้นที่สำหรับการผลิต (Processing) และกิจการสนับสนุนต่างๆ ได้แก่
 - คลังสินค้า (Warehouse)
 - การค้าและการจัดจำหน่าย (Trading and Distribution)
 - การบรรจุหีบห่อ (Packaging)
 - การขนส่งสินค้า (Transshipment)
 - การแสดงสินค้าหรือนิทรรศการ (Eshibition Center)
 - การวิจัยและพัฒนา (Research and Development)
 - การบริการด้านวิศวกรรม (Inspection and Repair Center)
 - การบำบัดของเสียจากอุตสาหกรรม (Industrial Waste Treatment)
- 2) ศูนย์บริการด้านการทดสอบและมาตรวิทยา และ Phototype Shop
- 3) ศูนย์บริการด้านศุลกากร การออกใบอนุญาตของหน่วยงานรัฐ แบบ One Stop Service
- 4) Science Based Industrial Park ที่ดำเนินการร่วมกับสถาบันการศึกษาสนับสนุนด้านวิชาการ
- 5) ศูนย์ฝึกอบรมและพัฒนาทักษะแรงงาน
- 6) ศูนย์การส่งออก และ Display Center
- 7) หน่วยงานสาขาของสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย (ทำหน้าที่ช่วยประสานกับผู้ประกอบการในสาขาต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง)
- 8) Data Processing Zone เพื่อให้มีระบบสื่อสารโทรคมนาคมที่สามารถติดต่อกับต่างประเทศได้โดยตรง

การดำเนินการ

สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม ร่วมกับ กรมศุลกากร สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน และสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ศึกษาและจัดทำแนวทางการจัดตั้ง Free Trade Zone ที่เหมาะสม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

8. ข้อเสนอแนะด้านอื่นๆ

- 1) การจัดทำระบบเครือข่ายข้อมูล (อาทิเช่น ข้อมูลผู้ซื้อ-ผู้ขาย) ให้มีความทันสมัย และชัดเจนเพื่อให้เกิดการเชื่อมโยงในอัตราที่สูงยิ่งขึ้น
- 2) การสนับสนุนกิจกรรม (อาทิเช่น ผู้ซื้อพบผู้ขาย) ที่เป็นช่องทางให้ผู้ประกอบการในธุรกิจที่เกี่ยวข้องกัน สามารถพบปะแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และรู้จักกันมากขึ้น
- 3) การประสานงานระหว่างหน่วยงานของภาครัฐ และภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องกับการสร้างและพัฒนาบุคลากรในระดับต่างๆ (โดยเฉพาะอย่างยิ่งช่างเทคนิค) เพื่อผลิตบุคลากรที่มีความสามารถสอดคล้องกับความต้องการของภาคอุตสาหกรรม
- 4) การสร้างความแข็งแกร่งของระบบเชื่อมโยงให้มากขึ้น ด้วยการยกระดับความสามารถของผู้ประกอบการ เพื่อให้สามารถผลิตสินค้าที่มีคุณภาพได้มาตรฐานสากล
- 5) การให้ความช่วยเหลือทางด้านเงินลงทุนในอัตราดอกเบี้ยที่เหมาะสม
- 6) การจัดเตรียมระบบสาธารณูปโภคและโครงสร้างพื้นฐานที่ดี เพื่อรองรับการขยายตัวมากขึ้นของภาคอุตสาหกรรม

บรรณานุกรม

- โครงการสำนักบริการวิชาการ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. 2539. โครงการศึกษาแนวทางพัฒนาอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์โดยการจัดโครงสร้างกายภาพที่เหมาะสม. กรุงเทพฯ : กองแผนงาน สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน
- จรรยา บุญยุบล. 2533. การพัฒนาอุตสาหกรรมสนับสนุน สำหรับอุตสาหกรรมเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์. กรุงเทพฯ : สำนักบริการวิชาการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชลัษฏ์พร อมรวัฒนา. 2541. ระบบเชื่อมโยงอุตสาหกรรมและโอกาสการลงทุนในอุตสาหกรรมสนับสนุนในพื้นที่ภาคตะวันออก. กรุงเทพฯ : คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บริษัทที่ปรึกษาและบริหารโครงการ จำกัด และ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี. 2539. ผลิตภัณฑ์ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ส่งออกของไทยที่สามารถแข่งขันได้ในตลาดต่างประเทศ. กรุงเทพฯ : กองแผนงาน สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน.
- พลพัฒน์ สุรบถ. 2541. การเชื่อมโยงอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน.
- สำนักบริการวิชาการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย. 2536. โครงการเร่งรัดพัฒนาการเชื่อมโยงอุตสาหกรรม. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน.
- สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม. 2539. แนวทางการพัฒนาอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ ปี 2539-2543. กรุงเทพฯ : กระทรวงอุตสาหกรรม.
- เสกสรรค์ เรื่องโหวหาร. 2536. การวิเคราะห์นโยบายการพัฒนาการเชื่อมโยงอุตสาหกรรม. กรุงเทพฯ : ภาควิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศูนย์บริการวิชาการเศรษฐศาสตร์. 2541. การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของอุตสาหกรรมเครื่องใช้ไฟฟ้าและวงจรมพิมพ์. กรุงเทพฯ : คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

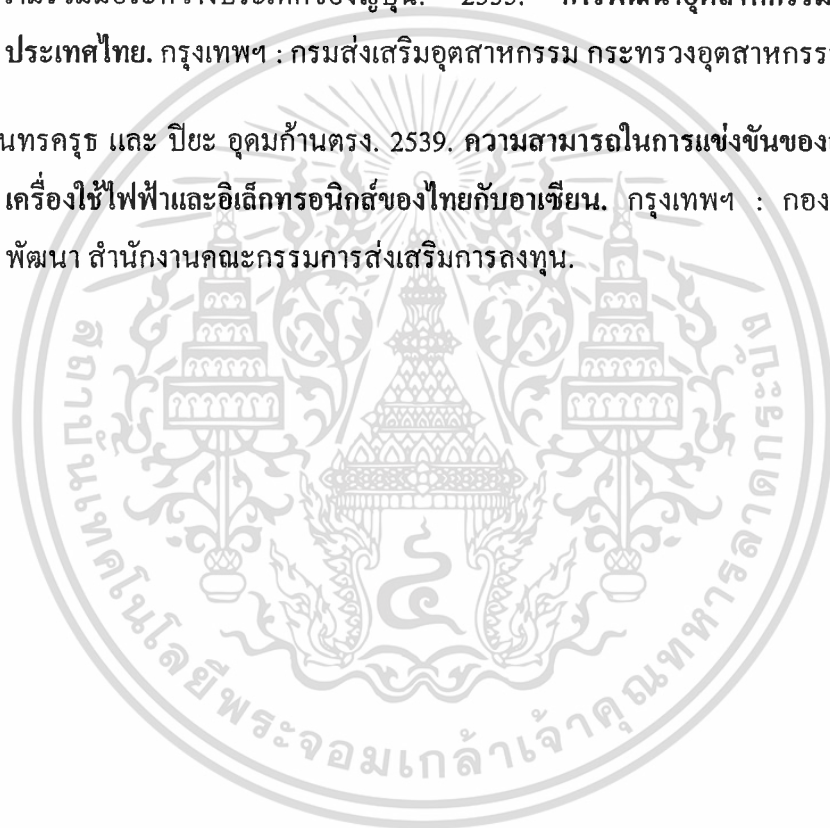
บรรณานุกรม (ต่อ)

ศูนย์วิจัยไทยพาณิชย์ จำกัด. 2541. แนวทางพัฒนาการรับช่วงผลิตของอุตสาหกรรมสนับสนุน
ขนบท กรณีศึกษา: ชิ้นส่วนพลาสติกและยางในอุตสาหกรรมยานยนต์ เครื่องใช้ไฟฟ้า
และอิเล็กทรอนิกส์. กรุงเทพฯ

หน่วยวิจัยอุตสาหกรรม ฝ่ายวิจัยและพัฒนา. 2531. อุตสาหกรรมชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์และไฟ
ฟ้า. กรุงเทพฯ : บริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย.

องค์การความร่วมมือระหว่างประเทศของญี่ปุ่น. 2535. การพัฒนาอุตสาหกรรมสนับสนุนใน
ประเทศไทย. กรุงเทพฯ : กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม.

อัจฉรา สุนทรครุฑ และ ปิยะ อุดมก้านตรง. 2539. ความสามารถในการแข่งขันของอุตสาหกรรม
เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ของไทยกับอาเซียน. กรุงเทพฯ : กองแผนงานและ
พัฒนา สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน.

^A รายชื่อผู้ผลิตในกลุ่มอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์

รายชื่อผู้ผลิตในกลุ่มอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์

Table A : Maker of Consumer Electronic Products

Product	Company	Partner (%)	Province	Capacity/Year (Million)	Remark
1. Television	Thomson Television (Thailand)	Singapore 100	Pathum Thani	1.14	
	JVC Manufacturing (Thailand)	Japan 100	Pathum Thani	0.6	
	World Electric (Thailand)	Japan, Hong Kong	Chon Buri	3	
	Siam NEC	Thai 49, Japan 51	Chon Buri	0.7	
	Hitachi Consumer Products (Thailand)	Thai 51, Japan 49	Prachin Buri	0.035	
	Distar Electric Corporation	Thai 73.3, Singapore 26.7	Rayong	0.54	
	National Thai	Thai 51, Japan 49	Samut Prakarn	0.36	
	LG Mitr Electronics	Thai 51, Korea 49	Samut Prakarn	0.29	
	Thai Samsung Electronics	Thai 51, Korea 49	Chon Buri	0.2	
	2. Video Cassette Recorder	World Electric (Thailand)	Japan, Hong Kong	Nakorn Ratchasima	2.5
Korat Denki		Japan 100	Nakorn Ratchasima	5	
Thomson Television (Thailand)		Singapore 100	Pathum Thani	1.5	
LG Mitr Electronics		Thai 51, Korea 49	Samut Sakorn	0.12	

3. Radio & Audio Products	Summit Electronic Component Asahi Electronics (Thailand) Sony Mobile Electronic (Thailand) Pioneer Manufacturing (Thailand) Alpine Technology Manufacturing (Thailand) California Audio Labs (Thailand) CS International Electronic Distar Electric Corporation National Thai	Thai 90, Japan 10 Japan 100 Japan 100 Thai 25, Singapore 75 Japan/Singapore 100 Thai 50, USA 50 Thai 100 Thai 73.3, Singapore 26.7 Thai 51, Japan 49	Samut Prakarn Pathum Thani Chon Buri Ayuthaya Prachin Buri Nakhon Pathom Chainat Rayong Samut Prakarn	0.5 4.1 5.041 9.386 1.258 0.015 0.0421 1.44 0.3	
4. Microwave Oven	Sharp Appliances (Thailand) Acme Industry	Japan 100 Thai 5, Japan 95	Chachoengsao Bangkok	5.2 0.7	
5. Camera	Nikon (Thailand) W Haking Industries (Thailand) JVC Manufacturing (Thailand)	Japan 100 Hong Kong 100 Japan 100	Ayuthaya Bangkok Pathum Thani	0.7 0.3 0.12	
6. Electronic Watch & Clock	Seiko P&C (Thailand) Royal Time City Asahi Electronics (Thailand) Advance Microtech Takane Bangkok Industry	Japan 100 Thai 20, Japan 80 Japan 100 Thai 60, Swiss 40 Japan 100	Pathum Thani Ayuthaya Pathum Thani Bangkok Ayuthaya	4 3.15 6 2 1.65	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้ในเพื่อการศึกษเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Table B : Maker of Computer and Peripheral Products

Product	Company	Partner (%)	Province	Capacity/Year (Million)	Remark
1. Hard Disk Drive	Seagate Technology (Thailand)	USA 100	Pathum Thani	6.47	
	Fujitsu (Thailand)	Japan 100	Pathum Thani	21.6	
	Power Electronics of Minebea	Japan 100	Lop Buri	1.5	
	IBM Storage Products (Thailand)	Netherland, Singapore 100	Prachin Buri	14.1	
	Avatar	Thai 67.3, USA 22.7	Bangkok	0.64	
2. Monitor	Delta Electronics (Thailand)	Thai 19, Taiwan/UK 81	Samut Prakarn	3	
	ADI (Thailand)	Thai 15, Taiwan 85	Chon Buri	1.812	
	Capetronic International (Thailand)	Thai 15, Taiwan 85	Chachoengsao	1.3	
	Chuntex Electronics (Thailand)	Taiwan 100	Chon Buri	1.5	
	Prior Industrial	Thai 75, Taiwan 25	Samut Prakarn	1.2	
	Tatung (Thailand)	Taiwan 100	Chon Buri	5.4	
	Siam NEC	Thai 49, Japan 51	Chon Buri	0.42	
	Hansol Electronics (Thailand)	Korea 100	Chon Buri	0.708	
	KPN Industry	Thai 70, Singapore 30	Chon Buri	0.2	
	3. Printer	Canon Hi-Tech (Thailand)	Japan 100	Ayutthaya	5.76
Oki (Thailand)		Japan 100	Ayutthaya	1	
Fujitsu (Thailand)		Japan 100	Pathum Thani	0.794	

4. Computer Keyboard	Minebea Thai	Japan 100 Taiwan 100 Thai 100 Taiwan 100	Ayutthaya Chachoengsao Ayutthaya Chon Buri	17	
	Chicony Electronics (Thailand)			1.8	
	MF Industries			2	
	Linkworld Electronic (Thailand)			4	
5. Floppy Disk Drive	Minebea Electronics (Thailand)	Japan/Singapore Thai 1.4, Japan 98.6	Lop Buri Samut Prakarn	14.4	
	Melco Manufacturing (Thailand)			9.5	
6. Computer Box Build	SCI Systems (Thailand)	USA 100 Taiwan 100	Pathum Thani Chon Buri	2	
	Linkworld Electronics (Thailand)			3.78	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับใช้ในงานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Table C : Maker of Office and Telecom Equipments

Product	Company	Partner (%)	Province	Capacity/Year (Million)	Remark
1. Facsimile	Sharp Appliances (Thailand)	Japan 100	Chachoengsao	4.273	
	Cal-Comp Electronics (Thailand)	Taiwan 100	Samut Sakorn	2.88	
	Oki (Thailand)	Japan 100	Ayuthaya	0.3	
2. Telephone	Alpha Source Manufacturing Solutions	Thai 99, Singapore 1	Pathum Thani	7.5	
	Nitsuko Thai	Japan 100	Pathum Thani	0.99576	
	Maxon Systems (Thailand)	Thai 24, Korea 76	Ayuthaya	3.276	
	NEC Technologies (Thailand)	Japan 100	Pathum Thani	0.552	
	Star Telephone (Thailand)	Thai 5, Taiwan 95	Chachoengsao	1.161	
	Takacom (Thailand)	Thai 5, Japan 95	Pathum Thani	0.5	
	LG Srithai Electronics	Thai 20, Korea 60, Japan 20	Chachoengsao	2.093	
	Thai Original Telephone	Thai 51, Taiwan 49	Rayong	0.96	
	Thai Tele System Industry	Thai 96, Taiwan 4	Bangkok	0.15	
	Century Electronics and Systems	Thai 100	Pathum Thani	1	
	Asahi Electronics (Thailand)	Japan 100	Pathum Thani	1	
	Cal-Comp Electronics (Thailand)	Taiwan 100	Samut Sakorn	9.24	
3. Copy Machine	Canon-Hitech (Thailand)	Japan 100	Ayuthaya	0.48	

4. Calculator	Cal-Comp Electronics (Thailand)	Taiwan 100	Samut Sakorn	9.24	
5. Transceiver	Maxon Systems (Thailand) Asahi Electronics (Thailand)	Thai 24, Korea 76 Japan 100	Ayutthaya Pathum Thani	4.872 1	
6. Switching Equipments	Ericsson Manufacturing (Thailand) NEC Communication Systems (Thailand) Telecom Equipment Manufacturing	Thai 51, Sweden 49 Thai 5, Japan 95 Thai 80, German 20	Ayutthaya Pathum Thani Rayong	0.25 0.1 1.25	
7. Bar Code Reader	Densei (Thailand) Fujitsu (Thailand)	Thai 10, Japan 90 Japan 100	Pathum Thani Pathum Thani	0.11 0.24	
8. Other Telecom Equipments	GSS Array Technology AT&T Network Technologies (Thailand) Maxon Systems (Thailand) NEC Technologies (Thailand) Fujitsu (Thailand) Cal-Comp Electronics (Thailand) Hitachi Ferrite (Thailand)	Thai 23, USA 77 Thai 51, USA 49 Thai 24, Korea 76 Japan 100 Japan 100 Taiwan 100 Japan 100	Ayutthaya Chachoengsao Ayutthaya Pathum Thani Pathum Thani Samut Sakorn Ayutthaya	7.8 13.8 0.203 0.24 0.396 0.75 14.4	Pager Image Communication Terminal ISDN IRD

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Table D : Maker of Electronic Parts

Product	Company	Partner (%)	Province	Capacity/Year (Million)	Remark
1. HDD Parts	Sharp Appliances (Thailand)	Japan 100	Chachoengsao	4.273	
	Cal-Comp Electronics (Thailand)	Taiwan 100	Samut Sakorn	2.88	
	Oki (Thailand)	Japan 100	Ayutthaya	0.3	
2. FDD Parts	Alpha Source Manufacturing Solutions	Thai 99, Singapore 1	Pathum Thani	7.5	
	Nitsuko Thai	Japan 100	Pathum Thani	0.99576	
	Maxon Systems (Thailand)	Thai 24, Korea 76	Ayutthaya	3.276	
	NEC Technologies (Thailand)	Japan 100	Pathum Thani	0.552	
	Star Telephone (Thailand)	Thai 5, Taiwan 95	Chachoengsao	1.161	
	Takacom (Thailand)	Thai 5, Japan 95	Pathum Thani	0.5	
	LG Srithai Electronics	Thai 20, Korea 60, Japan 20	Chachoengsao	2.093	
	Thai Original Telephone	Thai 51, Taiwan 49	Rayong	0.96	
	Thai Tele System Industry	Thai 96, Taiwan 4	Bangkok	0.15	
	Century Electronics and Systems	Thai 100	Pathum Thani	1	
	Asahi Electronics (Thailand)	Japan 100	Pathum Thani	1	
	Cal-Comp Electronics (Thailand)	Taiwan 100	Samut Sakorn	9.24	
	3. CD Rom Drive Parts	Canon-Hitech (Thailand)	Japan 100	Ayutthaya	0.48

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับใช้ในงานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้และโยกย้ายการนำ

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. Printer Parts	Cal-Comp Electronics (Thailand)	Taiwan 100	Samut Sakorn	9.24	
5. Watch&Clock Parts	Maxon Systems (Thailand) Asahi Electronics (Thailand)	Thai 24, Korea 76 Japan 100	Ayutthaya Pathum Thani	4.872 1	
6. VCR Parts	Ericsson Manufacturing (Thailand) NEC Communication Systems (Thailand) Telecom Equipment Manufacturing	Thai 51, Sweden 49 Thai 5, Japan 95 Thai 80, German 20	Ayutthaya Pathum Thani Rayong	0.25 0.1 1.25	•
7. Camera Parts	Densei (Thailand) Fujitsu (Thailand)	Thai 10, Japan 90 Japan 100	Pathum Thani Pathum Thani	0.11 0.24	
8. CTV Parts	GSS Array Technology AT&T Network Technologies (Thailand) Maxon Systems (Thailand) NEC Technologies (Thailand) Fujitsu (Thailand) Cal-Comp Electronics (Thailand) Hitachi Ferrite (Thailand)	Thai 23, USA 77 Thai 51, USA 49 Thai 24, Korea 76 Japan 100 Japan 100 Taiwan 100 Japan 100	Ayutthaya Chachoengsao Ayutthaya Pathum Thani Pathum Thani Samut Sakorn Ayutthaya	7.8 13.8 0.203 0.24 0.396 0.75 14.4	Pager Image Communication Terminal ISDN IRD
9. Audio Parts	Summit Electronics Component Sony Mobile Electronics (Thailand) Tohoku Pioneer (Thailand) Pioneer Manufacturing (Thailand)	Thai 90, Japan 10 Japan 100 Japan 100 Thai 25, Singapore 75	Samut Prakarn Chon Buri Ayutthaya Ayutthaya	13.2 5.008 27.5 15.463	Optical Pick-Up, Mechanical Deck Mechanical Deck Mechanical Deck

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

10. Monitor Parts	Tatung (Thailand)	Taiwan 100	Chon Buri	1.5	Monitor Chassis
11. Color Picture Tube & Parts	Toshiba Display Devices (Thailand)	Thai 10, Japan, Singapore 90	Pathum Thani	2.15	Electron Gun Electron Gun
	Thai CRT	Thai 70, Japan 30	Chon Buri	3.7	
	E.P.E.	Japan 100	Ayutthaya	3	
	Thai Electron Gun	Thai 100	Rayong	4.1	
12. Color Display Tube	Toshiba Display Devices (Thailand)	Thai 10, Japan, Singapore 90	Pathum Thani	1.991	
13. Integrated Circuit	Philips Semiconductor (Thailand)	USA & Netherland 100	Bangkok	2300	
	AMD (Thailand)	USA 100	Nonthaburi	375	
	Alphatec Electronics	Thai 51, Others 49	Chachoengsao	949	
	Sony Semiconductor (Thailand)	Japan 100	Pathumthani	400	
	Lucent Technologies Microelectronics (Thai)	USA 100	Pathumthani	151	
	NS Electronics Bangkok (1993)	Thai 96, UK & USA 4	Bangkok	860	
	Circuit Electronic Industries	Thai 100	Ayutthaya	400	
	Toshiba Semiconductor (Thailand)	Thai 5, Japan 95	Pathumthani	508	
	Oki (Thailand)	Japan 100	Ayutthaya	108	
	Sanyo Semiconductor (Thailand)	Japan 100	Ayutthaya	272	
	Hana Semiconductor (BKK)	Thai 100	Ayutthaya	935	
	Power Electronics of Minebea	Japan 100	Lopburi	20	
	Thai NJR	Japan 100	Lumphun	338	
Shingdenken (Thailand)	Thai 19, Japan 81	Pathumthani	2		
Rohm Integrated Semiconductor (Thailand)	Japan & Singapore 100	Pathumthani	204		

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้ใช้เฉพาะภายในเท่านั้น ไม่อนุญาตให้ทำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

	Microchip Technology (Thailand) Stars Microelectronics (Thailand)	USA & Taiwan 100 Thai 66, USA & China 34	Chachoengsao Ayutthaya	300 95	
14. Transistor	Rohm Apollo Electronics (Thailand) Sanyo Semiconductor (Thailand) KEC (Thailand) Toshiba Semiconductor (Thailand)	Japan & Singapore 100 Japan 100 Korea 100 Thai 5, Japan 95	Pathumthani Ayutthaya Lumphun Pathumthani	11600 628 4164 4572	
15. Diode & LED	Asian Stanley International Taiwan Liton Electronics (Thailand) Shindengen (Thailand) Oki (Thailand) Fagor Electronics (Thailand) Hana Semiconductor (BKK) KEC (Thailand) Circuit Electronics Industries Lumphun Shindengen	Thai 22, Japan 78 Taiwan 100 Thai 19, Japan 81 Japan 100 Spain 100 Thai 100 Korea 100 Thai 100 Japan 100	Pathumthani Pathumthani Pathumthani Ayutthaya Chachoengsao Bangkok Lumphun Pathumthani Lumphun	1042 663 150 2 377 24 324 20 240	
16. PCB & Parts	Elec & Eltek (Thailand) KCE Electronics PCTT KCE International PCB Center (Thailand) Lite-On Industry (Thailand) Electro Ceramics (Thailand)	Singapore 100 Thai 65.55, Others 34.45 Thai 30, Japan 30, Singapore 20 USA 20 Thai 95, UK 5 Thai 63, HK & USA 37 Thai 1, Taiwan 99 Japan 100	Pathumthani Bangkok Pathumthani Samut Prakarn Chon Buri Ayutthaya Lumphun	5.6 sq.f 3.2 sq.f 1 sq.m 2.1 sq.f 2.64 sq.f 5.1 sq.f 132.8	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

	Matsushita Electric Works (Ayutthaya) Murata Electronics (Thailand) Bangkok Industrial Laminate Calcorp International	Japan 100 Japan 100 UK 100 Thai 66.7, HK 33.3	Ayutthaya Lumphun Chachoengsao Chon Buri	4.8 sq.m 6 0.00165 ton 1.53 sq.f	Printed & Alumina Substrate Copper Clad Laminate Printed Substrate Copper Foil Mass Laminate for MLB
17.PCBA	Alpha Source Manufacturing Solutions Alpine Technology Manufacturing (Thailand) Asian Stanley International Capetronic International (Thailand) Century Electronics and Systems Eiwa (Thailand) GSS Array Technology Hana Microelectronics IMS International Manufacturing Services JVC Manufacturing (Thailand) Minebea Electronics (Thailand) National Thai Nitsuko Thai PCTT Quality Assembly (Thailand) Samdo (Thailand) Schaffner EMC SCI Systems (Thailand) Semiconductor Venture International	Thai 99, Singapore 1 Japan/Singapore 100 Thai 22, Japan 78 Thai 15, Taiwan 85 Thai 100 Thai 19, Japan 81 Thai 23, USA 77 Thai 61, Others 39 USA 100 Japan 100 Thai 27.24, Japan, Singapore 72.76 Thai 51, Japan 49 Japan 100 Thai 30, Japan 30, Singapore 20, USA 20 Thai 60, USA 40 Korea 100 Thai 20, Swiss 80 USA 100 Thai 52, German, UK 48	Pathumthani Prachin Buri Pathumthani Chachoengsao Pathum Thani Pathum Thani Ayutthaya Lumphun Chon Buri Pathum Thani Lop Buri Samut Prakarn Pathum Thani Pathum Thani Udon Thani Chon Buri Lumphun Pathum Thani Bangkok	30 3.36 18 1.2 5 8 3 85 9 1.55 32 0.7 0.08102 58.4 7.5 4 0.2 10.1 30	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

	Siam NEC California Audio Labs (Thailand) Charoen Sakata (Thailand) Katolec (Thailand) Koshin (Thailand) NEC Technologies (Thailand) Power Electronics of Minebea Tatung (Thailand) TLT Wako (Thailand)	Thai 49, Japan 51 Thai 50, USA 50 Thai 70, Singapore 30 Thai 30, Japan 70 Japan 100 Japan 100 Japan 100 Taiwan 100 Thai 20, Japan 80	Chon Buri Nakhon Pathom Samut Prakarn Ayuthaya Ayuthaya Pathum Thani Lop Buri Chon Buri Pathum Thani	1.836 0.05 1.26 25 9.77 0.9 0.276 1 0.3696	
18. Connector	DDK (Thailand) Euro Asia Connector	Japan, Singapore 100 Thai 10, France 90	Pathum Thani Samut Prakarn	210 58	
19. Cable/Wire Harness Wire Assy, Cord Assy	Century Electronics and Systems DDK (Thailand) Fujitkura (Thailand) KDK Fujikura (Thailand) LTEC Thai Nisea Thai Wire & Cable Services Eiwa (Thailand)	Thai 100 Japan, Singapore 100 Japan 100 Japan 80, Singapore 20 Thai 4, Japan 36, Netherland 30, Singapore 30 Japan 100 Thai 10, Japan 90 Thai 19, Japan 81	Pathum Thani Pathum Thani Pathum Thani Pathum Thani Lumphun Ayuthaya Chachoengsao Pathum Thani	182 4 85 50 12.3 9.6 149 18	
20. Switch	Densei (Thailand) Fujitsu (Thailand)	Thai 10, Japan 90 Japan 100	Pathum Thani Pathum Thani	0.11 0.24	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้โดยไม่ขออนุญาต

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวก ข

แบบสอบถามผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์และชิ้นส่วน

- ชื่อโครงการ :** การศึกษา ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการเชื่อมโยงอุตสาหกรรม
กรณีศึกษา อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์และชิ้นส่วน
- ผู้ทำการวิจัย :** นางสาวณัฐฉิณี นวกะวงษ์การ
: เป็นการทำวิจัยประกอบการจัดทำสารนิพนธ์ เพื่อความสมบูรณ์ตาม
หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิทยาการจัดการอุตสาหกรรม คณะ
เศรษฐศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาด
กระบัง
- คำชี้แจง :** แบบสอบถามนี้เป็นการสอบถามข้อมูลจากผู้ประกอบการในอุตสาหกรรม
อิเล็กทรอนิกส์และชิ้นส่วน เพื่อนำข้อมูลที่ได้อไปใช้ประกอบการพิจารณา
การศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการเชื่อมโยงอุตสาหกรรม
- โปรดตอบคำถามอย่างครบถ้วน เพื่อให้ได้ข้อมูลที่จะนำไปใช้เป็นประโยชน์
ในทางวิชาการ ที่อาจนำมาซึ่งข้อเสนอแนะในการกำหนดแนวทางหรือ
นโยบาย เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของผู้ประกอบการในอุตสาหกรรม
อิเล็กทรอนิกส์และชิ้นส่วนต่อไป

Questionnaire for Assemblers

แบบสอบถามสำหรับผู้ใช้ชิ้นส่วน

ชื่อผู้ตอบแบบสอบถาม _____ ตำแหน่ง _____

ชื่อบริษัท (ภาษาอังกฤษ) _____

ชื่อบริษัท (ภาษาไทย) _____

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ใช้ชิ้นส่วน

1.1 ประเภทธุรกิจ

- () อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์สำเร็จรูป กลุ่มผลิตภัณฑ์อิเล็กทรอนิกส์ที่ใช้ในบ้าน
- () อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์สำเร็จรูป กลุ่มคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ประกอบ
- () อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์สำเร็จรูป กลุ่มผลิตภัณฑ์อิเล็กทรอนิกส์ที่ใช้ในสำนักงาน
- () อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์สำเร็จรูป กลุ่มชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์และส่วนประกอบ

1.2 สถานภาพการรับการส่งเสริมการลงทุน

- () ได้รับการส่งเสริมการลงทุน () ไม่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน

1.3 จำนวนเงินทุนจดทะเบียน _____ ล้านบาท

1.4 จำนวนแรงงานทั้งหมด _____ คน

1.5 ตลาดที่สำคัญของบริษัท แบ่งเป็น

ตลาด	สัดส่วน (%)
ตลาดภายในประเทศ	
ตลาดต่างประเทศ	

ตอนที่ 2 ข้อมูลการให้ช่วงผลิตของผู้ใช้ชิ้นส่วน

2.1 โปรดระบุถึงสัดส่วนการใช้ชิ้นส่วน สำหรับวิธีการจัดหาชิ้นส่วนแต่ละวิธี ดังนี้

วิธีการจัดหาชิ้นส่วน	สัดส่วนการใช้ชิ้นส่วน (%)
In-house ภายในบริษัท / ในเครือ	
Local ภายในประเทศ	
Import นำเข้า	

2.2 โปรดระบุถึงระดับความสำคัญของเกณฑ์ที่ใช้ในการตัดสินใจคัดเลือกแหล่งจัดซื้อของบริษัท

ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจ คัดเลือกแหล่งจัดซื้อ	ระดับความสำคัญ				
	5 (มากที่สุด)	4 (มาก)	3 (ปานกลาง)	2 (น้อย)	1 (น้อยที่สุด)
(1) คุณภาพ					
(2) เทคโนโลยี					
(3) ราคา					
(4) การส่งมอบ					
(5) บริการ					
(6) ทักษะคน / นโยบายของบริษัท					
(7) การบริหารการจัดการ					
(8) ฐานะทางการเงิน					
(9) ระยะทาง					
(10) นโยบายสนับสนุนของรัฐ					

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.3 โปรดระบุถึงข้อมูลที่บริษัทต้องการจาก Supplier เพื่อประกอบในการพิจารณาให้ช่วงผลิต / จัดซื้อ วัสดุดิบและชิ้นส่วน (สามารถเลือกได้มากกว่า 1 คำตอบ)

- ลักษณะธุรกิจ
- ราคา
- Spec., Drawing
- เครื่องจักร
- กระบวนการผลิต
- Client List

2.4 โปรดระบุถึงวิธีการจัดหาชิ้นส่วนและส่วนประกอบภายในบริษัทของท่าน (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)

- โดยการผลิตเองภายในบริษัท
- โดยการนำเข้า / ผ่านตัวแทน
- โดยการว่าจ้างผลิตภายในประเทศ

2.5 โปรดระบุถึงปัญหาที่บริษัทประสบ กรณีที่มีการจัดหาชิ้นส่วน โดยวิธีผลิตเองภายในบริษัท (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)

- เครื่องจักรและอะไหล่มีราคาแพง
- การใช้งานเครื่องจักรได้ไม่เต็มประสิทธิภาพ
- แรงงานขาดความชำนาญในการผลิต
- ขาดเทคโนโลยีการผลิตขั้นสูง

2.6 โปรดระบุถึงปัญหาที่บริษัทประสบ กรณีที่มีการจัดหาชิ้นส่วน โดยการนำเข้า / ผ่านตัวแทน (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ความเสี่ยงของอัตราแลกเปลี่ยน
- ระยะเวลาการสั่งของ (Lead Time) ใช้เวลานาน
- ค่าใช้จ่ายในการขนส่งสูง
- จำเป็นต้องมีการเก็บสต็อกสูง
- คุณภาพไม่ได้ตามต้องการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.7. โปรดระบุถึงปัญหาที่บริษัทประสบ กรณีที่มีการจัดหาชิ้นส่วน โดยการซื้อจากผู้ผลิตภายในประเทศ หรือ การให้ช่วงผลิต (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)

- บริษัทแม่ไม่อนุมัติให้จัดซื้อ / ผู้ใช้ชิ้นส่วนเป็นบริษัทข้ามชาติ จำเป็นต้องใช้ชิ้นส่วนตามนโยบายที่บริษัทแม่จัดหาให้
- คุณภาพไม่ได้ตามต้องการ
- ขาดเทคโนโลยีการผลิตที่ทันสมัย
- การส่งมอบไม่ตรงเวลา
- ราคาแพงกว่า
- ขาดแคลนบุคลากรที่มีความชำนาญ
- Supplier มีปัญหาในการปรับตัวในเรื่องกำลังการผลิต

2.8 บริษัทมีการวางแผนงานในอนาคตเกี่ยวกับการจัดซื้อและการให้ช่วงผลิตแก่ผู้ผลิตชิ้นส่วนภายในประเทศ อย่างไร

- มีแผนการจัดซื้อภายในประเทศเพิ่มมากขึ้น
- มีแผนการจัดซื้อภายในประเทศลดลง
- มีแผนการจัดซื้อภายในประเทศในสัดส่วนเท่าเดิม

2.9 บริษัทมีนโยบายให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ผลิตชิ้นส่วนภายในประเทศหรือไม่ อย่างไร

- ไม่มีนโยบายให้ความช่วยเหลือ
- มีนโยบายให้ความช่วยเหลือทางด้านการฝึกอบรม
- มีนโยบายให้ความปรึกษาแนะนำทางด้านการบริหารจัดการ
- มีนโยบายให้ความช่วยเหลือทางด้านการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิต
- มีนโยบายให้ความช่วยเหลือทางการเงิน

Questionnaire for Suppliers

แบบสอบถามสำหรับผู้ผลิตชิ้นส่วน

ชื่อผู้ตอบแบบสอบถาม _____ ตำแหน่ง _____

ชื่อบริษัท (ภาษาอังกฤษ) _____

ชื่อบริษัท (ภาษาไทย) _____

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ผลิตชิ้นส่วน

1.1 ประเภทธุรกิจ

- () อุตสาหกรรมสนับสนุนและชิ้นส่วน ประเภทชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์
 () อุตสาหกรรมสนับสนุนและชิ้นส่วน ประเภทชิ้นส่วนโลหะ
 () อุตสาหกรรมสนับสนุนและชิ้นส่วน ประเภทชิ้นส่วนพลาสติก

1.2 สถานภาพการรับการส่งเสริมการลงทุน

- () ได้รับการส่งเสริมการลงทุน () ไม่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน

1.3 ผู้ถือหุ้นแยกโดยสัญชาติ

สัญชาติ	สัดส่วน (%)
Thai ไทย	
Foreign ต่างชาติ	

1.4 จำนวนเงินทุนจดทะเบียน _____ ล้านบาท

1.5 จำนวนแรงงานทั้งหมด _____ คน

1.6 ตลาดที่สำคัญของบริษัท แบ่งเป็น

ตลาด	สัดส่วน (%)
ตลาดภายในประเทศ	
ตลาดต่างประเทศ	

ตอนที่ 2 ข้อมูลการให้ช่วงผลิตของผู้ใช้ชิ้นส่วน

2.1 โพรคนะวูรฐฐที่ปรฐษฐของท่ำน ฐ้ฐรับการสั่งฐฐฐฐฐฐฐฐฐฐ

กลยฐฐฐการหาขาย	คฐฐฐฐฐฐฐฐฐ(%)
1) ผ่านตัวแทนขาย	
2) Joint Venture	
3) ขายตรง	

2.2.โพรคนะวูรฐฐการฐฐฐฐฐฐฐฐฐฐฐฐฐฐฐฐฐฐฐฐ

วูรฐฐฐการฐฐฐฐฐฐฐฐฐ	คฐฐฐฐฐฐฐฐฐ(%)
1) เนะนำปรฐษฐฐฐฐฐฐฐฐ	
2) ผ่านคนกลาง	
3) สมุดฐฐฐฐฐ	
4) Internet	

2.3 ปรฐษฐฐฐฐฐฐฐฐฐฐฐฐฐฐฐฐฐฐฐฐฐฐฐฐฐฐฐฐฐฐฐ

- มีแผนขายตลาดการรับช่วงผลิตภายในประเทศเพิ่มมากขึ้น
 มีแผนลดตลาดการรับช่วงผลิตภายในประเทศลง โดยหันไปส่งออกมากขึ้น
 มีแผนที่จะรักษาสถานะการรับช่วงผลิตภายในประเทศในสัดส่วนเท่าเดิม

2.4 ปรฐษฐฐฐฐฐฐฐฐฐฐฐฐฐฐฐฐฐฐฐฐฐฐฐฐฐฐฐฐฐฐฐ

- ไม่ต้องการความช่วยเหลือ
 ต้องการความช่วยเหลือทางด้านการฝึกอบรม
 ต้องการความช่วยเหลือทางด้านการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิต
 ต้องการความช่วยเหลือทางด้านอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องจักรที่ทันสมัย
 ต้องการความช่วยเหลือทางการเงิน

2.5 บริษัทต้องการความช่วยเหลือจากภาครัฐหรือไม่ อย่างไร

- _____ ไม่ต้องการความช่วยเหลือ
- _____ ต้องการให้รัฐบาลลดภาษีนำเข้าเครื่องจักร
- _____ ต้องการให้รัฐบาลลดภาษีนำเข้าวัตถุดิบ
- _____ ต้องการให้ปรับปรุงระบบสาธารณูปโภค เช่น ไฟฟ้า ประปา โทรศัพท์ ระบบขนส่ง
- _____ ต้องการความช่วยเหลือด้านเงินกู้ดอกเบี้ยต่ำ เพื่อขยายกำลังการผลิต
- _____ ต้องการการบริการด้านฝึกอบรมเพื่อยกระดับความสามารถของบุคลากร
- _____ ต้องการการแนะนำเทคโนโลยีการผลิตที่ทันสมัย
- _____ ต้องการการให้บริการด้านข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์

2.6 โปรดระบุระดับความสำคัญของปัญหาซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาการรับช่วงผลิตภายในประเทศ

ปัญหาที่บริษัทประสบ	ระดับความสำคัญ				
	5 (มากที่สุด)	4 (มาก)	3 (ปานกลาง)	2 (น้อย)	1 (น้อยที่สุด)
(1) มาตรฐานการผลิต					
(2) เงินทุนหมุนเวียน					
(3) เครื่องจักร เครื่องมือวัดที่ใช้					
(4) ความสามาถในด้านการตลาด					
(5) ขาดบุคลากรที่มีทักษะ					
(6) Minimum Order					
(7) การติดต่อด้วยภาษาต่างประเทศ					
(8) เป็นคู่แข่งรายสำคัญของลูกค้า					
(9) ระยะทางไกลเกินไป					

ประวัติผู้เขียน

นางสาวณัฐฉิณี นวกะวงษ์การ เกิดเมื่อวันที่ 12 ตุลาคม พ.ศ. 2518 ที่จังหวัด กรุงเทพมหานคร สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิศวกรรมไฟฟ้า จากมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ปีการศึกษา 2538

ปี พ.ศ. 2539 เข้าทำงานในตำแหน่ง Jr. Supervisor บริษัท นิคอน (ประเทศไทย) จำกัด ปี พ.ศ. 2540 เข้าทำงานในตำแหน่งวิศวกร 1 บริษัทเทเลคอมเอเชีย คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) ปัจจุบัน รักราชการในตำแหน่ง เจ้าหน้าที่ที่ส่งเสริมการลงทุน ระดับ 3 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน สำนักนายกรัฐมนตรื

